

Mottagare

Österbottens förbund

Dokumenttyp

Bedömningsrapport

Datum

14.11.2019

ÖSTERBOTTENS LANDSKAPS- PLAN 2040, FÖRSLAGSFAS KONSEKVENSBEDÖMNING

ÖSTERBOTTENS LANDSKAPSPLAN 2040, FÖRSLAGSFAS KONSEKVENSBEDÖMNING

Datum **14.11.2019**
Uppgjord av **Jussi Mäkinen, Joonas Hokkanen, Annu Tulonen, Heikki Savikko, Timo Laitinen, Eero Salminen, Riikka Salli, Riku Jalakanen och Niina Ahlfors**
Granskad av **Joonas Hokkanen**
Beskrivning ***Konsekvensbedömning av förslaget till Österbottens landskapsplan 2040***
Översatt av **Kwick Oy**

Referens 1510034719

INNEHÅLL

1.	INLEDNING	1
2.	BEDÖMNINGENS UTGÅNGSLÄGE	2
2.1	LANDSKAPSPLANENS STRATEGISKA TYNGDPUNKTER OCH MÅL	2
2.2	LANDSKAPSPLANENS MÅL FÖR CENTRALA TEMAN	2
2.2.1	Region- och samhällsstruktur	3
2.2.2	Trafik	4
2.2.3	Grönområdesstruktur och naturskydd	5
2.2.4	Primärproduktion, arbetsplatser och industri	5
2.2.5	Energiförsörjning	6
2.2.6	Övrig markanvändning	6
2.3	AVGRÄNSNING AV DE KONSEKVENSER SOM BEDÖMS	7
2.4	IDENTIFIERING AV KONSEKVENSERNA	7
2.5	INFLUENSOMRÅDE	9
2.6	KONSEKVENSERNAS BETYDELSE OCH UTSTRÄCKNING	9
2.7	BEDÖMNINGSMETODER	9
2.8	VÄXELVERKAN UNDER ARBETETS GÅNG	11
3.	KÄLLMATERIAL	12
4.	BEDÖMNINGSRISULTAT	13
4.1	KONSEKVENSER FÖR MÄNNISKORS LEVNADSFÖRHÅLLANDEN OCH MILJÖN	13
4.2	KONSEKVENSER FÖR MARKEN OCH BERGGRUNDEN, VATTNET OCH KLIMATET	15
4.3	KONSEKVENSER FÖR NATURENS MÅNGFALD OCH NATURRESURSERNA	18
4.4	KONSEKVENSER FÖR REGION- OCH SAMHÄLLSSTRUKTUREN SAMT TRAFIKEN	26
4.4.1	Region- och samhällsstruktur	27
4.4.2	Trafikleder och internationella förbindelser	36
4.5	KONSEKVENSER FÖR STADSBILDEN, LANDSKAPET, KULTURARVET OCH DEN BYGGDA MILJÖN	39
4.5.1	Stads- och tätortsbild	40
4.5.2	Världsarvet	40
4.5.3	Landskapsområden	40
4.5.4	Byggd kulturmiljö	40
4.5.5	Arkeologiskt arv	41
4.5.6	Andra områdesreserveringar	41
4.6	KONSEKVENSER FÖR UTVECKLING AV EN FUNGERANDE KONKURRENS INOM NÄRINGSLIVET	45
5.	KONSEKVENSER FÖR GRANNLANDSKAPEN	53
6.	KUMULATIVA KONSEKVENSER AV BETECKNINGAR OCH BESTÄMMELSER	55
7.	BEHOVSPRÖVNING AV NATURA-BEDÖMNING	56
7.1	Rättslig bakgrund	56
7.1.1	Nätverket Natura 2000	56
7.1.2	Skyldigheten att göra en bedömning	57
7.1.3	Bedömning av konsekvensernas betydelse	58
7.2	BEDÖMDA KONSEKVENSER AV DE GÄLLANDE LANDSKAPSPLANERNA	58
7.3	METODER OCH MATERIAL SOM ANVÄNTS	59
7.4	FÖRSTA URVAL AV OMRÅDEN SOM SKA BEDÖMAS	60
7.5	SLUTSATSER FRÅN DET FÖRSTA URVALET	67
7.6	MER INGÅENDE GRANSKNING AV OMRÅDEN MED ÄNDRAD MARKANVÄNDNING	69

7.6.1	Bötombergen (FI0800077, SAC)	69
7.6.2	Kvarkens skärgård (FI0800130, SAC/SPA)	70
7.6.3	Vedahugget (FI0800097, SAC)	72
7.6.4	Fänäsabban (FI0800099, SAC)	76
7.6.5	Kristinestads skärgård (FI0800134, SAC/SPA)	78
7.6.6	Vassorfjärden (FI0800056, SAC/SPA)	80
7.6.7	Sundomfjärden (FI0800057, SAC/SPA)	81
7.6.8	Lappo åmynning–Bådaviken (FI0800064, SAC/SPA)	85
7.6.9	Sandsundsfjärden (FI0800067SAC/SPA)	87
7.6.10	Larsmo skärgård (FI0800132, SAC/SPA)	88
7.6.11	Gubbträskberget (FI0800143, SAC)	90
7.6.12	Esse å (FI0800110, SAC)	92
8.	KONSEKVENSER FÖR LANDSKAPSPLANENS STYRANDE VERKAN	93
9.	ETT SAMMANDRAG ÖVER HUR KRAVEN PÅ PLANENS INNEHÅLL HAR UPPFYLLTS OCH DE RIKSOMFATTANDE MÅLEN FÖR OMRÅDEANVÄNDNINGEN HAR UPPNÅTTS	94
9.1	KRAV PÅ PLANENS INNEHÅLL (MBF 1§)	94
9.2	RIKSOMFATTANDE MÅL FÖR OMRÅDEANVÄNDNINGEN (VAT)	96
10.	SAMMANFATTNING AV BEDÖMNINGEN	100

BILAGA 1 Grundläggande ramverk för bedömningen

1. INLEDNING

Landskapsstyrelsen vid Österbottens förbund beslöt 27.1.2014 att inleda uppgörandet av en helhetslandskapsplan med rättsverkningar. Planens namn är "Österbottens landskapsplan 2040". Österbottens landskapsplan 2040 görs upp för hela landskapets område och omfattar därmed alla landskapets 15 kommuner: Kronoby, Larsmo, Jakobstad, Pedersöre, Vörå, Vasa, Korsholm, Laihela, Storkyro, Malax, Korsnäs, Närpes, Kristinestad och Kaskö. Landskapsplanen 2040 kommer att ersätta alla gällande landskapsplaner, dvs. Österbottens landskapsplan 2030 och etapplandskapsplan 1 samt etapplandskapsplan 2. Regionstrukturen i Österbottens landskapsplan 2030 bildar stommen för Österbottens landskapsplan 2040, så inga alternativa planlösningar har uppgjorts.

Enligt markanvändnings- och bygglagen ska en plan grunda sig på planering som omfattar bedömning av de betydande konsekvenserna av planen och på sådana undersökningar och utredningar som planeringen kräver. När planens konsekvenser utreds ska planens uppgift och syfte beaktas. När planen utarbetas ska miljökonsekvenserna, inklusive de samhällsekonomiska, sociala, kulturella och övriga konsekvenserna, av planen utredas i behövlig omfattning. Utredningarna ska omfatta hela det område där planen kan tänkas ha väsentliga konsekvenser.

Den viktigaste utgångspunkten för Österbottens landskapsplan 2040 är Österbottens landskapsstrategi. Eftersom landskapsplanen ska skapa de rumsliga förutsättningarna för att förverkliga landskapsstrategin ska planens mål sammanfalla med strategins mål. Målet är att Österbotten ska år 2040 vara en konkurrenskraftig region med välmående befolkning och god livsmiljö. De mål som ställs upp för Österbottens landskapsplan 2040 baserar sig på landskapsstrategin och andra strategier och program samt på den omfattande dialog som förts med kommunerna, andra myndigheter, olika intressentgrupper, experter och invånare.

Denna konsekvensbedömningsrapport gäller förslaget till Österbottens landskapsplan 2040. De mål som ställts upp för landskapsplanläggningen inverkar direkt på inriktningen, detaljnivån och omfattningen på bedömningen. I konsekvensbedömningen fästs särskild uppmärksamhet vid hur landskapets strategiska mål uppfylls i planlösningen. Dessutom beaktas särskilt de förutsättningar för förverkligandet av planlösningen som finns i markanvändnings- och bygglagen samt i de riksomfattande målen för områdesanvändningen. Tyngdpunkten i bedömningen är att identifiera och bedöma planlösningens betydande konsekvenser.

Bedömningen baserar sig på version 8.1.2019 av planmaterialet för förslagsfasen. Efter det har ändringar gjorts i närheten av vissa Natura-områden, med syfte att minska eventuella konsekvenser för Natura-områdena. Ändringarna har beaktats i kapitel 7 (Behovsprövning av Natura-bedömning).

Bedömningen är en del av materialet för uppgörandet av landskapsplanen, och den utgår från de centrala utredningar och undersökningar som gäller uppgörandet av landskapsplanen. Bedömningsrapporten har gjorts av Ramboll Finland Oy på uppdrag av Österbottens förbund.

2. BEDÖMNINGENS UTGÅNGSLÄGE

2.1 LANDSKAPSPLANENS STRATEGISKA TYNGDPUNKTER OCH MÅL

Den viktigaste utgångspunkten för Österbottens landskapsplan 2040 är Österbottens landskapsstrategi. Landskapsstrategin består av två delar: *landskapsöversikten* anger målbilden för landskapet år 2040 och *landskapsprogrammet* beskriver hur strategin ska genomföras åren 2018–2021. Landskapsplanen skapar de rumsliga förutsättningarna för att förverkliga landskapsstrategin och dess mål sammanfaller därmed med strategins mål. Målet är att **Österbotten ska år 2040 vara en konkurrenskraftig region med välmående befolkning och god livsmiljö.**

Målet med Österbottens landskapsplan 2040 är att skapa förutsättningar för:

1. En konkurrenskraftig region
 - En tillgänglig region med en fungerande infrastruktur som är en integrerad del av markanvändningen.
 - En region där regionstrukturen främjar näringslivet såväl i tätorterna som på landsbygden.
 - En region med en energiproduktion där andelen förnybar energi täcker det egna energibehovet.
 - En internationell region med en stark identitet där områdets särdrag värderas och utvecklas.
2. En region med en välmående befolkning
 - En region där alla invånare behandlas jämlikt.
 - En region med boende, service och arbetsmöjligheter för alla.
 - En region med en trygg och trivsamt livsmiljö.
 - En region med mångsidiga hobby- och rekreativsmöjligheter.
3. Ett område med en god livsmiljö
 - En region där samhällsstrukturens ekologiska hållbarhet, naturens mångfald och en hållbar användning av naturresurserna tryggas.
 - En region med långsiktiga lösningar för klimatanpassning och begränsad klimatpåverkan.
 - En region där stad, tätort och landsbygd samverkar.
 - En region som är kulturellt och socialt hållbar.

2.2 LANDSKAPSPLANENS MÅL FÖR CENTRALA TEMAN

Beredningen av Österbottens landskapsplan 2040 och målen i planen baserar sig på de förpliktande bestämmelser om planering av områdesanvändningen vilka finns i markanvändnings- och bygglagen (MBL) och i markanvändnings- och byggförordningen (MBF), som preciserar lagen, samt särskilt på markanvändnings- och bygglagens krav på landskapsplanens innehåll. Ett annat grundläggande krav som styr planens innehåll är de riksomfattande målen för områdesanvändningen (VAT), som representerar statsrådets syn på viktiga nationella områdesanvändningsfrågor och utgör en del av det system för planering av områdesanvändningen som definieras i MBL.

Utöver ovan nämnda nationella förutsättningar som styr planeringen hämtar landskapsplanläggningen mål från den utvecklingsbild för regionstrukturen och trafiksystemet i Finland 2050 (ALLI) som gjordes upp under ledning av miljöministeriet åren 2014–2015 samt från olika regionala strategier som Österbottens förbund antingen har utarbetat självständigt eller i samarbete med grannlandskapen.

Regionala strategier som påverkat landskapsplanens innehåll är:

- Österbottens landskapsstrategi
- Södra Österbottens, Mellersta Österbottens och Österbottens miljöstrategi 2014–2020
- Österbottens klimatstrategi 2040
- Kulturprogram Österbotten 2018
- Österbottens trafiksystemplan 2040

En viktig stomme för uppgörandet av landskapsplanen 2040 är den gällande Österbottens landskapsplan 2030 samt etapplandskapsplan 1 och etapplandskapsplan 2, vilka uppdaterar landskapsplanen. I dessa planer presenteras största delen av planlösningarna i landskapsplanen 2040, vilka nu kompletteras och uppdateras. Dessa gällande landskapsplaner har fastställts av miljöministeriet åren 2010–2015, så största delen av de utredningar som gjorts som underlag för planerna är ännu aktuella och tillräckliga som bakgrundsutredningar för den nya landskapsplanen.

I följande underkapitel behandlas de mål som den nationella lagstiftningen och de regionala strategierna ställer för planläggningen gällande de olika centrala temata som ska avgöras i landskapsplanen. Den centrala utgångspunkten för konsekvensbedömningen är att bedöma hur väl planlösningen uppfyller följande mål:

2.2.1 Region- och samhällsstruktur

Markanvändnings- och bygglagen förutsätter att när planen utarbetas ska särskild vikt fästas vid att landskapets region- och samhällsstruktur blir ändamålsenlig och att områdesanvändningen är ekologiskt hållbar.

De riksomfattande målen för områdesanvändningen innehåller en rad med krav på region- och samhällsstrukturen, vilka beskrivs närmare i kapitel 9. De viktigaste målen handlar om att främja regionstrukturen och utnyttja livskraften och styrkorna i olika områden, skapa förutsättningar för att utveckla närings- och företagsverksamhet, eftersträva en koldioxidsnål och resurseffektiv samhällsutveckling, göra samhällsstrukturen mera sammanhängande, förbättra tillgängligheten samt bereda sig på extrema väderförhållanden och översvämningar.

Målet med ALLI-arbetet är bl.a. att stöda flerkärnigheten i Finland. I Österbottens landskapsplan har detta mål beaktats genom en regionstruktur som baserar sig på funktionsdugliga centrum i Vasa och Jakobstad, där man försöker stöda och utveckla växelverkan mellan stadscentrumen.

I fråga om region- och samhällsstrukturen härleds till planläggningen ur landskapets strategier de mål som gäller en god livsmiljö, som består av en hållbar region- och samhällsstruktur (landskapsstrategin), en flerkärnig och ekoeffektiv region- och samhällsstruktur (miljöstrategin) och "en optimerad samhällsstruktur" (klimatstrategin). Uppgörandet av landskapsplanen 2040 och dimensioneringen av områdesreserveringarna i den baserar sig på målet för befolkningsutvecklingen, d.v.s. att Österbotten år 2040 ska ha cirka 215 000 invånare.

Stommen i regionstrukturen utgörs av områdesreserveringar för centrumfunktioner, områdesreserveringar för tätortsfunktioner kring dessa, objekt i det kommersiella servicenätet samt av industri- och arbetsplatsområden. De stadsutvecklingszoner som anvisats kring Vasa och Jakobstad och som bör utvecklas som täta och stadsliknande betonar planens mål om ett flerkärnigt Österbotten. Det kommersiella servicenätet baserar sig på Österbottens etapplandskapsplan 1, som fastställdes 4.10.2013. Regionstrukturen omfattar även olika trafikleder, som förenar områden för service och boende, men de behandlas separat i följande underkapitel.

De centrala planbeteckningarna som gäller region- och samhällsstrukturen är:

- Vasa och Jakobstads stadsutvecklingszoner (kk-1, kk-2)
- Vasaregionens handelsutvecklingszon (kk-5)
- Vasa-Seinäjoki och Jakobstad-Karleby utvecklingszoner (mkk-1, mkk-2)
- Område för tätortsfunktioner (A)
- Område för centrumfunktioner (C)
- Centrum med närservice (ca)
- Stor detaljhandelsenhet (km²)
- Stor detaljhandelsenhet för utrymmeskrävande specialvaruhandel (kmt1, kmt2, kmt3)
- Område för service (p)
- Område för arbetsplatser (område och objekt)
- Industri- och lagerområde, inklusive beteckningen T/kem för industrialläggningar som hantear farliga ämnen

I landskapsplanen finns dessutom en planeringsbestämmelse för maximidimensioneringen för handel utan centrumområdena, beaktande av översvämningsrisken samt undvikande av de miljörisker som sura sulfatjordar utgör. Bestämmelsen gäller överallt i landskapet.

2.2.2 Trafik

Markanvändnings- och bygglagen förutsätter att när landskapsplanen utarbetas ska särskild vikt fästas vid att arrangemangen för trafik och teknisk service är hållbara med tanke på miljö och ekonomi.

I de riksomfattande målen för områdesanvändningen har de centrala mål som styr planeringen av trafiksystemet att göra med möjligheterna att gå, cykla och använda kollektivtrafik, det riksomfattande trafiksystemets funktionsduglighet och resurshållning, kontinuiteten och utvecklingsmöjligheterna i fråga om nationellt och internationellt betydande trafikförbindelser samt utvecklingsmöjligheterna i fråga om internationellt och nationellt betydande hamnar, flygplatser och gränsövergångsställen. Anläggningar som orsakar fara för storolyckor, transportrutter för farliga ämnen och de kemikaliebangårdar som betjänar dessa ska placeras på ett betryggande avstånd från bostadsområden, områden avsedda för allmänheten och områden med en känslig natur.

Målsättningen för ALLI-arbetet är för trafiksystemets del att stärka Finlands internationella ställning och trafikservice i utveckling. I målbilden för utvecklingen av trafiksystemet till år 2050 har som de viktigaste förbindelsebehoven i Österbotten angetts de förbindelser som följer kusten söderut och norrut från Vasa och förbindelsen mellan Vasa och Seinäjoki. Den befintliga förbindelsen mellan Vasa och Umeå anges i målbilden som en samarbetszon över gränserna.

I fråga om trafiksystemet härleds till planläggningen ur landskapets strategier de mål som gäller en god livsmiljö, som består av ett koldioxidsnålt samhälle och en konkurrenskraftig region, vilka förutsätter goda kommunikationer. Den regionala strategi som är viktigast med tanke på trafiksystemet är självfallet Österbottens trafiksystemplan, vars mål är att skapa förutsättningar för att samordna markanvändningen och trafiken, utveckla tillgängligheten och möjligheterna att färdas samt förbättra verksamhetsförutsättningarna för transporter.

För trafiksystemet har landskapsförbundet ställt upp följande mål för planarbetet:

- tillgänglighet och möjligheter att färdas
- samordning av markanvändning och trafik
- fungerande transporter
- livskraft och näringslivets konkurrenskraft
- samarbete
- användning av servicenätet och hållbara färd sätt

De viktigaste planbeteckningarna som gäller trafiksystemet är:

- Beteckningar för behov av vägtrafikförbindelse
- Beteckningar för riktgivande/alternativ vägsträckning
- Beteckningar för nya vägsträckningar eller vägavsnitt som bör förbättras
- Nuvarande vägnät
- Båt- och fartygsleder
- Beteckningar för befintliga banavsnitt eller banavsnitt som ska förbättras samt behov av tågtrafikförbindelse
- Sydösterbottens trafikutvecklingskorridor
- Objektsbeteckningar för logistikcentrum, resecentrum och anslutningsstationer för kollektivtrafik
- Område för flygtrafik
- Hamnområde
- Planskilda anslutningar

2.2.3 Grönområdesstruktur och naturskydd

Markanvändnings- och bygglagen förutsätter att när landskapsplanen utarbetas ska särskild vikt fästas vid att naturvärdena värnas samt vid att det finns tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation.

I de riksomfattande målen för områdesanvändningen handlar de centrala mål som styr planeringen av grönområden och naturskydd om att trygga naturarvets värden, bevara områden och ekologiska förbindelser som är värdefulla med tanke på naturens mångfald, se till att det finns tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation samt att nätverket av grönområden består, nyttja naturresurserna hållbart, bevara sammanhängande odlings- och skogsområden som är viktiga för jord- och skogsbruket och se till att tillgängligheten till fritidsområden är god med tanke på olika befolkningsgrupper. Dessutom ska anläggningar som orsakar fara för storolyckor, transportrutter för farliga ämnen och de kemikaliebangårdar som betjänar dessa placeras på ett betryggande avstånd från bostadsområden, områden avsedda för allmänheten och områden med en känslig natur.

I fråga om grönområdesstrukturen och naturskyddet härleds till planläggningen ur landskapets strategier de mål som gäller en god livsmiljö, som består av en natur med stor mångfald och rena vatten (landskapsstrategin) samt sammanjämkning av en hållbar användning av naturresurser och naturskydd (miljöstrategin).

De centrala planbeteckningarna som gäller grönområdesstrukturen och naturskyddet är:

- Naturskyddsområden (SL)
- Skyddsområden på landskapsnivå (S2)
- Områden som är särskilt viktiga med tanke på naturens mångfald (luo)
- Områden i nätverket Natura 2000
- Behov av ekologisk förbindelse
- Rekreatiomsområden och rekreatiomsobjekt (V)
- Riktgivande friluftsleder, paddlingsleder och cykelleder

Landskapsplanen innehåller för hela landskapet gällande planeringsbestämmelser för tysta områden och mera detaljerad planering av sådana myrar som föreslås vara nationellt värdefulla. De mörka områden som anvisas på en separat temakarta omfattas av en planeringsrekommendation, som syftar till att tillvarata den upplevelsepotential som mörkret erbjuder.

2.2.4 Primärproduktion, arbetsplatser och industri

Markanvändnings- och bygglagen förutsätter att när landskapsplanen utarbetas ska särskild vikt fästas vid att verksamhetsbetingelser för näringslivet i landskapet ordnas.

De centrala mål i de riksomfattande målen för områdesanvändningen som gäller primärproduktion, arbetsplatser och industri handlar om att skapa förutsättningar för att utveckla närings- och företagsverksamhet, främja tillgängligheten i fråga om tjänster och arbetsplatser, placera betydande nya områden för boende-, arbetsplats- och tjänstefunktioner så att de lätt kan nås med kollektivtrafik, till fots och med cykel, skapa förutsättningar för bioekonomin och den cirkulära ekonomin samt främja ett hållbart nyttjande av naturtillgångarna. Anläggningar som orsakar fara för storolyckor, transportrutter för farliga ämnen och de kemikaliebangårdar som betjänar dessa ska placeras på ett betryggande avstånd från bostadsområden, områden avsedda för allmänheten och områden med en känslig natur. Ett mål som gäller primärproduktion är att sörja för att sammanhängande odlings- och skogsområden som är viktiga för jord- och skogsbruket bevaras.

För primärproduktionens, arbetsplatsernas och industrins del påverkar de regionala strategierna planläggningen vad gäller målen om en hållbar användning av naturresurser (miljöstrategin), en konkurrenskraftig region, vilken förutsätter ett diversifierat näringsliv och tillräckligt med kompetent arbetskraft (landskapsstrategin), samt betoningen på kompetens inom avfallshantering och cleantech (klimatstrategin). Uppgörandet av landskapsplanen 2040 och dimensioneringen av områdesreserveringar i den baserar sig på målet om att skapa 16 000 nya arbetsplatser. Ett viktigt

tema, som påverkar arbetsplatserna och industrin, är energiförsörjning. Detta tema behandlas separat i följande underkapitel.

De viktigaste planbeteckningarna som gäller primärproduktion, arbetsplatser och industri är:

- Område för arbetsplatser (TP)
- Industri- och lagerområde (T)
- Industri- och lagerområde med en betydande anläggning som tillverkar farliga ämnen eller där en sådan kan placeras (T/kem)
- Område för cirkulär ekonomi (EKO)
- Område för turismtjänster (RM)
- Fiskehamnar och fiskestöddepunkter

2.2.5 Energiförsörjning

I de riksomfattande målen för områdesanvändningen är målen för energiförsörjningen att bereda sig på de behov som produktionen av förnybar energi har och på de logistiska lösningar den förutsätter samt att säkerställa de linjedragningar som behövs för kraftledningar och för gasrör för fjärrtransport, vilka har betydelse för den nationella energiförsörjningen, och möjligheterna att realisera dem. Vid linjedragningar för kraftledningar ska befintliga ledningsgator utnyttjas i första hand, och vindkraftverken ska i första hand placeras i enheter som består av flera kraftverk. Målet är också att ha en koldioxidsnål och resurseffektiv samhällsutveckling samt skapa förutsättningar för bioekonomin och den cirkulära ekonomin.

För energiförsörjningens del påverkar de regionala strategierna planläggningen vad gäller målen om en koldioxidsnål energiproduktion och energiförbrukning och energi- och miljöteknik för detta (miljöstrategin), ett koldioxidsnålt samhälle som en del av en god livsmiljö (landskapsstrategin) och målet att landskapet ska vara energisjälvförsörjande och att all energi produceras med förnybara källor (klimatstrategin).

De viktigaste planbeteckningarna som gäller energiförsörjningen är:

- Förbindelsebehov för kraftledning
- Befintliga kraftledningar
- Område för vindkraftverk (tv)
- Område för energiförsörjning (EN)
- Område för cirkulär ekonomi (EKO)

Landskapsplanen innehåller en för hela landskapet gällande planeringsbestämmelse för placering av anläggningar för solenergi.

2.2.6 Övrig markanvändning

Andra teman som granskas i landskapsplanen är kulturmiljön, kommunaltekniken (bl.a. vattenförsörjning, avfallshantering) och försvarsmaktens områden. Landskapsplanen innehåller inga beteckningar eller bestämmelser för användning av icke-förnybara naturresurser (marktäkt, torv, gruvverksamhet).

Gällande användningen av naturresurserna förutsätter markanvändnings- och bygglagen att det vid utarbetande av planen fästs särskild vikt vid att vatten- och marksustansstillgångarna används på ett hållbart sätt. Även skyldigheten att säkerställa att områdesanvändningen är ekologiskt hållbar är starkt sammankopplad med en hållbar användning av naturresurserna. Uppmärksamhet bör även fästas vid att värna om landskapet och kulturarvet.

I de riksomfattande målen för områdesanvändningen är målet i fråga om kulturmiljön att sörja för att den nationellt värdefulla kulturmiljöns värden tryggas. När det gäller naturtillgångarna är målen bland annat att skapa förutsättningar för bioekonomin och den cirkulära ekonomin och främja ett hållbart nyttjande av naturtillgångarna. Det sörs för att sammanhängande odlings- och skogsområden som är viktiga för jord- och skogsbruket bevaras. I fråga om försvaret är målen att beakta

i synnerhet försvarets och gränsbevakningens behov och säkerställa tillräckliga regionala utvecklingsförutsättningar och verksamhetsmöjligheter för dem.

Från de regionala strategierna hämtas mål för ovan nämnda teman bl.a. gällande en konkurrenskraftig region, som består av värdesatta kulturmiljöer och levande kulturarv (landskapsstrategin), sammanjämkning av en hållbar användning av naturresurser och naturskydd (miljöstrategin), värn om kulturarv och kulturen som en källa till välbefinnande (kulturprogrammet).

De centrala planbeteckningarna som gäller ovan nämnda ämnesområden är:

- Område som är nationellt värdefullt eller värdefullt för landskapet med tanke på kulturmiljön eller landskapsvärden
- Byggd kulturmiljö av riksintresse
- Objekt som ingår i Unescos världsarvslista
- Ytvattenområde som är värdefullt med tanke på vattenförsörjningen
- Viktigt grundvattenområde eller grundvattenområde som lämpar sig för vattentäkt
- Stomvattenledning, överföringsavlopp och avloppsreningsverk
- Försvarsmaktens område
- Skjutbanor

2.3 AVGRÄNSNING AV DE KONSEKVENSER SOM BEDÖMS

Markanvändnings- och byggförordningen förutsätter att de **betydande konsekvenser** som planen orsakar ska bedömas (1 § i MBF). Konsekvensbedömningen gäller därmed de **centrala mål** som ställts upp för uppgörandet av landskapsplanen och de betydande konsekvenserna av de planlösningar som föreslås för att nå dessa mål. Till övriga delar har landskapsplanens konsekvenser bedömts utifrån de krav som markanvändnings- och bygglagen (MBL) ställer på landskapsplanens innehåll och utifrån de riksomfattande målen för områdesanvändningen (VAT).

Utgångspunkten för konsekvensbedömningen har varit kriterierna i 1 § i MBF, enligt vilka man i början av detta bedömningsarbete har analyserat de konsekvenser som den lösning som presenteras i landskapsplanen medför (bedömningsramverk, Bild 2). Utgångsmässigt är landskapsplanläggningens betydande konsekvenser sådana som inverkar på region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomin och trafiken. Konsekvenserna för möjligheterna att bevara de ekologiska förbindelserna och rekreationsförbindelserna kan också vara betydande.

I konsekvensbedömningen för landskapsplanen 2040 bedöms alla beteckningar och bestämmelser som presenteras i planen. Särskild uppmärksamhet fästs vid sådan markanvändning som ändras eller preciseras i förhållande till de gällande landskapsplanerna. Även beteckningar som tas bort ur planen kan ha konsekvenser eftersom de kan möjliggöra en friare markanvändning för en del verksamheter. Vad gäller sådana planlösningar som bevaras oförändrande till sina områdesreserveringar och bestämmelser har bedömningen i hög grad förlitat sig på befintliga konsekvensbedömningar som gjorts i samband med tidigare landskapsplanprocesser.

De konsekvenser av Österbottens landskapsplan 2040 som bedöms omfattar följande ämnesområden enligt 1 § i MBF:

1. människors levnadsförhållanden och livsmiljö,
2. marken och berggrunden, vattnet, luften och klimatet,
3. växt- och djurarter, naturens mångfald och naturresurserna,
4. region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomin och trafiken,
5. stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön,
6. utvecklingen av en fungerande konkurrens inom näringslivet.

2.4 IDENTIFIERING AV KONSEKVENSERNA

Ett centralt mål i uppgörandet av landskapsplanen är att uppnå målen i Österbottens landskapsstrategi. Målet i strategin är att år 2040 ska Österbotten vara en konkurrenskraftig region med

välståndande befolkning och god livsmiljö. I bedömningen identifierades de beteckningar som beto- nar strategin och som i förhållande till de gällande landskapsplanerna är nya eller har preciserats och ändrats. I och med dessa anvisas i planlösningen nya beteckningar som uttrycker funktions- möjligheter (inputs). Resultatet är funktioner som möjliggörs av beteckningarna och konsekvenser som uppstår efter bedömningen (outputs).

Enligt schemabilden nedan möjliggör en planbeteckning en förändring i den fysiska omgivningen och/eller en direkt verksamhet i varje fokusområde, t.ex. byggande av en trafikled leder till änd- rade körprestationer, ändringar i resetider, ändringar i naturmiljö osv. Dessa konsekvenser av ändringar i den fysiska omgivningen bedömdes enligt de ovan nämnda ämnesområdena i 1 § i MBF. Utifrån den konsekvensbedömningen bedömdes planlösningen med tanke på innehållskraven i markanvändnings- och bygglagen och uppnåendet av de riksomfattande målen för områdesan- vändningen.

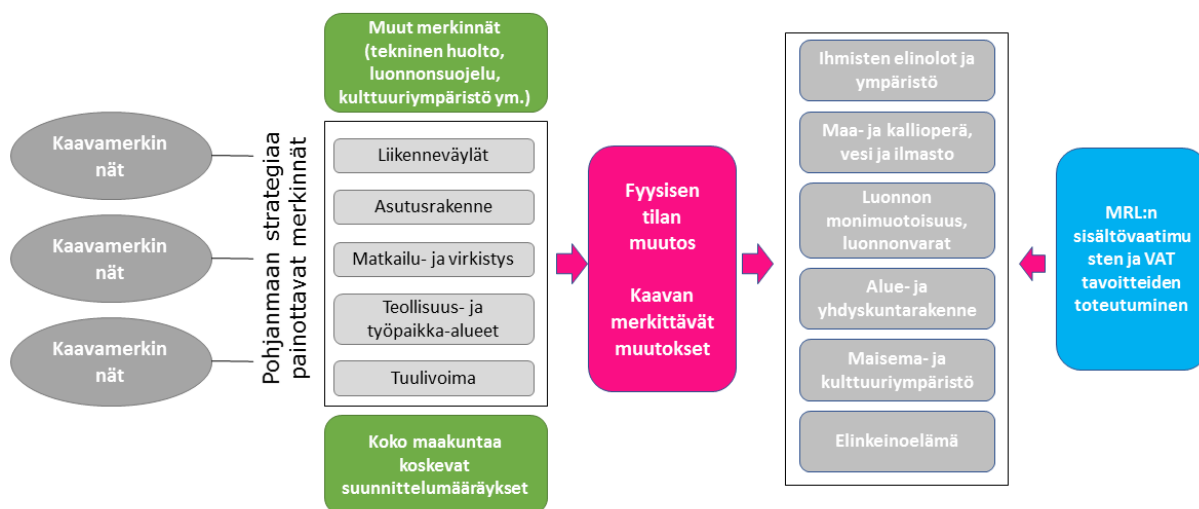

Bild 1. Konsekvenskedja.

De ändringar som planbeteckningarna i helhetslandskapsplanen möjliggör identifierades under en gemensam workshop för konsulten och beställaren 31.8.2017 (avsnitt 2.8). Som ett resultat av workshoppen gjordes ett ramverk för bedömningen där de olika nivåerna för bedömningen av landskapsplanen framgår: tyngdpunktsområden, ändring av beteckningen jämfört med gällande plan, tillhörande planbestämmelser, den ändring i den fysiska omgivningen och/eller den verksamhet som bestämmelsen möjliggör (t.ex. byggande, utveckling av tjänster, skyddsområden osv.), föremål för konsekvenser och en identifiering av sannolikheten för konsekvenserna. Det grundläggande ramverket för bedömningen presenteras i **bilaga 1**.

Teema	Uudet/ muuttuneet merkinnät	Muutos	Ihmisten elinolot ja ympäristö	Maa- ja kallioperä, vesi ja ilmasto	
Liikenneväylät	Kaavamerkin nät	Fyysisen tilan muutos	Vaikutuksen todennäköisyyden arvioiminen		
Asutusrakenne		Fyysisen tilan muutos	Todennäköinen	Mahdollinen	Ei vaikutusta
Matkailu- ja virkistys		Kaavamerkin nät	Fyysisen tilan muutos		
Teollisuus- ja työpaikka-alueet	Kaavamerkin nät	Fyysisen tilan muutos			
Tuulivoima		Fyysisen tilan muutos			

Bild 2. Principen för det grundläggande ramverk som användes för konsekvensbedömningen.

Som ett resultat av workshoppen identifierades de planbeteckningar som orsakar eventuella eller sannolika konsekvenser för ämnesområdena och de som sannolikt inte orsakar några konsekvenser. I bedömning av konsekvenserna på landskapsnivå uppstår inga konsekvenser att beakta om den fysiska ändringen är mycket liten i förhållande till nuvarande status och/eller innebär att den konstaterar en befintlig situation (till exempel en banförbindelse som redan byggts). Dessutom anger en del av beteckningarna en situation där konsekvensen inte alls berör en viss faktor. Att anvisa till exempel en ny fartygsled har inga konsekvenser för grundvattnen.

2.5 INFLUENSOMRÅDE

Landskapsplanen har direkta konsekvenser i första hand i landskapet Österbotten. På grund av beteckningarnas karaktär kan direkta eller indirekta konsekvenser även sträcka sig till grannlandskapen (till exempel vindkraftverkens konsekvenser för landskapsbilden, sysselsättningskonsekvenserna av nya industriområden).

2.6 KONSEKVENSERNAS BETYDELSE OCH UTSTRÄCKNING

För varje konsekvens bedömdes dess betydelse och utsträckning i landskapet på allmän nivå. Omfattningen av respektive konsekvens och objektets känslighet korstabellerades enligt bilden nedan (Bild 3) och utifrån resultatet drogs slutsatser om konsekvensens betydelse. Var i landskapet konsekvenserna slår ut illustreras med hjälp av kartor för olika teman.

		Vaikutuksen suuruus						
		Suuri negatiivinen	Keskisuuri negatiivinen	Pieni negatiivinen	Ei vaikutusta	Pieni positiivinen	Keskisuuri positiivinen	Suuri positiivinen
Vaikutusalueen herkkyys	Vähäinen	Kohtalainen	Vähäinen	Vähäinen	Ei vaikutusta	Vähäinen	Vähäinen	Kohtalainen
	Kohtalainen	Suuri	Kohtalainen	Vähäinen	Ei vaikutusta	Vähäinen	Kohtalainen	Suuri
	Suuri	Suuri	Suuri	Kohtalainen	Ei vaikutusta	Kohtalainen	Suuri	Suuri

Bild 3. Ramverket för bedömning av betydelse. Betydelsen av konsekvensen bestäms utifrån omfattningen av konsekvensen och konsekvensobjektets känslighet.

2.7 BEDÖMNINGSMETODER

Konsekvensbedömningen av landskapsplanen har gjorts i två steg. Under den första fasen hösten 2017 gjordes en preliminär bedömning, som baserade sig på material från arbetet med att göra planutkastet. I förslagsfasen av landskapsplanen uppdaterades och kompletterades bedömningen till vissa delar. Bland annat gjordes en behovsprövning av Natura-bedömning, och till konsekvensbedömningen lades en sammanfattning, som beskriver hur kraven på planens innehåll uppfylls och hur de riksomfattande målen för områdesanvändningen uppnås (denna rapport).

Bedömningen av konsekvenserna för **näringslivet och sysselsättningen** gjordes med en resursflödesmodell, som utvecklats av Ramboll Finland och Naturresursinstitutet (LUKE) på uppdrag av Sitra. Modellen ger en övergripande bild av användningen av naturresurser på området och verksamhetens intensitet samt en förståelse för näringslivsstrukturen och den regionalekonomiska situationen. Modellen utgår från tanken om input-output, och den beskriver hur ekonomiska och materiella resursflöden styrs till produktion i området, insatsförbrukning mellan branscherna och konsumtion (privat och offentlig) samt som export från området. Med modellen visas också hurudan värdestegring som sker i resursflödena och hur stor sysselsättande effekt som produktionen i området ger upphov till. Med hjälp av modellen kunde man bedöma landskapsplanens direkta och indirekta konsekvenser för invånarna, konsumtionen och arbetsplatserna i regionalekonomin Österbotten och i övriga Finland.

För **arbetsplatsernas** del beaktade bedömningen målet att öka sysselsättningen med 16 000 arbetsplatser före år 2040. Dessutom är målet att andelen lokal förnybar energi i energiproduktionen

täcker landskapets energibehov, vilket innebär att branschen TOL 35 Energiförsörjning i praktiken kommer att använda biobränslen i högre grad och att vind- och solkraften ökar från idag.

Hur arbetsplatserna ökar anges i tabellen nedan. På basis av diskussioner med Österbottens förbund utgick analysen från det gemensamma antagandet att cirka 60 % av arbetsplatserna finns inom det energitekniska klustret, vårdsektorn och privat service samt inom avfallshantering och cleantech. Resterande 40 % av arbetsplatserna uppstår inom övriga branscher i samma förhållande som dagens arbetsplatser i Österbotten.

Detta synsätt utgår från den bästa tillgängliga information som kan motiveras. Inom primärproduktionen och industrin kommer tillväxten mätt i antalet arbetsplatser att vara avsevärt mindre än inom servicesektorn, vilket beror på bl.a. automation. De uppskattade konsekvenserna (16 000 nya arbetsplatser och 215 000 invånare) fördelas över flera år. Om ökningen per bransch uttrycktes som förändring i omsättning vore fördelningen och ökningen i procent per sektor annorlunda.

Bransch	Arbetsplatser år 2017	Ökning av antalet nya arbetsplatser	Andel	Ökning (%)
Primärproduktion	7 207	810	5,1 %	11,2 %
Förädling	26 168	3 932	24,6 %	15,0 %
Service	52 721	11 258	70,4 %	21,4 %

Bild 4. Nya arbetsplatser inom primärproduktion, förädling och service.

De planbeteckningar som påverkar **bebyggelsestrukturen** och deras inverkan på regionens attraktivitet och den förändring i folkmängden i Österbotten som detta leder till beaktas enligt landskapsstrategin, som sträcker sig till år 2040: målet för Österbotten är en folkmängd på 215 000 invånare år 2040. Den ökade folkmängden beaktas i resursflödesmodelleringen, och modellen kan användas för att beskriva hurudana de ekonomiska konsekvenserna av en beteckning är till följd av en ökad folkmängd samt invånarnas konsumtion.

Ett ökat invånarantal ger ökad ekonomisk verksamhet i Österbotten och skapar en positiv cirkel, som illustreras i bilden nedan. De nya arbetsplatser och det ökade invånarantal som planbeteckningarna möjliggör genererar ekonomisk aktivitet och därigenom direkta och multiplikativa effekter som syns bl.a. i total produktion, värdeökning, sysselsättning, investeringar, kommunalskatter osv. Dessutom inverkar planbeteckningarna så att säga "mellan öronen" och påverkar bl.a. regionens dragningskraft samt företagsetableringar.

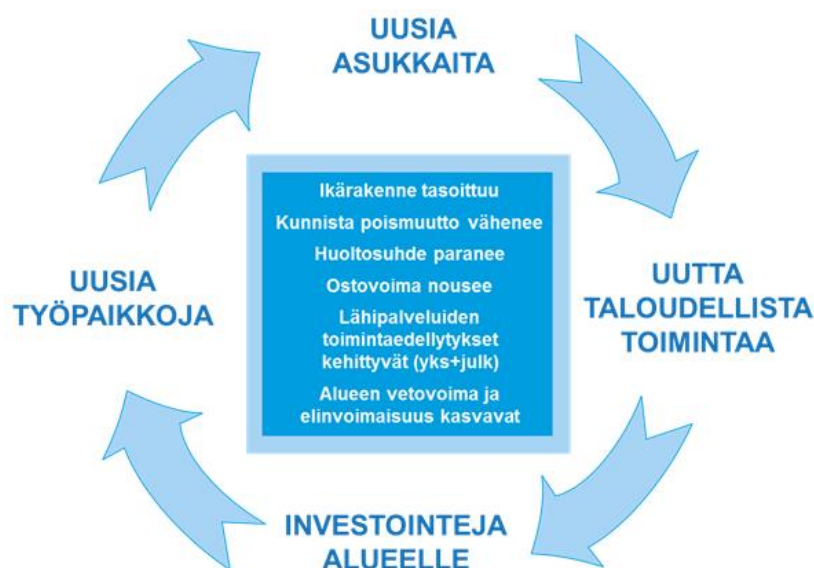

Bild 5. Den positiva cirkel som skapas av nya invånare.

Konsekvenserna för **naturens mångfald och naturresurserna** bedömdes GIS-baserat och kvalitativt samt genom en kombination av resultaten från dessa bedömningsmetoder. Placeringen av de planbeteckningar som avgränsades med utgångspunkt i resultaten från workshoppen 31.8.2017 och som har eventuella eller sannolika konsekvenser jämfördes med bl.a. skyddsområden, gränserna för avrinningsområden samt annat material med geografisk information som är allmänt tillgängligt hos miljöförvaltningen. I bedömningen utnyttjades de utredningar som Österbottens förbund har gjort som bakgrundsmaterial för arbetet med landskapsplanen, däribland en granskning av bördiga och enhetliga åkerområden och vidsträckt skogsområden samt de gällande landskapsplanernas konsekvensbedömningar. Som bakgrundsmaterial om konsekvenserna för ekologiska nätverk utnyttjades Österbottens förbunds utredning om behov av ekologiska förbindelser på landskapsnivå.

Konsekvenserna för **stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön** bedömdes GIS-baserat och kvalitativt samt genom en kombination av resultaten från dessa bedömningsmetoder. Placeringen av de planbeteckningar som avgränsades med utgångspunkt i resultaten från workshoppen 31.8.2017 och som har eventuella eller sannolika konsekvenser jämfördes med bl.a. värdefulla landskaps- och kulturmiljöområden. I bedömningen användes inventeringar av värdefulla landskaps- och kulturmiljöområden, vindkraftsutredningar, Österbottens kulturprogram och konsekvensbedömningar som gjorts för enskilda projekt.

Konsekvenserna för **trafikleder** bedömdes kvalitativt med fokus på nya eller märkbart förändrade utvecklingsprojekt i jämförelse med tidigare landskapsplaner. Andra projekt och strategiska mål har vid behov beaktats på mer allmän nivå. Utgångspunkten för bedömningen är Österbottens trafiksystemplan för år 2040.

2.8 VÄXELVERKAN UNDER ARBETETS GÅNG

Konsekvensbedömningen för landskapsplanen 2040 gjordes upp i dialog med Österbottens förbund, som ansvarar för att utarbeta planen. Under arbetets gång ordnades för bedömning av planutkastet två arbetsmöten, en workshop för konsulten och landskapsförbundet 31.8.2017 samt två informationsmöten för intressentgrupperna 27.9.2017 (konsekvensbedömningsgruppen och medborgarforumet).

För bedömningen i förslagsfasen hölls 15.5.2018 en överläggning med NTM-centralen i Södra Österbotten, Forststyrelsen, Skogscentralen, landskapsförbundet och konsulten. Vid mötet diskuterades förslaget till skyddsområden i landskapsplanen, anvisande av rekreationsområden i Natura-områden och innehållet i den behovsprövning av Natura-bedömning som ingår i denna rapport. Dessutom ordnades 16.1.2019 ett informationsmöte för konsekvensbedömningsgruppen.

Under mötena och informationsmötena behandlades bedömningens utgångspunkter och mål med tanke på landskapsplanläggningen, arbetsgången i bedömningen samt resultaten av bedömningen. Dialogen under bedömningsarbetet möjliggjorde även att bedömningsgruppen hade tillgång till information om dialogen med intressentgrupperna och om de andra bakgrundsutredningar som gjordes.

3. KÄLLMATERIAL

Som källmaterial för bedömningen nyttjades bakgrundsutredningarna för Österbottens nuvarande gällande landskapsplaner samt de nya bakgrundsutredningar som gjorts för landskapsplanen 2040. Utgångsuppgifterna för landskapsplanens målnivå hämtades från den version av planbeskrivningen som var framlagd i utkastfasen samt från versionen i förslagsfasen. Planbeskrivningen var fortfarande delvis på hälft under bedömningen. De strategiska målen bakom arbetet med landskapsplanen hämtades från de i planen för deltagande och bedömning nämnda strategierna och programmen på landskapsnivå, vilka hade utarbetats tidigare.

Det mest centrala källmaterialet som användes i arbetet:

- Österbottens landskapsplan 2040: Planbeskrivning, plankarta, beteckningar & bestämmelser (handlingar i förslagsfasen). Karta 21.12.2018, planbeskrivning samt beteckningar och bestämmelser 3.1.2019.
- Österbottens landskapsplan 2040: Program för deltagande och bedömning 29.1.2018
- Österbottens landskapsplan 2040: Centrum- och bynätverket i Österbotten (2017)
- Österbottens landskapsplan 2040: Bördiga och enhetliga åkerområden, GIS-analys (2017)
- Österbottens landskapsplan 2040: Vidsträckta skogsområden, GIS-analys (2017)
- Österbottens trafiksystemplan 2040 (12.5.2014)
- Österbottens landskapsstrategi
- Österbottens landskapsplan, etapp 2: förnybara energiformer och deras placering i Österbotten (vindkraftsplan). Konsekvensbedömning. Österbottens förbund 12.5.2014
- Förnybara energiformer och deras placering i Österbotten. Österbottens förbund & Ramboll 10.12.2012

4. BEDÖMNINGRESULTAT

4.1 KONSEKVENSER FÖR MÄNNISKORS LEVNADSFÖRHÅLLANDEN OCH MILJÖN

Enligt workshoppen (31.8.2017) och konsultens expertbedömning anses följande planbeteckningar med tanke på landskapsplanens noggrannhetsnivå ha *sannolika* antingen positiva eller negativa konsekvenser för människors levnadsförhållanden och miljö:

- Vasa och Jakobstads stadsutvecklingszoner
- Vasaregionens handelsutvecklingszon
- Utvecklingsområde för turism och rekreation
- Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå
- Område för centrumfunktioner
- Centrum med närservice
- Stor detaljhandelsenhet
- Stor detaljhandelsenhet för utrymmeskrävande specialvaruhandel
- Område för service
- Område för arbetsplatser
- Rekreativområde
- Område för fritids- och turismtjänster
- Båthamn

Dessutom bedömdes följande planbeteckningar ha *eventuella* konsekvenser:

Behov av vägtrafikförbindelse, riktgivande/alternativ vägsträckning, utvecklingskorridorer mellan städerna, Vasa och Jakobstads kvalitetskorridorer [strukna ur planförslaget], område för tätortsfunktioner, rekreativ-/turismobjekt, vindkraftsområden, riktgivande friluftsled, cykelled, paddlingsled, ny vägsträckning eller vägavsnitt som bör förbättras jämte anslutningsarrangemang, skjutbana, strandzon [strukna ur planförslaget], förbindelsebehov för kraftledning, förbindelsebehov för stomvattenledning, ytvattenområde som är värdefullt med tanke på vattenförsörjningen, flygbullerområde, industri- och lagerområde (+ T/kem), skyddsområden, resecentrum och anslutningsstation för kollektivtrafik.

De konsekvenser på landskapsnivå som berör människors levnadsförhållanden och livsmiljö kan granskas i fråga om tillgängligheten till service och arbetsplatser, områden som lämpar sig för rekreation samt sundheten och säkerheten i livsmiljön. Den bebyggelsestruktur som eftersträvas i Österbottens landskapsplan och utvecklingen av stadsregionerna som täta områden som stöder sig på kollektivtrafik har en gynnsam inverkan på samordningen av service, boende, arbetsplatser och trafik, vilket i praktiken innebär att invånarna får en smidigare vardag. Särskilt Vasa och Jakobstads stadsutvecklingszoner kan genom en mera detaljerad kommunal planläggning på ett betydande sätt förhindra en splittring av samhällsstrukturen, vilket omvänt innebär att tillgängligheten till service ökar. Arbetsplats- och befolkningstillgängligheten analyseras närmare i kapitel 4.4.

Rekreativområden

Rekreativ- och turismområdena i landskapsplanen har positiva konsekvenser för människornas levnadsförhållanden och livsmiljö genom att de erbjuder möjligheter för fritiden. Nätverket av rekreativområden samt lederna och deras förbindelsebehov i hela landskapet har positiva konsekvenser för människornas levnadsförhållanden och livsmiljö. Enligt miljöministeriets handbok *Planering och skötsel av rekreativområden* (Virkistysalueiden suunnittelu ja hoito, miljöministeriet 1998) sker ungefär hälften av all vistelse utomhus på områden som ligger mindre än 500 meter från hemmet. Ett avstånd på några kilometer minskar användningen av området medan en ökning av avståndet från två till fem kilometer leder till en liten ökning av användningen av rekreativområdet, eftersom man då oftast tar bilen dit. Om rekreativområdet ligger invid goda cykelleder tar man oftare cykeln dit. Cykelturer till rekreativområden är oftast begränsade till mål inom en radie på 15 km från hemmet. Till utflyktsområden som ligger längre bort tar man oftast bilen eller åker kollektivt.

Landskapsplanen stöder tillgängligheten till rekreationsområden och de allmänna möjligheterna till friluftaktiviteter inte enbart genom rekreationsområdena (både objektsbeteckningar och områdesreserveringar) utan även genom olika beteckningar för leder. I landskapsplanen anvisas riktgivande friluftsleder, cykelleder och paddlingsleder. Nätverket av båtleder, båthamnar, fiskestödjepunkter och skyddshamnar spelar även en betydande roll för att utveckla och bibehålla möjligheterna att använda havsområden för rekreation.

Planeringsbestämmelser som betonar antingen tillgängligheten till rekreationsområden eller deras tillräcklighet och tillgängligheten i övrigt hör utöver de egentliga beteckningarna för rekreationsområde till följande planbeteckningar: kk-1 Vasa stadsutvecklingszon och kk-2 Jakobstads stadsutvecklingszon, utvecklingsområde för turism och rekreation, kulturhistoriskt betydande vägsträckning, område för centrumfunktioner och område för tätortsfunktioner.

I det nya förslaget till landskapsplan har rekreationsområdena en areal på 47,1 km², vilket är cirka 50 % mer än i de gällande landskapsplanerna. Dessutom finns flera punktformade rekreationsobjekt. Fler rekreationsområden har anvisats särskilt nära Vasa och Jakobstad. Österbottens förbund har utrett tillgängligheten till rekreationsområden i den gällande landskapsplanen (2030) och i förslaget till landskapsplanen 2040. Enligt situationen i den gällande landskapsplanen har cirka 77 % av befolkningen i landskapet högst 5 km till närmaste rekreationsområde, och enligt situationen i det nya planförslaget har cirka 85 % av befolkningen högst 5 km till ett rekreationsområde. 99,9 % av landskapets befolkning bor högst 20 km från ett i landskapsplanen anvisat rekreationsområde. Tillgängligheten till rekreationsområden kan alltså anses vara utmärkt.

Attraktivitet som bostadsområde

Landskapet Österbotten kan i dagens läge sägas vara ett attraktivt område. Endast i sydkustens landskap Åland, Egentliga Finland och Nyland är andelen personer bosatta i sitt födelselandskap större än i Österbotten, något som avspeglar landskapets dragningskraft som bostadsområde. Österbotten lockar även inflyttare från resten av världen, vilket syns som en stor språklig mångfald – det talas mer än hundra språk i landskapet.

I landskapsplanen främjas landskapets attraktivitet som bostadsområde särskilt genom att utveckla stadsregionerna med hjälp av olika beteckningar för områdesreserveringar och utvecklingsprinciper. Förslaget till landskapsplan strävar efter att styra tillväxten särskilt till de attraktiva stadscentrumen i Vasa- och Jakobstadsregionen. Ett stort antal nya områden för tätortsfunktioner har anvisats i synnerhet i Vasaregionen. Planeringsbestämmelserna förpliktar myndigheterna att skapa förutsättningar för attraktiva bostadsområden. I de två stadsutvecklingszoner som anvisas i planen utvecklas Vasa- och Jakobstadsregionen som internationellt sett attraktiva områden så att de ekologiska funktionerna tryggas. I planeringsbestämmelserna nämns även att rekreationsmöjligheterna bör tryggas. I Vasa stadsutvecklingszon (kk-1) är målet särskilt att utveckla området som ett internationellt sett attraktivt område för forskning och utbildning samt innovations- och företagsverksamhet. I Jakobstads stadsutvecklingszon (kk-2) är målet särskilt att utveckla området som ett internationellt sett attraktivt område för företagsverksamhet.

Med tanke på boendetrivseln och landskapets attraktivitet är även tillgängligheten till natur- och vattenområden viktig. Särskilt i Österbotten är havet en viktig del av naturen. Österbottens förbund har utrett var s.k. tysta områden finns i landskapet. De tysta områdena med naturens ro ligger främst i skärgården och i landskapets östra delar i vidsträckta och enhetliga skogsområden. Vandringleder, naturstigar, friluft- och cykelleder samt friluftsfunktioner finns i de flesta konstaterade potentiella tysta områdena, vilket förbättrar deras tillgänglighet och användbarhet som rekreationsobjekt.

I landskapsplanen finns en för hela landskapet gällande allmän bestämmelse för tysta områden, vilken syftar till att garantera att invånarna trivs: *”Vid planering och förverkligande av markanvändning och åtgärder bör de tysta områden som finns anvisade på temakartan samt deras när-områden beaktas så att det är möjligt att njuta av naturens ljud och tystnaden. Upplevelsen av*

tystnaden i rekreationsområden som ligger i tätorter eller i deras närhet bör sättas i relation till de omkringliggande verksamheternas art." Bestämmelsen bidrar till att hålla rekreationsområdena högkvalitativa och väl lämpade för rekreation, vilket i sin tur förbättrar boendetrivseln i landskapet.

Landskapsplanen innehåller en för hela landskapet gällande planeringsrekommendation för de mörka områden som anvisas på en separat temakarta. Rekommendationen syftar till att tillvarata den upplevelsepotential som mörkret erbjuder nattetid. Detta har en positiv inverkan på upplevelsen av landskapet och gynnar också turism och rekreation.

Som en sammanfattning av konsekvenserna för människors levnadsförhållanden och miljö kan det konstateras att landskapsplanens beteckningar och bestämmelser förbättrar människornas rekreativmöjligheter i landskapet och ökar på flera olika sätt landskapets attraktivitet som bostadsområde. Planlösningen främjar landskapsstrategins mål om en god livsmiljö.

4.2 KONSEKVENSER FÖR MARKEN OCH BERGGRUNDEN, VATTNET OCH KLIMATET

Enligt workshoppen (31.8.2017) och konsultens expertbedömning anses följande planbeteckningar med tanke på landskapsplanens noggrannhetsnivå ha *sannolika* antingen positiva eller negativa konsekvenser för marken och berggrunden, vattnet, luften och klimatet:

- Ytvattenområde som är värdefullt med tanke på vattenförsörjningen (konsekvens för ytvatten)
- Project Aqua-vattendrag (konsekvens för ytvatten)
- Vindkraftsområden (klimat effekter)

Dessutom bedömdes de flesta områdesreserveringar och flera andra planbeteckningar ha *eventuella* konsekvenser: område för tätortsfunktioner, område för centrumfunktioner, Vasa och Jakobstads stadsutvecklingszoner, utvecklingskorridorer mellan städerna, industri- och lagerområde (+ T/kem), område för cirkulär ekonomi, skjutbana, strandzon [struken ur planförslaget], riktgivande/alternativ vägsträckning, förbindelsebehov för överföringsavlopp, flygbullerområde, område för flygtrafik, rekreations-/turismobjekt, resecentrum och anslutningsstation för kollektivtrafik.

Mark och berggrund

Den nya markanvändning som planen möjliggör, bl.a. byggande av vägar, bostadsområden och industriområden, orsakar lokala konsekvenser för marken och berggrunden bl.a. till följd av en utjämning av tomterna. Byggandet förutsätter även användning av stenmaterial, en konsekvens som delvis även sträcker sig utanför landskapet beroende på var täkterna för stenmaterial ligger.

Enligt projektet för samordning av grundvattenskyddet och stenmaterialförsörjningen (POSKI) från år 1999 har förbrukningen av stenmaterial i landskapet Österbotten varit cirka 36 miljoner m³. I Österbotten baserar sig stenmaterialförsörjningen främst på bergmaterial, eftersom det är brist på användbara grustillgångar. Om områdesreserveringarna och trafikförbindelserna i landskapsplanen börjar förverkligas snabbare än hittills kommer det årliga behovet av stenmaterial att öka.

I Österbottens landskapsplan anvisas inga marktäkter med betydelse på landskapsnivå, utan om projekten blir av eller inte avgörs på lägre planläggningsnivåer och med stöd av annan lagstiftning. Istället för marktäkter anvisas i landskapsplanen med beteckningen ge nationellt värdefulla geologiska formationer utanför skyddsområden. På dessa områden är marktäkt i regel inte möjlig ens enligt marktäktslagen, men beteckningen i landskapsplanen och planbestämmelsen om att trygga de geologiska och biologiska särdragen bidrar till att värna om formationerna.

Planeringsbestämmelsen om att sura sulfatjordar ska beaktas vid planering av markanvändning och placering av ny verksamhet hjälper till att undvika att skadliga metaller frigörs och sköljs ut i vattendragen. Bestämmelsen gäller i hela landskapet.

Vattendrag

Landskapsplanen innehåller flera beteckningar och planbestämmelser som stöder skyddet av yt- och grundvattnen. Beteckningen pv används för att anvisa viktiga grundvattenområden eller grundvattenområden som lämpar sig för vattentäkt, och den tar fasta på Finlands miljöcentrals klassificering av grundvattenområden. Beteckningen för grundvattenområden är främst informativ, eftersom skyddet och användningen av grundvattnen är strikt reglerat i annan lagstiftning. De med tanke på vattenförsörjningen värdefulla ytvattenområdena Kyro älv, Esse å och Molnträsket anges med beteckningen av, och de är viktiga med tanke på vattentäkten i samhällena. I landskapsplanen har de en planeringsbestämmelse, som bidrar till att vattnets status kan bevaras på god nivå eller förbättras. Vattendragsområdet Lappfjärds å-Storå anvisas med Project Aqua-beteckningen och är internationellt värdefullt med tanke på forskning. Beteckningen i landskapsplanen ger området ett utökat skydd, eftersom den ställer särskilda krav på bl.a. den kommunala planläggningen av verksamhet i åarnas avrinningsområden (Bild 6).

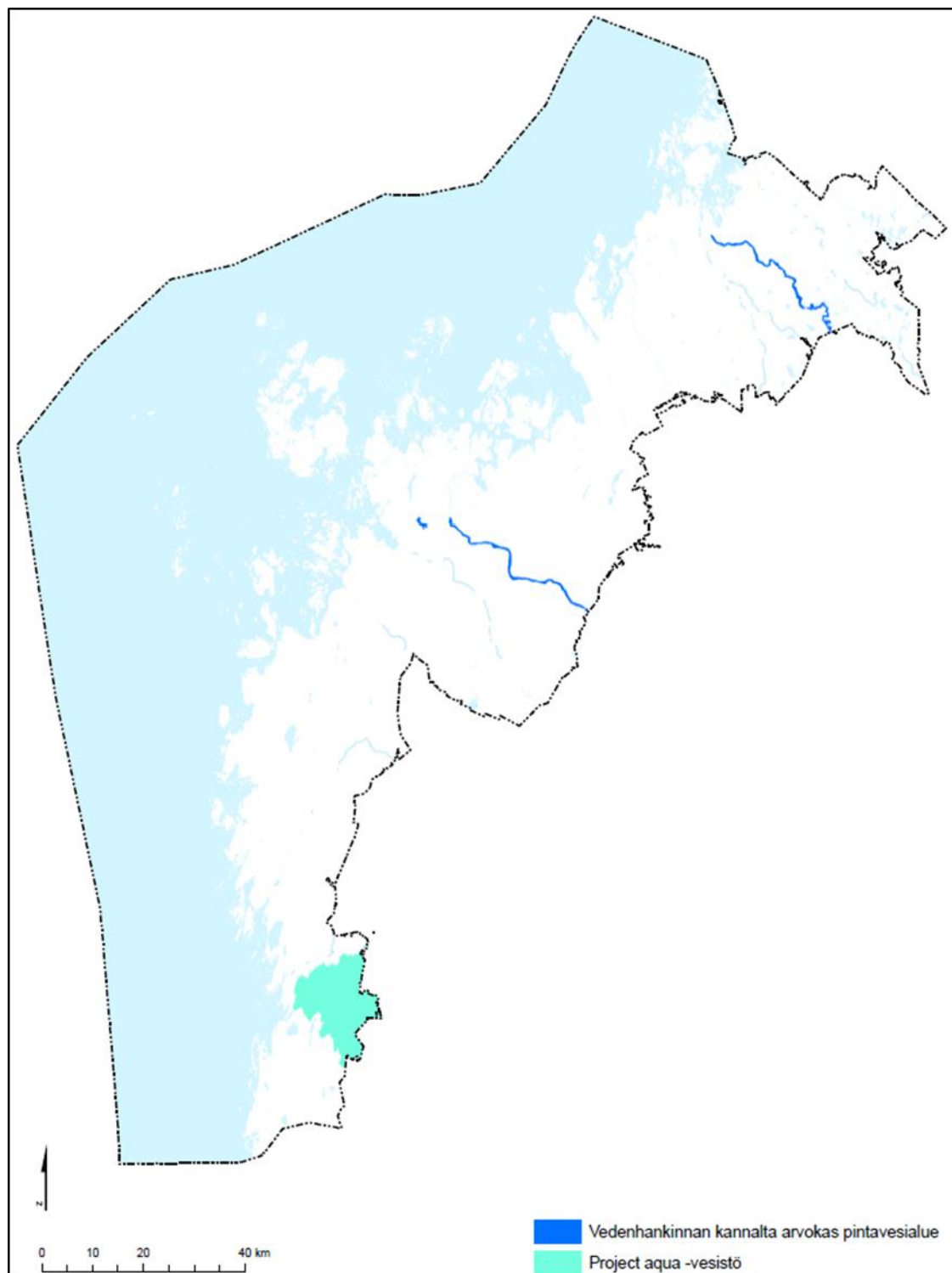

Bild 6. Placering av beteckningarna av och Project Aqua, vilka är positiva med tanke på vattendragen.

En tätare bebyggelsestruktur i stadsområdena ökar den ytbelagda arealen, vilket i sin tur ökar mängden dagvatten som sköljs ut från stads- och tätortsområdena. Å andra sidan möjliggör en tätare bosättning bygget av effektivare avloppsreningsverk än i glesbebyggda områden och en övergripande planering av dagvattenhanteringen, vilket med tanke på vattenskyddet är en positiv utveckling i jämförelse med en decentraliserad samhällsstruktur. Dagvattenplaneringen faller under en mera detaljerad planering än landskapsplanen, och till exempel de olika fördröjningsområden som behövs för dagvattenhanteringen ingår i de områdesreserveringar som anvisas i landskapsplanen. I landskapsplanen utfärdas en planeringsbestämmelse för hela landskapet om att översvämningsriskerna ska beaktas. I planeringsbestämmelsen ingår en rekommendation om att dagvattenhanteringsplaner bör göras upp i samband med den mer detaljerade planläggningen.

Klimat

Landskapsplanens största klimatkonsekvenser uppstår genom att region- och samhällsstrukturen förtätas samt genom att planen anvisar ett stort antal områden som lämpar sig för produktion av vindkraft. Det bör noteras att alla vindkraftsområden i landskapsplanen 2040, förutom den byggda vindkraftsparken i Torkkola, ingår i de redan fastställda landskapsplanerna. På grund av detta ökar inte landskapsplanens produktionspotentialen för vindkraft i förhållande till de fastställda landskapsplanerna. Att de obebyggda vindkraftsområdena finns kvar i den nya landskapsplanen ger å andra sidan möjlighet att även i framtiden bygga vindkraftsparker med betydelse på landskapsnivå.

Planbeteckningarna möjliggör en ökad vindkraftsproduktion, vilket gör det möjligt att minska användningen av koldioxidproducerande energikällor. Landskapets mål gällande vindkraft är 1500–1800 MW, vilket ger cirka 5 TWh energi och motsvarar ungefär hälften av landskapets energiförbrukning år 2030. I samband med etapplandskapsplan 2 uppskattades att koldioxidutsläppen minskar med cirka 3 miljoner ton/år, om den el som produceras med vindkraft kan ersätta motsvarande mängd el som producerats med fossila bränslen.

Möjligheterna att utveckla kollektivtrafiken har beaktats i planeringsbestämmelserna för stadsutvecklingszoner samt för både Vasa-Seinäjäjoki och Jakobstad-Karleby utvecklingskorridorer samt områden för tätortsfunktioner. Även objektsbeteckningarna för resecentrum och anslutningsstationer för kollektivtrafik är planbeteckningar som främjar användningen av kollektivtrafik. I och med att arbetsplatser, boende och service koncentreras till ett litet område och en splittring av samhällsstrukturen förhindras kan en större del av resorna än idag göras med kollektivtrafik, till fots och med cykel. Med tanke på region- och samhällsstrukturen och energiproduktionen stöder planlösningen väl landskapsstrategins mål om ett koldioxidsnålt samhälle som en del av en god livsmiljö, vilket samtidigt även stöder de internationella och nationella klimatmålen.

Den tätare markanvändning som anvisas i planen orsakar lokalt lindriga negativa konsekvenser för marken och eventuellt på ytvatten i och med att arealen ogenomtränglig mark ökar, vilket i sin tur leder till ökat dagvatten. Sammantaget är miljökonsekvenserna av en tätare samhällsstruktur i landskapet positiva, eftersom konsekvenserna drabbar den befintliga bebyggda miljön och en mindre areal. Jämfört med nuläget möjliggör planlösningen ett trafiksystem som i högre grad är uppbyggt kring kollektivtrafik och främjar ambitionen att minska resande med personbil, vilket har positiva klimateffekter. Planlösningen möjliggör också en ökad kolfri energiproduktion.

4.3 KONSEKVENSER FÖR NATURENS MÅNGFALD OCH NATURRESURSERNA

Enligt workshoppen (31.8.2017) och konsultens expertbedömning anses följande planbeteckningar med tanke på landskapsplanens noggrannhetsnivå ha *sannolika* antingen positiva eller negativa konsekvenser för naturens mångfald och naturresurserna:

- Område för fritid och turism
- Behov av ekologisk förbindelse
- Skyddsområden

Dessutom bedömdes följande planbeteckningar ha *eventuella* konsekvenser:

Område för tätortsfunktioner, område för centrumfunktioner, Vasa och Jakobstads stadsutvecklingszoner, rekreationsområde, utvecklingsområde för turism och rekreation, vindkraftsområden, förbindelsebehov för kraftledningar, behov av vägtrafikförbindelse, riktgivande/alternativ vägsträckning, område för cirkulär ekonomi, vårdbiotoper, strandzon [struken ur planförslaget], kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå och ytvattenområde som är värdefullt med tanke på vattenförsörjningen.

På plankartan finns samtliga områden som är skyddade eller avsedda att skyddas med stöd av naturvårdslagen anvisade som skyddsområden (SL). Områden i nätverket Natura 2000 anvisas inte med reserveringar för naturskyddsområde såvida inte områdena är skyddade med stöd av

naturvårdslagen. Med S2-beteckningen anvisas 11 skyddsområden på landskapsnivå med en sammanlagd areal på 825 hektar. Med beteckningen S3 anvisas två områden som ingår i det riksfattande skyddsprogrammet för åsar och med beteckningen S4 naturtyper som är skyddade med stöd av 29 § i naturvårdslagen. Som områden som är särskilt viktiga med tanke på naturens mångfald (luo) anvisas 19 nationellt betydande fågelområden (FINIBA).

Konsekvenser för ekologiska förbindelser

Av de nya områdesreserveringar eller andra projekt som anvisas i landskapsplanen kan nya vägförbindelser, tätare områden för centrum- och tätortsfunktioner samt nya reserveringar för industriområden ha de potentiellt största konsekvenserna för det ekologiska nätverket och på de ekologiska förbindelserna mellan värdefulla naturområden. Särskilt runt Vasa stadsregion finns det mycket bosättning som blir tätare, nya industriområden och områden för service. Dessutom koncentreras många nya vägprojekt till Vasaregionen utöver de befintliga motorvägarna och järnvägen (Bild 7). Sydost om Vasas område för centrumfunktioner, i riktning mot flygplatsen och industri- och lagerområdena öster om den, finns en zon där det i samband med planering på en mera detaljerad nivå är särskilt viktigt att säkerställa de ekologiska förbindelserna genom zonen. På plankartan anvisas runt Vasa stadsregion en ring för att visa det behov av ekologisk förbindelse som uppstår kring stadsregionen.

Utöver Vasa stadsregion anvisas i landskapsplanen inga sådana omfattande projekt som begränsar djurs frihet att röra sig eller planbeteckningar som kunde ha betydande konsekvenser för däggdjurs ekologiska förbindelser på landskaps- eller riksnivå. Vad gäller de ekologiska förbindelserna måste hänsyn även tas till fåglars flyttstråk och rörelsemönster mellan de olika områden som är viktiga under fåglarnas livscykel.

De reserveringar för områden för vindkraftverk som anvisas i landskapsplanen kan, om kraftverken byggs, få stora konsekvenser för fåglarnas flyttstråk, eftersom det har visat sig att flera arter undviker vindkraftsparker. Även om flyttstråken och fåglarnas flygrutter mellan vilo- och födoplasterna under flytten kan komma att ändra i och med nya vindkraftsparker är ändringen i flygrutten ändå liten i förhållande till den totala längden på flyttfåglarnas flyttresor, och ändringen har sannolikt ingen större inverkan på någon arts populationer.

I samband med etapplandskapsplan 2 uppgjordes en kollisionmodellering för flyttfågelbeståndet. Modelleringen utgick från måtten på de största vindkraftverk som planerades år 2012. Modelleringen byggde då på antagandet att det placeras i genomsnitt 2,5 vindkraftverk per kvadratkilometer och vindkraftverkets rotor är 125 meter i diameter. Enligt resultaten av modelleringen är havsörnen den fågel som är utsatt för störst risk för kännbara konsekvenser på populationsnivå, om vindkraftverken placeras på det sätt som är mest ogynnsamt för örnnarna och samverkan uppstår enligt det värsta scenariot. När det gäller andra arter gjordes den bedömningen att kännbara konsekvenser inte är möjliga.

I jämförelse med de fastställda landskapsplanerna finns det endast ett nytt område i landskapsplanen 2040, nämligen den byggda vindkraftsparken i Torkkola (Bild 8). Beträffande fågelbeståndet är det skäl att beakta att de vindkraftverk som idag planeras är större än tidigare och de står därför glesare än tidigare. Om avståndet mellan de nya vindkraftverken är en kilometer får ungefär hälften färre än det antal som uppskattades i samband med etapplandskapsplan 2 plats på samma yta. Vid konsekvensbedömning av vindkraftsparker som planeras nu används allmänt en rotordiameter på 200 meter. En sådan rotor har en riskyta som är cirka 2,6 gånger större än en rotor med en diameter på 125 meter. Men när man beaktar att en större rotor har en något lägre varvshastighet och glesare placering är den beräknade sannolikheten för fågelkollisioner med en lika stor vindkraftspark rentav mindre än den som beräknades i bedömningen från år 2012. Mot bakgrund av detta kan inverkan på fåglarna antas vara likartad som i de bedömningar som har gjorts i samband med de tidigare landskapsplanerna. När det gäller havsörnen är det dessutom skäl att komma ihåg att stammen fortsätter att öka, vilket minskar risken för att eventuella kollisioner får kännbara konsekvenser på populationsnivå.

Konsekvenser för naturens mångfald

De nya betydande områdesreserveringar som anvisas i landskapsplanen är i huvudsak placerade invid befintlig samhällsstruktur, och inga betydande nya områdesreserveringar har anvisats i vidsträckta enhetliga skogsområden, områden som är skyddade eller avsedda att skyddas med stöd av naturvårdslagen eller i områden som i övrigt är känsliga med tanke på naturvärden. Eventuella värdefulla naturobjekt som hamnar inom de nya områden för tätortsfunktioner och andra omfattande områdesreserveringar som anvisas i planen ska säkerställas i samband med en mera detaljerad planläggning, och en ingående utredning av objekten hör inte till landskapsplanläggningen. Naturvärdena i de områden som i planen anvisas som regionalt betydande områden för vindkraftverk utreds i samband med de projektspecifika generalplanerna och processerna för miljökonsekvensbedömning.

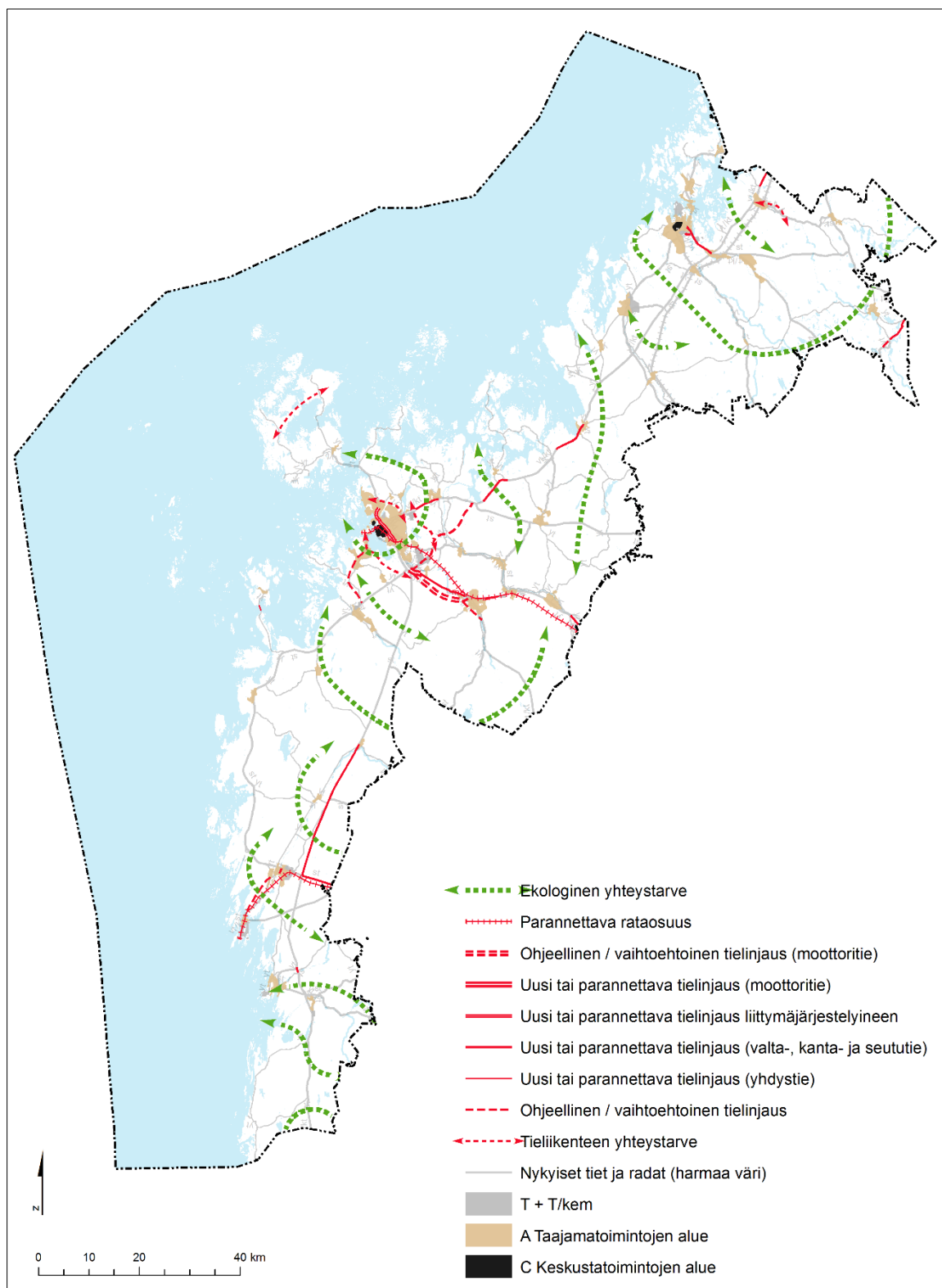

Bild 7. Placering av nya trafikförbindelser och områdesreserveringar av störst betydelse för det ekologiska nätverket i förhållande till de behov av ekologiska förbindelser som anvisats i planen.

De i landskapsplanen anvisade beteckningarna för skyddsområden på landskapsnivå (S2), områden som ingår i det riksomfattande skyddsprogrammet för åsar (S3) och skyddade naturtyper (S4) samt den tillhörande bygginskränkningen enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen bidrar till att värna om sådana områden som har identifierats som värdefulla med tanke på naturens mångfald. Också beteckningen för områden som är särskilt viktiga med tanke på naturens mångfald (luo) lyfter fram områden som är viktiga för fågellivet, vilket kan ha positiva effekter för att slå vakt om naturvärdena, även om beteckningen bara är informativ.

De nya trafikprojekt som anvisas i landskapsplanen är i huvudsak belägna invid befintliga leder eller i den byggda miljön i närheten av städer. I planen anvisas som helt nya förbindelser en del riktgivande eller alternativa vägsträckningar, vars naturkonsekvenser kommer att redas ut mer detaljerat i samband med vägplanering och/eller processer för miljökonsekvensbedömning.

För den s.k. världsarvsvägen i Korsholm (förbindelsebehov Söderudden–Björköby), som i landskapsplanen endast anvisas som ett förbindelsebehov, har en miljökonsekvensbedömning påbörjats i samband med mer detaljerad planering. Då bedöms också projektets konsekvenser för landskapsbilden. En beteckning för ett förbindelsebehov tar inte ställning till hur vägförbindelsen ska anläggas, så det är inte möjligt att göra en detaljerad bedömning av vilka konsekvenser beteckningen i landskapsplanen har för landskapsbilden.

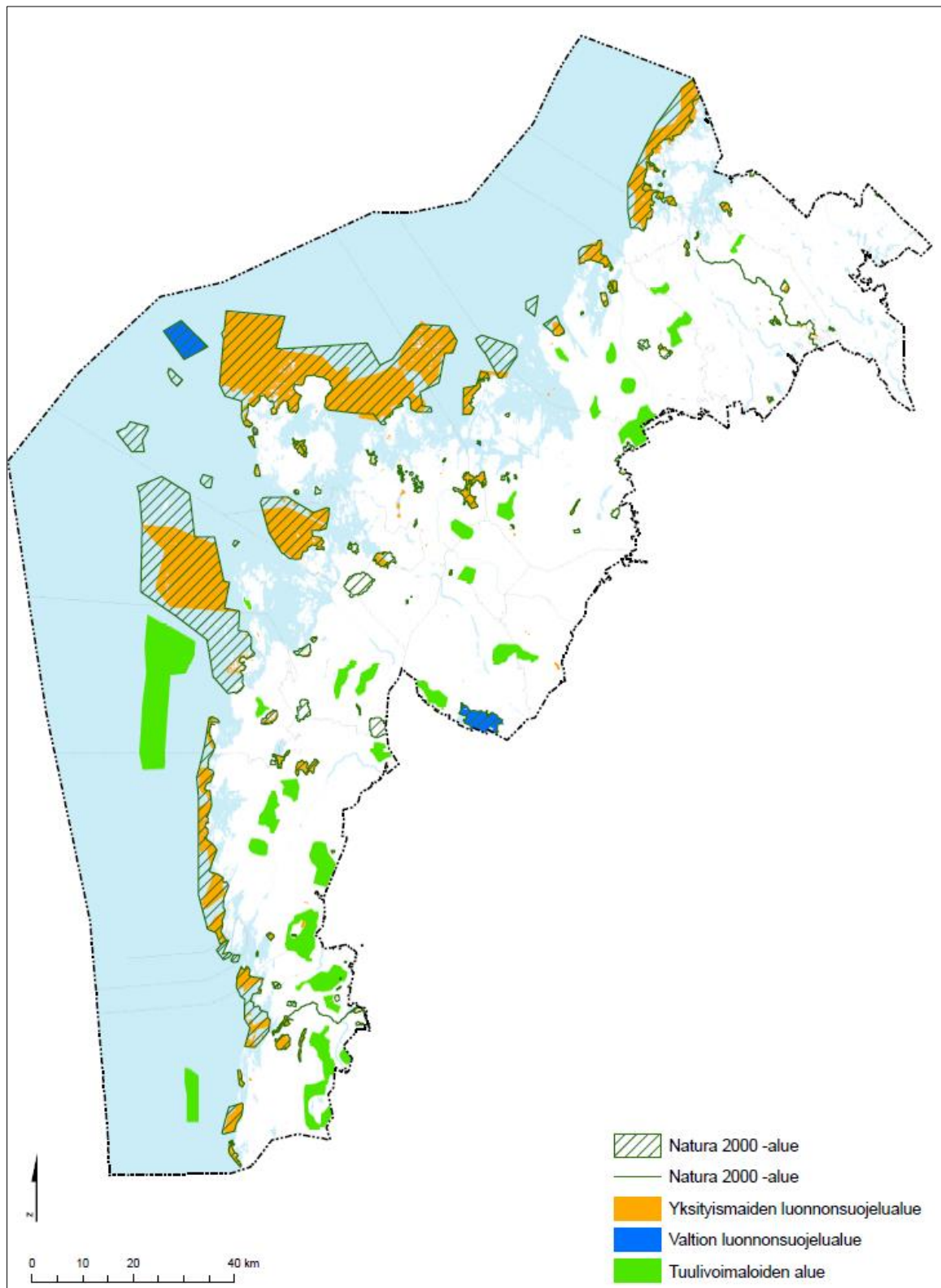

Bild 8. Placering av områden för vindkraftverk i förhållande till Natura 2000-områden och naturskyddsområden.

Konsekvenser för naturskyddsområden

Samtliga områden som är skyddade eller avsedda att skyddas med stöd av naturvårdslagen har i landskapsplanen anvisats med beteckningen SL. De åtgärder som är tillåtna på inrättade naturskyddsområden har definierats från fall till fall i beslutet om fridlysning eller inrättande av respektive naturskyddsområde, och om områdena anvisas med en informativ beteckning i landskapsplanen eller inte har inga direkta konsekvenser för grunderna för skyddet av områdena. Eftersom

landskapsplanen är översiktlig kan olika projekts konsekvenser för enskilda naturskyddsområden bedömas i detalj först i samband med planläggning på en noggrannare nivå eller till exempel i samband med att projektens miljökonsekvenser bedöms.

Vid mera detaljerad planering av de nya trafikprojekt som anvisas i landskapsplanen, speciellt Vasa hamnväg och världsarvsvägen i Korsholm, är det skäl att fästa särskild uppmärksamhet vid att slå vakt om värdena i närbelägna naturskyddsområden och områden i Natura 2000. Eftersom beteckningen för ett förbindelsebehov endast anger ett identifierat behov av en förbindelse mellan två punkter utan att ta ställning till vägsträckningen mellan dessa två punkter är det för Vasa hamnvägs del inte motiverat att göra någon närmare konsekvensbedömning innan en eventuell terrängkorridor har anvisats. För världsarvsvägen i Korsholm har en separat miljökonsekvensbedömning påbörjats, och där ingår en bedömning av miljökonsekvenserna av en sträckning i en definierad terrängkorridor.

En separat behovsprövning av Natura-bedömning har gjorts för landskapsplanens konsekvenser för nätverket Natura 2000. Denna presenteras i kapitel 7 i denna rapport.

Konsekvenser för naturresurser

De viktigaste naturresurserna i Österbotten är skogarna, åkrarna och fiskarna (fisket). Landskapsplanen har inga direkta konsekvenser för förutsättningarna att idka jord- och skogsbruk, utan konsekvenserna uppstår genom planläggning på lägre nivå och genom ändrad markanvändning.

Som underlag till landskapsplanen har de vidsträckta och enhetliga skogsområdena i Österbotten utretts. De riksomfattande målen för områdesanvändningen kräver att det ska sörjas för att det finns sammanhängande skogsområden, och i enlighet med detta krav har ingen ny betydande markanvändning anvisats till dessa områden utan de kan fortsatt användas för skogsbruk.

Som underlag till planen har det också utretts var det finns bördiga och enhetliga åkerområden i landskapet. Bördiga och enhetliga åkerområden har en särskild betydelse som möjliggörare och upprätthållare av jordbruket, eftersom dessa områden erbjuder de bästa produktionsförutsättningarna för jordbruk då åkrarna är tillräckligt stora för att svara mot olika behov på gårdarna. Dessa bördiga och enhetliga åkerområden finns enligt utredningen främst i områden med landsbygds-karaktär, men i utkanten av nästan alla nuvarande tätortsområden finns några åkerfigurer inom områden för tätortsfunktioner.

Enligt de riksomfattande målen för områdesanvändningen ska det sörjas för att sammanhängande odlingsområden som är viktiga för jordbruket bevaras. Den i landskapsplanen anvisade förtätningen av tätortsområden och koncentrationen av bebyggelse till befintliga tätorter är ett bättre alternativ för att säkerställa att det finns åkerområden än att tillåta att samhällsstrukturen splittrar upp åkerdominerade områden. Dessutom är det värt att notera att landskapsplanens översiktlighet även tillåter det att enskilda åkerfigurer i samband med en mera detaljerad planläggning bevaras inom avgränsningarna för områden för tätortsfunktioner. Sett till situationen i hela landskapet stöder planlösningen på ett bra sätt bevarandet av bördiga och enhetliga åkerområden i Österbotten.

För att stöda möjligheterna till fiskenäringen anvisas i landskapsplanen med objektsbeteckningar både mindre fiskestödjepunkter och större fiskehamnar. Det nätverk som hamnarna bildar är en viktig del av upprätthållandet av fiskenäringen. Även om landskapsplanen inte är så viktig för utvecklingen och driften av dessa småskaliga hamnar medför beteckningarna på plankartan ändå en skyldighet för kommunerna att beakta hamnarna i samband med en mera detaljerad planering. Därför kan planlösningen bedömas ha åtminstone en liten positiv inverkan på yrkesfisket.

Som en sammanfattning av konsekvenserna för naturens mångfald kan det konstateras att planlösningen främjar landskapsstrategins mål om en god livsmiljö, eftersom den hjälper till att värna om naturens mångfald och bidrar till att vattnets status kan bevaras på god nivå eller förbättras. Med tanke på en hållbar användning av naturresurserna är planlösningen positiv och i enlighet med

de österbottniska landskapens miljöstrategi, eftersom den siktar på koldioxidsnålhet. I planen anvisas heller inga områden för sådant utnyttjande av icke-förnybara naturresurser som vore av betydelse på landskapsnivå. Även en mer sammanhållen och tätare bebyggelse- och samhällsstruktur främjar en hållbar användning av naturresurser, eftersom allt fler människor kan använda sig av samma infrastruktur.

Var de positiva och negativa konsekvenserna för naturens mångfald och naturresurserna slår ut regionalt visas mer exakt i bilden nedan (Bild 9). På kartan anges de skyddsområden på landskapsnivå som anvisas i landskapsplanen ha positiva effekter för naturens mångfald, eftersom landskapsplanen ger dessa områden ett nytt utökat skydd i jämförelse med den gällande lagstiftningen eller det nuvarande nätverket av skyddsområden. Förtätningen av Vasa stadsregion och koncentrationen av nya trafikledsprojekt i den regionen anses vara något som eventuellt är negativt och som kan ha ogynnsamma följder för de ekologiska förbindelserna. I den regionen är det följaktligen nödvändigt att i framtiden se till att de ekologiska förbindelser som är anvisade i landskapsplanen säkerställs och skapas i samband med en mera detaljerad planläggning. När det gäller naturresurserna är det inte motiverat att på en karta visa var konsekvenserna slår ut regionalt sett, eftersom de positiva effekterna av de resursbesparande planlösningarna sprids över hela landskapet och även utanför landskapet.

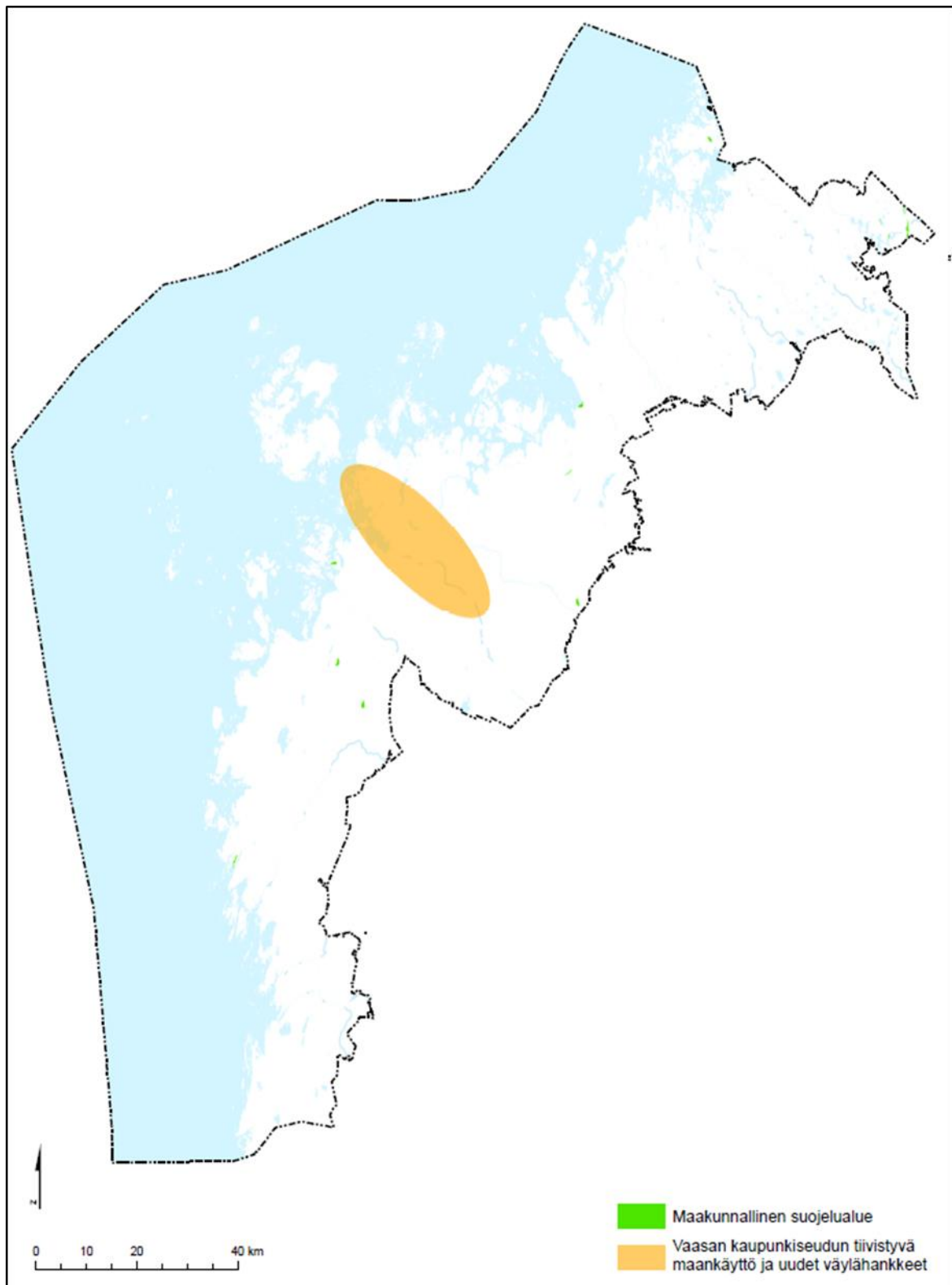

Bild 9. Regional fördelning av positiva och negativa konsekvenser för naturens mångfald.

4.4 KONSEKVENSER FÖR REGION- OCH SAMHÄLLSSTRUKTUREN SAMT TRAFIKEN

Enligt workshoppen (31.8.2017) och konsultens expertbedömning anses följande planbeteckningar med tanke på landskapsplanens noggrannhetsnivå ha *sannolika* antingen positiva eller negativa konsekvenser för region- och samhällsstrukturen samt trafiken:

- område för tätortsfunktioner
- område för centrumfunktioner

- Vasa och Jakobstads stadsutvecklingszoner
- Vasaregionens handelsutvecklingszon
- centrum med närservice
- stor detaljhandelsenhet
- stor detaljhandelsenhet för utrymmeskrävande specialvaruhandel
- område för service
- område för arbetsplatser
- industri- och lagerområde (+T/kem)
- område för flygtrafik
- resecentrum
- anslutningsstation för kollektivtrafik
- ny vägsträckning eller vägavsnitt som bör förbättras jämte anslutningsarrangemang.

Dessutom bedömdes följande planbeteckningar ha *eventuella* konsekvenser: resecentrum, anslutningsstation för kollektivtrafik, utvecklingskorridorer mellan städerna, Vasa och Jakobstads kvalitetskorridorer [strukna ur planförslaget], behov av vägtrafikförbindelse, riktgivande/alternativ vägsträckning, flygbullerområde, hamnområde, utredningsområde, kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå, rekreatiomsområde, logistikområde, -centrum eller trafikterminal, förbindelsebehov för kraftledning, stomvattenledning eller överföringsavlopp, ytvattenområde som är värdefullt med tanke på vattenförsörjningen, område för fritid och turism, behov av ekologisk förbindelse och cykelled. Jämfört med de gällande landskapsplanerna ansågs även de byabeteckningar (at, at-1, at-2) som försvinner kunna ha eventuella konsekvenser.

Konsekvenserna enligt 1 § i MBF för samhälls- och energiekonomin är bedömda i samband med modelleringen av resursflödena och ingår i de regionalekonomiska uträkningarna i kapitel 4.6.

4.4.1 Region- och samhällsstruktur

Med *regionstruktur* avses strukturen i större områden, dvs. i hela landet, landskapen och landskapsdelarna (www.ymparisto.fi). Den centrala frågan för regionstrukturen är hur det område som granskas är sammankopplat med det regionala och globala nätverket av centrum och hurdan roll det har i nätverket. Centrala framgångsfaktorer med tanke på regionstrukturen är snabba trafikförbindelser, en stark och särpräglad näringslivsmiljö, tillgång till kompetent arbetskraft samt ett mångsidigt utbud av handel och service. Målet i Österbottens landskapsstrategi är att Österbotten ska år 2040 vara en konkurrenskraftig region med välmående befolkning och god livsmiljö.

Planlösningen stöder en balanserad utveckling av regionstrukturen så att landskapets ställning i landet utvecklas positivt. För regionstrukturens del är det skäl att särskilt uppmärksamma centralorten Vasas betydelse i den nationella och globala konkurrensen: Vasa är inte bara landskapets centrum utan även ett av centrumen i Västra Finland och i Kvarken. Vasa utgör områdets största koncentration av boende, arbetsplatser, service och utbildning och är en länk både i det nationella och i det internationella nätverket. Vasaregionens utveckling spelar en central roll för hur hela landskapets konkurrenskraft utvecklas. Landskapsplanen ger dock inte möjligheter enbart för Vasa stadsregion utan möjliggör också att bebyggelse-, arbetsplats- och näringslivsstrukturen i andra region- och kommuncentrum, tätorter och landsbygdsområden kan bevaras och vidareutvecklas.

Utöver beteckningar för områdesreserveringar som stöder utvecklingen betonar landskapsplanen stadsregionernas utvecklingszoner: Vasa stadsutvecklingszon (kk-1) och Jakobstads stadsutvecklingszon (kk-2). Vasaregionens handelsutvecklingszon (kk-5) baserar sig på utveckling av kommersiella tjänster. Beteckningen styr och begränsar placeringen och dimensioneringen av stora detaljhandelsenheter utanför centrumfunktionerna. De utvecklingskorridorer mellan städerna (mkk-1 och mkk-2) som anvisas som nya beteckningar i landskapsplanen styr utvecklingen av trafikledjorna mellan städerna, vilket i sin tur bidrar till att stärka det nätverk som landskapens centralorter bildar.

De konsekvenser som förslaget till Österbottens landskapsplan har för regionstrukturen gäller främst landskapets tillgänglighet på en landskapsöverskridande, nationell och internationell nivå. De tre utvecklingskorridorer som anvisas i landskapsplanen (Jakobstad-Karleby, Vasa-Seinäjoki och Kaskö-Seinäjoki) gagnar de tätare banden i en nätverksliknande regionstruktur, vilket ökar samarbetet mellan områdena både inom pendling och allmän näringslivsutveckling till exempel genom effektivare logistik, bättre transportförutsättningar samt uppkomst av regionala branschkluster. Ett centralt mål i landskapsplanen för att förbättra tillgängligheten mellan centrumen är en enhetligare infrastruktur och vidareutveckling av såväl väg- som spårtrafiken. En effektivare markanvändning ger å sin sida bättre möjligheter att utveckla kollektivtrafiken mellan olika centrum, vilket möjliggör bättre tillgänglighet till service och arbetsplatser samt tillgodoser invånarnas jämlikhet.

Det viktigaste temat för Österbotten vad gäller internationella nätverk är en eventuell utvidgning av TEN-T-stomnätsskorridoren runt Bottenviksbågen och Vasas allt närmare koppling till Sverige genom fartygstrafiken över Kvarken. En utökning av TEN-T-nätet skulle ha betydande konsekvenser för Österbottens, grannlandskapens och Finlands ställning i det europeiska nätverket av regioner. Också landskapsplanens trafikbeteckningar med dess mål om en fortsatt fartygs- och flygtrafik har en koppling till internationell tillgänglighet.

På regionstrukturell nivå är även planlösningen för handel av betydelse: hur stöder planlösningen en mångsidig utveckling av de kommersiella tjänsterna och handelsområdenas dragningskraft. I handelsnätverket är Vasa till sitt utbud den klart viktigaste koncentrationen, och landskapsplanen stöder dess utveckling. Vasas kommersiella attraktivitet är ett nyckelelement på regionstrukturell nivå, eftersom köpkraften inom detaljhandeln flödar ut till grannlandskapen om det inte finns ett starkt kommersiellt centrum. Till exempel är flera stora projekt inom handeln på gång i Seinäjoki, och om de blir av kommer de att locka kunder även från Vasa. Landskapsplanen skapar genom sina lösningar för lokalisering och dimensionering av handel förutsättningar för att Vasa utvecklas som landskapets kommersiella centrum.

De andra områdena för stora detaljhandelsenheter ligger inom områden för centrum- och tätortsfunktioner eller områden för service, eller har en objektsbeteckning. I planeringsbestämmelsen för områden för service ingår en skyldighet att i den mer detaljerade planeringen fästa uppmärksamhet vid områdets tillgänglighet och trafikarrangemang. Handel som placeras inom ett område för centrumfunktioner gynnar en balanserad utveckling av servicenätet inom handeln samt en god tillgänglighet till detaljhandel. Handel som placeras inom områden för service eller områden med en beteckning för stor detaljhandelsenhet kan även ha negativa konsekvenser för samhällsstrukturen, om tillgängligheten till områdena i samband med den mer detaljerade planeringen konstateras vara dålig och inverkan på nuläget inom och utvecklingen av centrumhandeln blir stor.

Med tanke på utvecklingen av en balanserad regionstruktur är också placeringen av boende och arbetsplatser viktig. I Österbottens landskapsplan är målet en befolkningstillväxt på cirka +33 500 före år 2040. Det innebär att folkmängden i landskapet är 215 000 personer. Vad gäller antalet arbetsplatser ställer landskapsplanen upp ett mål om 16 000 nya arbetsplatser. Planen har störst konsekvenser för placeringen av och antalet arbetsplatser i Vasa och Jakobstad, där områdesreserveringarna för industriverksamheter blir avsevärt större än i den gällande planen (Bild 10). Om områdena bebyggs ökar arbetsplatssufficiensen, och effekterna av detta återspeglas i hela landskapet och utanför det både ekonomiskt och inom exempelvis logistiken. De nya industri- och arbetsplatsområdena stöder sig på den nuvarande regionstrukturen.

Med *samhällsstruktur* avses en struktur i en pendlingsregion, en stadsregion, en stad, en stadsdel eller annan tätort (www.ymparisto.fi). Centrala teman med tanke på samhällsstrukturens hållbarhet är placeringen av ny bebyggelse, arbetsplatser och service i områden med god tillgänglighet så att detta särskilt stöder resor med kollektivtrafik, till fots och med cykel. Detta förutsätter att samhällsstrukturen förtätas och förutsättningarna för närservice stöds i kommun- och lokalcentrum genom att sörja för en positiv utveckling av närliggande bosättningar.

I landskapsplanen har beteckningarna för områden för centrumfunktioner (C), områden för tätortsfunktioner (A) och centrum med närservice (ca) setts över. Områdesavgränsningarna för centrumfunktioner och tätortsfunktioner har setts över, och särskilt i Vasaregionen har även nya områden för tätortsfunktioner anvisats (Bild 11). I planeringsbestämmelserna ingår en skyldighet att skapa förutsättningar för livskraftiga, mångsidiga och trivsamma områden. Beteckningarna möjliggör en utveckling av boende och service så att de stärker den befintliga samhällsstrukturen och gör den mer enhetlig. Att tillhandahålla eller ha kvar närservice i nya områden för tätortsfunktioner som ligger åtskilda från en tätare samhällsstruktur kan vara en utmaning eller eventuellt kräva nytänkande eller ny verksamhet för att ordna servicen.

I jämförelse med de gällande landskapsplanerna lyfter landskapsplanen 2040 tydligare fram stadsregionerna Vasa och Jakobstads ställning som tillväxtzoner enligt ALLI-arbetet (utvecklingsbilden för regionstrukturen och trafiksystemet i Finland 2050). Områdesreserveringar för C-områden för centrumfunktioner har anvisats endast på dessa områden. För övriga områden för centrumfunktioner som anvisats med objektsbeteckningar ska avgränsningarna utredas i samband med den kommunala planläggningen. I samband med landskapsplanprocessen har det dock gjorts en riktgivande avgränsning av c- och ca-områden (centrum med närservice). Ändringen minskar landskapsplanens styrande inverkan särskilt i Sydösterbotten där områdesreserveringen för område för centrumfunktioner försvinner i Kristinestads, Närpes och Kaskö centrum.

En annan synlig ändring som gäller beteckningarna för samhällsstrukturen är att byabeteckningarna, som finns i de gällande landskapsplanerna, inte ingår i landskapsplanen 2040. I de gällande planerna anvisas 55 enskilda byar med beteckningen at, 10 servicebyar med beteckningen at-1 och 13 havsnära byar med beteckningen at-2. Planeringsbestämmelsen för beteckningarna slog fast att strävan ska vara att stärka byns ställning genom att sammanjämka behoven beträffande boende och näringsverksamhet samt genom att utveckla byns kärnområde så att dess funktioner, bybild och trafikarrangemang är funktionella. När landskapsplanen nu sätter fokus på att utveckla de större tätorterna och stadsregionerna istället för byarna får den större tyngd som ett instrument som styr frågor på landskapsnivå. Att beteckningarna försvinner ur landskapsplanen har i praktiken ingen större betydelse för utvecklingen av markanvändningen i byarna. Nätverket av byar finns kvar trots att de inte anvisas i landskapsplanen, och målen för byautvecklingen blir en del av utvecklingen av den kommunala markanvändningen.

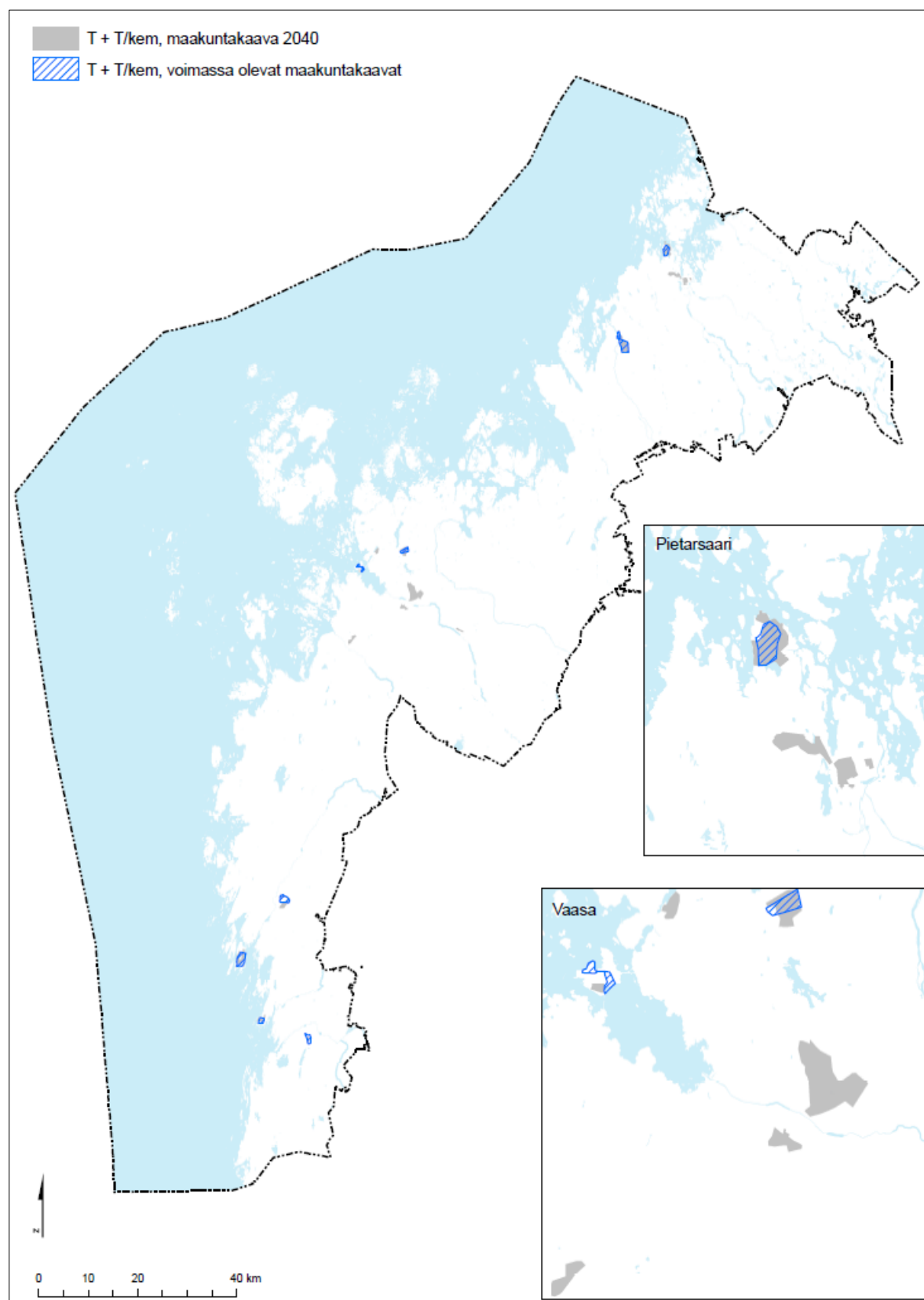

Bild 10. Placering av industri- och lagerområden i förslaget till landskapsplanen 2040 i jämförelse med de gällande landskapsplanerna.

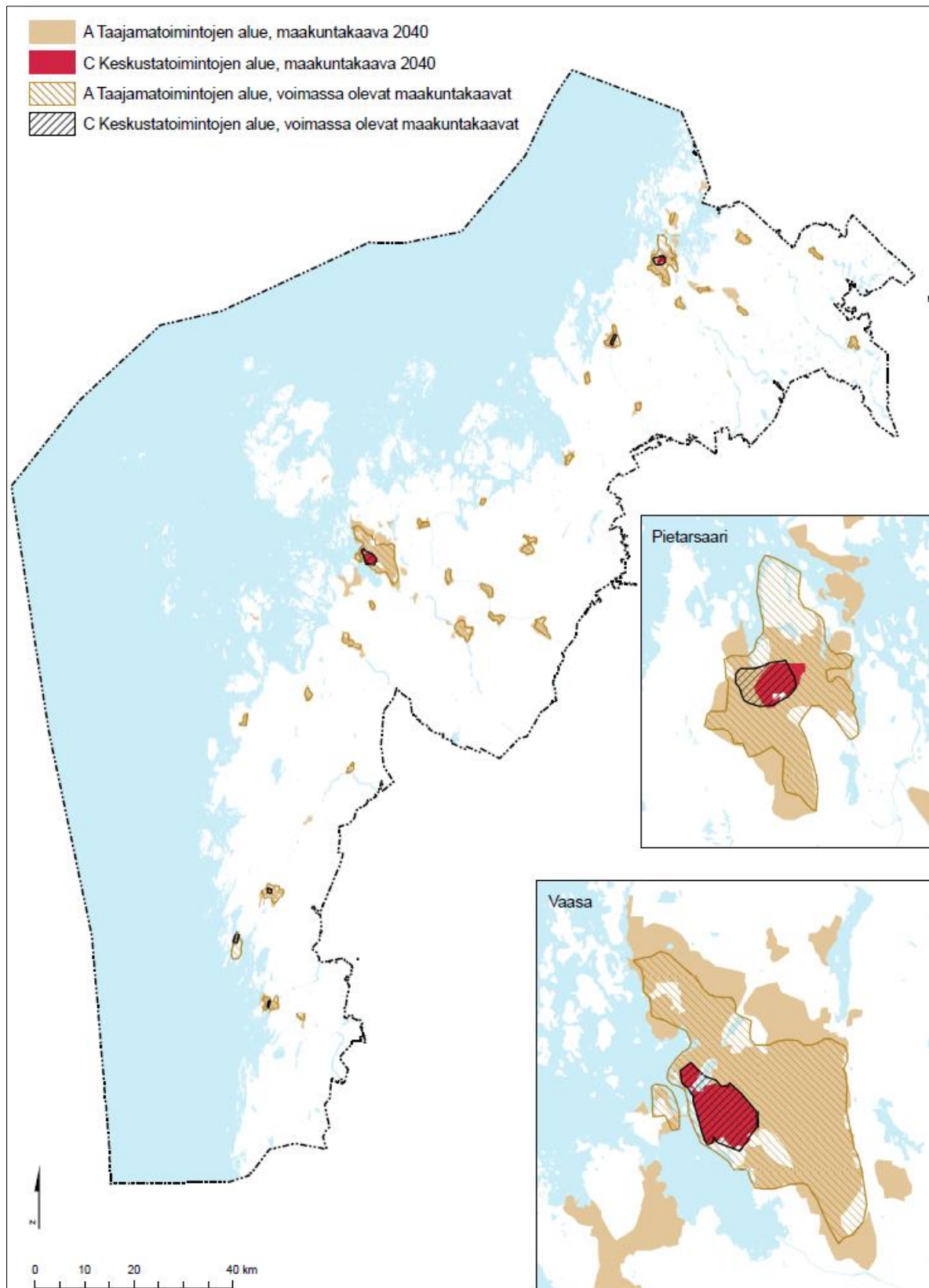

Bild 11. Placering av tätorts- och centrumfunktioner i förslaget till landskapsplanen 2040 i jämförelse med de gällande landskapsplanerna.

När det gäller samhällsstrukturen har Österbottens landskapsplan analyserats med tanke på tillgänglighet och närbarhet. I kartan nedan (Bild 12) illustreras befolkningstillgängligheten inom en radie på 15 minuters körtid. Med andra ord visar kartan hur många invånare som når ett visst område på 15 minuter. Kartan beaktar även de som bor i grannlandskapen. Ju mörkare bakgrunds-

rasteringen är desto fler invånare kan i dagsläget nå området. Nya planbeteckningar för samhällsstrukturen borde i mån av möjlighet finnas i huvudsak i områden med så god tillgänglighet som möjligt i dagsläget. Detta ger möjlighet att stötta uppbyggnaden en hållbar samhällsstruktur, ett service- och arbetsplatsnätverk med god tillgänglighet samt kortare ärende- och pendlingsresor.

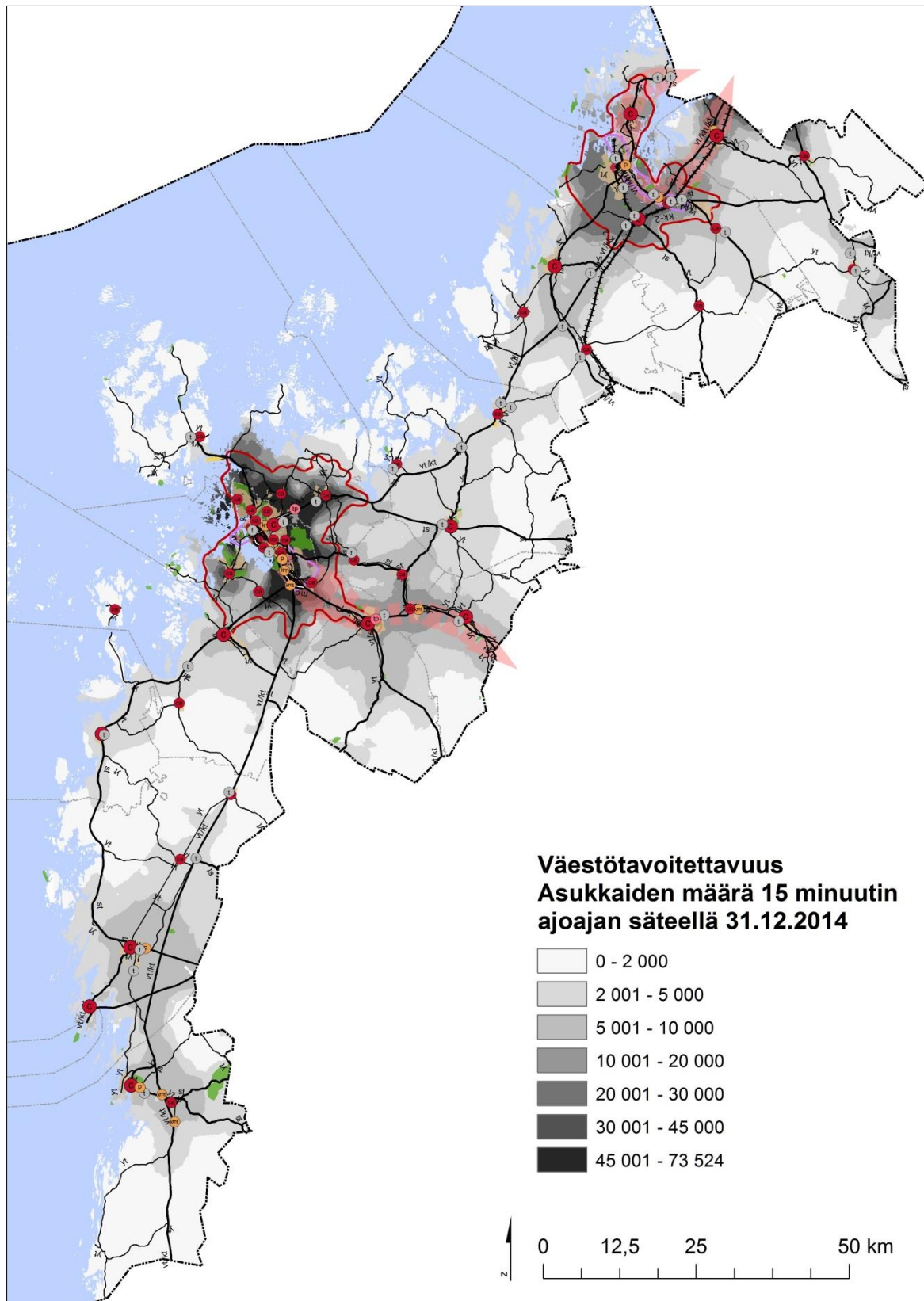

Bild 12. Den nuvarande befolkningstillgängligheten och de viktigaste landskapsplanebeteckningarna med tanke på regionstrukturen.

Kartan visar att Vasa stadsregion är det område som har överlägset bäst tillgänglighet i landskapet. I landskapsplanen ligger t.ex. de viktigaste områdena för detaljhandel i Vasa stadsregion i områden med god tillgänglighet i förhållande till var invånarna finns. Även andra områden för detaljhandel samt beteckningar för arbetsplatser finns med tanke på tillgängligheten antingen i regioncentrum, andra bebyggelsecentrum eller centralt med tanke på trafikförbindelserna, vilket bidrar till att skapa en hållbar samhällsstruktur.

På landskapsnivå är lokaliseringen av handeln i förhållande till bebyggelsen viktig både för region- och samhällsstrukturen: att placera stora detaljhandelsenheter i områden med mycket bebyggelse förbättrar den fysiska och upplevda tillgängligheten till detaljhandel. Med upplevd tillgänglighet avses i det här sammanhanget hur omfattande och brett kommersiellt serviceutbud invånarna har till sitt förfogande till en rimlig kostnad och med en rimlig ansträngning (avstånd, tid, transportmedel). När affärerna ligger i tätt bebyggda samhällen ökar även andelen ärenderesor som görs med cykel, till fots eller med kollektivtrafik. I Österbottens landskapsplan anvisas följande handelsområden utanför centrum så att de med km-beteckning möjliggör placering av en stor detaljhandelsenhet och de med kmt-beteckning möjliggör placering av en stor detaljhandelsenhet för utrymmeskrävande specialvaruhandel:

- Stenhaga i Vasa (km2), 115 000 v-m²
- Liselund i Vasa (km3), 55 000 v-m²
- Risö i Vasa (km4), 124 000 v-m²
- Strandlandsvägen i Vasa (kmt1), 30 000 v-m²
- Tervajoki i Storkyro och Lillkyro, (kmt2) 50 000 v-m²
- Kronoby, Vikby i Korsholm samt Lålby och Åsändan i Kristinestad (kmt3), 6 000 v-m²

I och med ändringarna i markanvändnings- och bygglagen våren 2017 höjdes storleksgränsen för stora detaljhandelsenheter till 4 000 v-m². Enligt lagändringen är det heller inget måste att ange en maximidimensionering för stora detaljhandelsenheter inom områden för centrumfunktioner. Lagändringen stöder framför allt en ökning av centrumens livskraft och en ändamålsenlig utveckling av samhällsstrukturen. Lagändringen betonade även tillgängligheten istället för affärens art som ett kriterium som styr lokaliseringen av handeln. Å andra sidan är det skäl att komma ihåg att affärens art och tillgängligheten är faktorer som är knutna till varandra. Till exempel placeras ofta utrymmeskrävande affärer på grund av sin karaktär invid goda trafikförbindelser, och de passar heller inte i stadskärnan på grund av orsaker som har med stadsbilden att göra.

I förslaget till Österbottens landskapsplan understryks i de allmänna bestämmelserna om handel speciellt vikten av att bevara det nuvarande servicenätet och i synnerhet livskraften hos servicen i centrumområden, vilket är i enlighet med MBL:s bestämmelser om placeringen av handel. Strukturen inom handeln och lokaliseringen av den bör stöda tillgången på service för olika befolkningsgrupper. Dessutom föreskrivs att handeln bör stöda sig på befintlig infrastruktur och samhällsstruktur. De allmänna bestämmelserna styr placeringen av handeln och utformningen av servicestrukturen så att den blir mer hållbar och stöder den nuvarande samhällsstrukturen och tillgängligheten till service.

De beteckningar för stora detaljhandelsenheter som i Österbottens landskapsplan är placerade utanför centrum ligger till största delen inom den befintliga samhällsstrukturen och stöder därmed hållbarheten hos region- och samhällsstrukturen, tillgängligheten till handeln och samtidigt också förutsättningarna att utveckla detaljhandeln i centrum. I planen har bestämmelser om detaljhandels art behållits genom att anvisa kmt-områdena endast för utrymmeskrävande handel. Detta stöder livskraften i områden för centrumfunktioner samt i befintliga och framväxande områden med dagligvaru- och specialvaruhandel. Affärernas art och speciellt den upplevda tillgängligheten är starkt knutna till varandra, och därför är det motiverat att med hjälp av branschklassificeringar ange vad handelsområdena utanför centrum är avsedda för. Dessutom kan man på så vis försäkra sig om att MBL:s målsättningar om exempelvis utvecklingen av kommersiella tjänster i centrum uppnås. Handelsområdena har tydliga roller, som kompletterar varandra. Att ha kvar affärernas art i planbestämmelserna kan dock också ha negativa konsekvenser för bredden i näringslivet och

konkurrensen inom detaljhandeln i området. Produktkategorierna inom handeln har på senare tid blivit allt mer uppblandade och framöver kommer det att vara krångligare än tidigare att göra en gränsdragning mellan renodlad utrymmeskrävande handel och annan (centrumorienterad) specialvaruhandel. Att ha kvar bestämmelserna om affärernas art i landskapsplanen kan i framtiden begränsa etableringar av en del nya handelskoncept i landskapet.

Förutom service spelar även arbetsplatser en viktig roll med tanke på hållbarhet och tillgänglighet i samhällsstrukturen: ju bättre tillgång till kompetent arbetskraft det finns nära arbetsplatsområden desto mer stöder planlösningarna arbetsresor som görs med hållbara transportmedel. Var arbetsplatserna är belägna är väsentligt också med tanke på en koncentrerad och splittring av samhällsstrukturen. I Österbottens landskapsplan är beteckningarna för områden för arbetsplatser i huvudsak placerade så att de stöder utvecklingen i områden för centrumfunktioner och i tätorter och möjliggör en hållbar utveckling av samhällsstrukturen. Tillgången till arbetsplatser visas på en karta (Bild 13), där antalet arbetsplatser inom 15 minuters körtid framgår för olika regioner. Kartan visar tydligt vikten av Vasa stadsregion som en arbetsplatskoncentration, men även betydelsen av zonen Jakobstad-Karleby i landskapets norra delar. Dessa zoner är landskapets arbetsplatskoncentrationer, där det finns jobb inom många olika branscher. I landskapsplanen har zonerna identifierats, och deras utveckling stöts bl.a. genom reserveringar för industriområden och genom vidareutveckling av markanvändningen och trafiken.

Turism- och rekreationsmöjligheterna ökar landskapets dragningskraft och gynnar användningen av naturen för rekreation. Planlösningen lyfter fram Österbottens även internationellt uppskattade särdrag och den turism som tar fasta på särdragen. Landskapsplanen har genom sina områdesreserveringar för rekreation en positiv inverkan på Vasaregionens och de övriga regioncentrumens attraktivitet.

Med tanke på region- och samhällsstrukturen stöder Österbottens landskapsplan uppnåendet av målen i landskapsstrategin genom att den utvecklar Vasa stadsregion, som är landskapets motor, samt de övriga region- och kommuncentrumen i landskapet. De beteckningar för utvecklingszoner (kk-1, kk-2 och kk-5) som finns anvisade i landskapsplanen stöder utvecklingen i Vasa och Jakobstads stadsregioner i fråga om boende, kommersiell service, företagsverksamhet och kompetens samt internationella förbindelser. Utvecklingszonerna begränsas inte enbart till landskapet Österbotten, utan i landskapsplanen finns också ett identifierat behov av samarbete mellan landskapen både österut mot Seinäjoki och norrut mot Karleby. I en nätverksliknande samhällsstruktur möjliggör samarbete mellan olika områden och deras olika roller en mångsidig utveckling av regionerna. Förutom det intensifierade samarbetet i Finland tar Österbottens landskapsplan även upp de internationella förbindelserna, särskilt över Kvarken till Sverige. Beteckningarna för utvecklingszoner har också en positiv inverkan på en hållbar utveckling av samhällsstrukturen i och med att de bromsar upp splittringen av samhällsstrukturen samtidigt som de säkerställer tillgängligheten till service och arbetsplatser. Utifrån dessa lösningar kan en god livsmiljö för invånare och landskapets attraktivitet säkerställas i ett region- och samhällsstrukturellt hänseende.

Bebyggelsestruktur

Planlösningen i landskapsplanen, där stommen i bebyggelsestrukturen utgörs av Vasa stad som landskapets centralort, Jakobstads stadsregion, Kyroland och Sydösterbotten samt de regionalt viktiga tätare tätorterna och det kommersiella servicenätet samt kommun-/servicecentrumen, gör det möjligt att utveckla landskapet på ett hållbart sätt med tanke på samhällsstrukturen, tillgängligheten till service och resande.

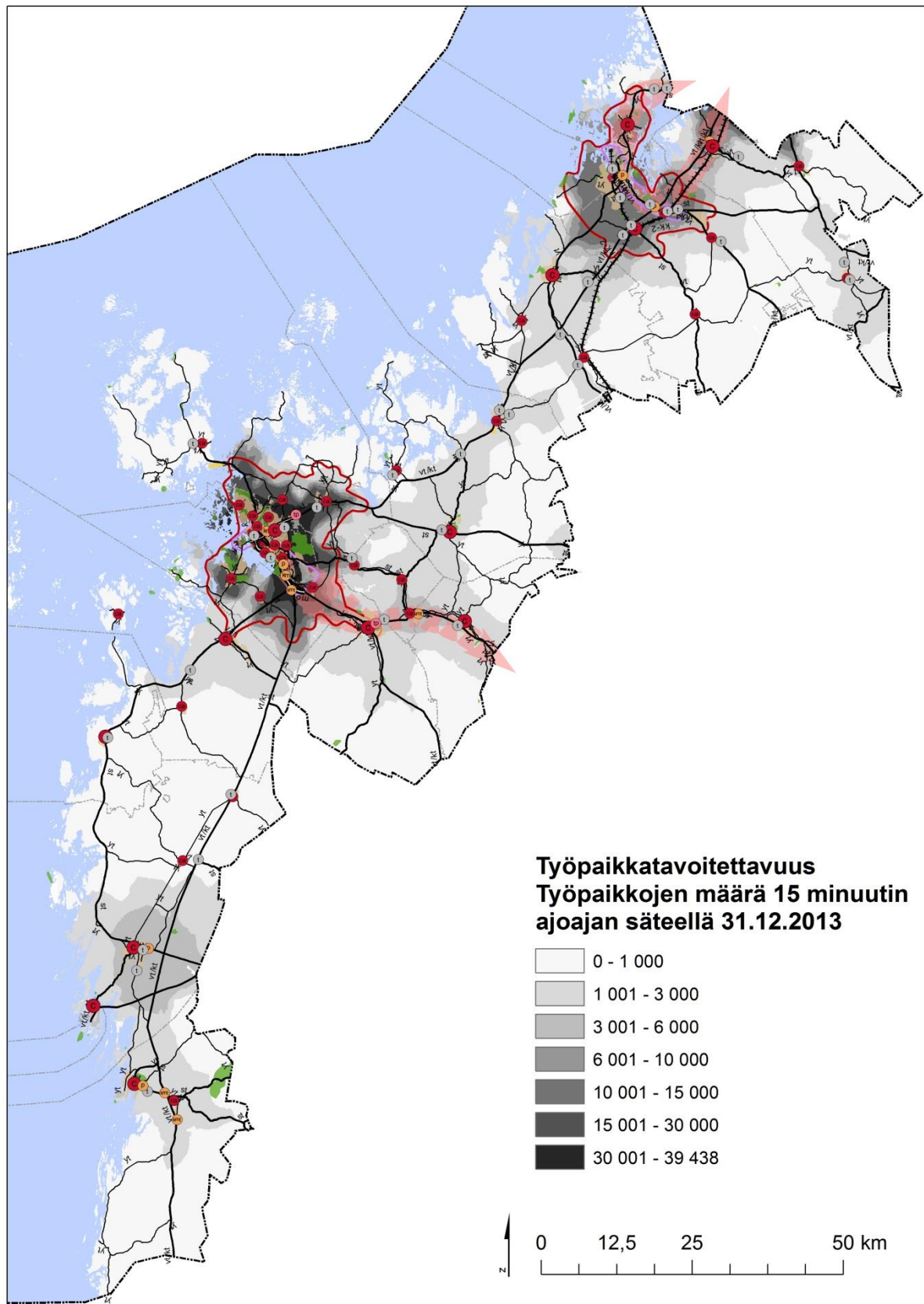

Bild 13 Den nuvarande arbetsplatstillgängligheten och de viktigaste landskapsplanebeteckningarna med tanke på regionstrukturen.

4.4.2 Trafikleder och internationella förbindelser

I landskapsplanen anvisas sex separata förbindelsesträckor som behov av vägtrafikförbindelser (Bild 14). För dessa anger planbeteckningen endast det identifierade förbindelsebehovet mellan start- och slutpunkten, men ingen terrängkorridor anvisas för förbindelsen. De behov av vägtrafikförbindelser som anvisas i landskapsplanen är:

- Flygfältsvägen, Kronoby
- Peders–Granholmen
- Alskatvägen–Smedsby
- Söderudden–Björköby
- Stormossen–Martois
- Vasa hamnväg

Följande avsnitt anvisas som riktgivande eller alternativa vägsträckningar, som placeras i en ny terrängkorridor:

- Helsingby–Laihela
- Laihela, 2 separata avsnitt
- Vikby–Martois–Kuni
- Högnabba–Kortjärvi
- Närpes–Kaskö
- Öjen–Malax (Sundom omfartsväg)

Som nya vägsträckningar eller vägavsnitt som bör förbättras anges flera avsnitt bl.a. på riksväg 3 och 8. Av följande vägsträckningar ligger endast det korta avsnittet av Skarpängsvägen i Närpes i en ny terrängkorridor:

- Korsholm–Laihela riksväg 3
- Jakobstad–Edsevö
- Edsevö–Lepplax, omkörningsfil
- Oravais, omkörningsfil
- Vassor–Kärklax, omkörningsfil
- Sorvist–Kovjoki, omkörningsfil
- Seiplax–Gunilack, omkörningsfil
- Sandås–Ytterjeppo, omkörningsfil
- Närpes–Pörtom
- Närpes–Övermark
- Kvevlax–Fågelberget
- Korsholm–Laihela riksväg 3
- Riksväg E8 Tjock
- Vasa förbindelseväg
- Peräläntie–Höysäläntie, omkörningsfil
- Orismalantie–Leväludantie, omkörningsfil
- Närpes–landskapsgränsen
- Högnabba–landskapsgränsen
- Boholmsvägen–landskapsgränsen, omkörningsfil
- Skarpängsvägen
- Bergö–Bredskär färja

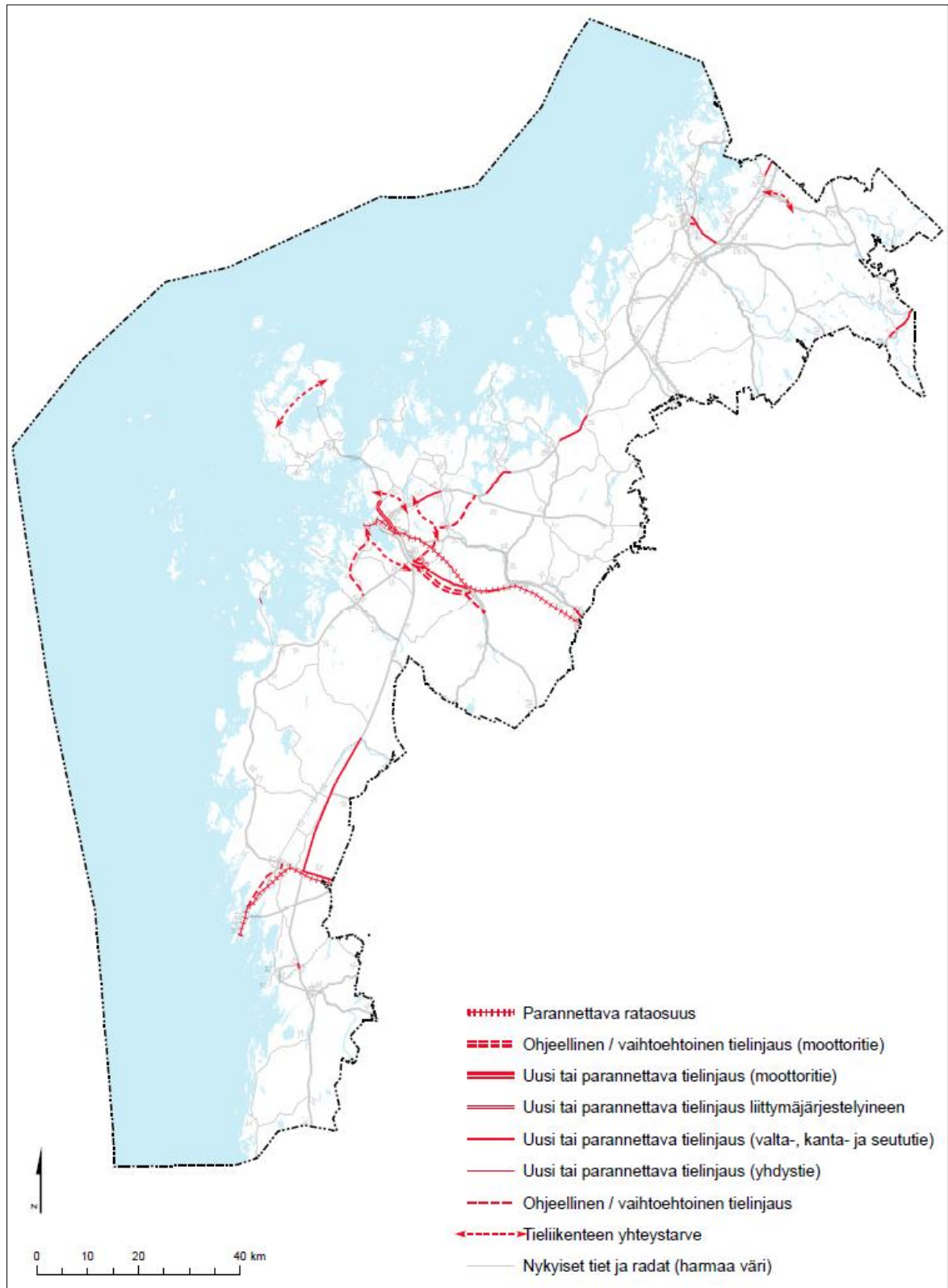

Bild 14. Placering av nya väg- och bansträckningar, sträckningar som bör/ska förbättras eller som är rikt-givande i förslaget till landskapsplanen 2040.

Inga nya banavsnitt anvisas, men Sydbottenbanan och Vasabanan anges som banavsnitt som ska förbättras. Av dessa används Sydbottenbanan för godstrafik och den sistnämnda för långväga persontrafik och pendling mellan landskapens centralorter. När det gäller hamnar och fartygsleder anvisas i planen de nuvarande för handelssjöfarten viktiga hamnarna i Kristinestad, Kaskö, Vasa och Jakobstad. Dessa hamnar möjliggör godstrafik från landskapet ut i hela världen. Som ett nytt behov av tågtrafikförbindelse anvisas förbindelsebehovet mellan Vasa flygplats och Vasabanan.

Beteckningen för förbindelsebehovet stöder utvecklingen av verksamheten på flygplatsen, uppkomsten av resekedjor inom spårtrafiken samt exploateringen av ett storindustriområde. Den i landskapsplanen anvisade farleden mellan Vasa och Umeå är en del av trafikkorridoren över riksgårnsgränsen och klassad som en integrerad del av Europaväg E12.

De trafikprognoser för år 2040 som gjorts i samband med trafiksystemplanen utgår från trender för trafikökningen och befolkningsprognoser. Enligt den s.k. grundprognosen kommer trafiken att öka med 34 % i Österbotten åren 2006–2040. Om kollektivtrafikens andel av resorna ökar bl.a. tack vare trafikpolitik och förbättringar i trafiksystemet kan ökningen stanna på 24 %. Enligt maxiscenariot kan trafikökningen vara hela 44 %, om alla förväntade markanvändningsprojekt blir av och bilen fortsätter att vara det dominerande trafikslaget. På vägnätet av lägre klass är trafikökningen avsevärt mindre, med undantag för några enstaka förbindelser invid vilka markanvändningen ökar snabbare än genomsnittet.

Inom järnvägstrafiken förbättrar en grundlig reparation av Sydbottenbanan banavsnittets konkurrenskraft och möjliggör en ökad godstrafik via Kaskö hamn. En bättre järnvägsförbindelse skapar förutsättningar för att den mittnordiska transportkorridoren (EU:s Nord-East Cargo Link II) kan bli verklighet och ger företag ökad internationell konkurrenskraft tack vare bättre logistiska system. En bättre järnvägsförbindelse möjliggör också en ökad trafikering från Kaskö till Sverige, vilket förbättrar Österbottens position med tanke på internationella förbindelser och gör landskapet mer attraktivt för i synnerhet företags- och industrietableringar. En förbättring av Vasabanan möjliggör smidigare transporter till Vasa hamn och minskar de olägenheter som hamntrafiken medför för boende.

Av vägförbindelserna är riksväg 8 och 3 huvudlederna för internationell, nationell och regional trafik. Den viktigaste leden för näringslivets transporter är riksväg 8, som är en del av Europaväg E8 och en av de viktigaste specialtransportruterna i landskapet Österbotten. Andelen tung trafik på riksväg 8 är stor. Att förbättra Förbindelsevägen i Vasa så att den får 2+2 körfält med anslutningsarrangemang ökar säkerheten och framkomligheten för lokal och långväga trafik i Vasa stadsregion och gör transporter snabbare. Även omkörningsfilerna på riksväg 8 samt avsnitten med mitträcke mellan Vasa och Karleby gör att transportkedjorna på denna för exportindustrin och näringslivet viktiga trafikled fungerar bättre och ökar såväl Österbottens som hela Finlands konkurrenskraft. Utvecklingen av trafikleden gynnar samarbetet mellan Vasa, Jakobstad och Karleby.

Trafikmängden på riksväg 3 är väldigt stor mellan Vasa och Laihela, och dessutom problem i form av få omkörningsmöjligheter samt anslutningar vid plankorsningar. Att säkerställa säkerheten och framkomligheten på riksvägen är därför angeläget när trafikmängderna fortsätter att öka. Förbättringsåtgärderna i Laihela ökar säkerheten för både lokal och långväga trafik, fotgängare och cyklister. Samtidigt kan markanvändningen i Laihela vidareutvecklas och näringslivet ges bättre verksamhetsförutsättningar. Även transporter blir snabbare och störningarna färre. Den nya motorvägssträckningen mellan Helsingby och Maunula ökar säkerheten och framkomligheten för lokal och långväga trafik samtidigt som anslutningar samlas ihop. Utveckling av riksväg 3 bidrar till att gagna samarbetet mellan Vasa och Seinäjoki.

Den nya vägsträckningen mellan riksväg 3 och 8 (Vikby–Martois–Kuni) skapar möjligheter att utveckla ett logistikområde invid flygfältet och förbättrar tillgängligheten till Vasa flygplats. Långväga transporter mellan riksvägarna blir snabbare och näringslivet får bättre verksamhetsmöjligheter. Att anlägga denna väg är samtidigt också en förutsättning för en ny vägförbindelse till logistikområdet i Vasa, vilken ger företagen i området effektivare transporter.

Vasa hamnväg möjliggör smidigare transporter från riksvägarna till Vasklot hamn och minskar mängden tung trafik samt trafikolägenheterna för boende i Vasa centrum.

På infartslederna till Jakobstad finns i nuläget problem med trafiksäkerheten, och i proportion till antalet vägkilometrar har det skett många dödsolyckor på vägarna. Utveckling av Jakobstads hamnväg (stamväg 68), som är viktig för exportindustrin, förbättrar tillgängligheten till hamnen,

och framkomligheten i trafiken ökar när de störningar som orsakas av olyckor blir färre. En bättre förbindelse och bättre anslutningar minskar även de olägenheter som trafiken medför för boende.

På vägnätet av lägre klass säkerställs att i synnerhet de leder som är de viktigast för jord- och skogsbruket och övrig näringsverksamhet är farbara.

Att avlägsna flaskhalsar i trafiknätet och utveckla trafikens informationstjänster säkerställer konkurrenskraften och ramvillkoren för näringslivet i landskapet. Åtgärderna för att förbättra trafiksystemet stöder även utvecklingen av energiklustret i Österbotten. Att få resekedjorna mellan alla olika färdsätt att fungera bättre är en viktig del av utvecklingen av trafiksystemet. Lösningarna inom landsvägstrafiken och spårtrafiken ökar säkerheten och förbättrar tillgängligheten mellan landskapens centralorter. Genom att höja servicenivån i kollektivtrafiken strävar man också efter mer förutsägbara resetider, vilket gör de kollektiva trafiksätten mer lockande och till ett konkurrenskraftigare alternativ till personbilen.

För flygtrafikens del har områdena för flygtrafik och de flygbullerområden som anvisas i landskapsplanen minskats så att de motsvarar de byggda landningsbanorna och nuvarande bullerzonerna. Detta innebär att markområden i närheten av Vasa och Kronoby centrum kan frigöras för tätortsfunktioner och andra funktioner, något som gör bebyggelse- och samhällsstrukturen tätare.

Den nu bedömda landskapsplanlösningen stöder förutsättningarna för kollektivtrafiken och en förbättrad konkurrenskraft i Österbotten, vilket bidrar till landskapsstrategins mål om en god livsmiljö. Planlösningen är även i enlighet med målen i Österbottens trafiksystemplan.

I bedömningen av konsekvenserna för region- och samhällsstrukturen samt trafiken identifierades inga betydande negativa konsekvenser.

4.5 KONSEKVENSER FÖR STADSBILDEN, LANDSKAPET, KULTURARVET OCH DEN BYGGDA MILJÖN

Enligt workshoppen (31.8.2017) och konsultens expertbedömning anses följande planbeteckningar med tanke på landskapsplanens noggrannhetsnivå ha *sannolika* antingen positiva eller negativa konsekvenser för stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön:

- kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå
- område för centrumfunktioner
- område för tätortsfunktioner
- område för fritid och turism
- utvecklingsområde för turism och rekreation
- rekreationsområde
- vindkraftsområde

Dessutom bedömdes följande planbeteckningar ha *eventuella* konsekvenser:

Centrum med närservice, industri- och lagerområde (+ T/kem), Vasa och Jakobstads stadsutvecklingszoner, Vasa och Jakobstads kvalitetskorridorer [strukna ur planförslaget], flygbullerområde, stor detaljhandelsenhet, stor detaljhandelsenhet för utrymmeskrävande specialvaruhandel, strandzon [strukna ur planförslaget], förbindelsebehov för kraftledningar, behov av vägtrafikförbindelse, riktgivande/alternativ vägsträckning, ny vägsträckning eller vägavsnitt som bör förbättras jämte anslutningsarrangemang, vårdbiotoper, kulturhistoriskt betydande vägsträckning, rekreations-/turismobjekt och båthamn.

I förslagsfasen gjordes med utgångspunkt i Museiverkets utlåtande en mer ingående bedömning av nya vägsträckningar och vägavsnitt som bör förbättras samt förbindelsebehov, även om de enligt workshoppen i utkastfasen inte ansågs ha betydande konsekvenser.

Definitionen av kulturarv är omfattande och inbegriper såväl den materiella som den immateriella dimensionen. Enligt definitionen förändras kulturarvet med tiden, och det finns också i nuet och

inte enbart i det förgångna. Kulturmiljöer är en del av kulturarvet, och de återspeglar samspelet mellan människa och natur. Eftersom landskapsplanen framför allt är en långsiktig plan för samhällsstrukturen och områdesanvändningen lämpar sig uttryckligen konsekvenserna för kulturmiljön att användas som en indikator på konsekvenserna för kulturarvet.

De konsekvenser som landskapsplanen medför för stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön kan särskilt i de områden som enligt landskapsplanen ska utvecklas som stadsliknande och täta eller förtätas vara positiva eller negativa. Konsekvenserna för stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön avgörs slutligen i samband med den mera detaljerade planläggningen, så utifrån förslaget till landskapsplanen bedöms inga betydande direkta konsekvenser slå ut mot dem.

4.5.1 Stads- och tätortsbild

I landskapsplanen finns för centrum- och tätortsområdenas del planeringsbestämmelser, i vilka nämns bl.a. stärkande av särdragen, kvaliteten på arkitekturen, hänsyn till stadsbilden, kultur- och naturvärdena samt landskapet och förutsättningar för olika färdstätt. När dessa krav uppfylls i samband med en mera detaljerad planering och byggande kommer detta att ha positiva konsekvenser för livsmiljöns kvalitet samt stads- och tätortsbilden.

4.5.2 Världsarvet

Unescos världsarvsobjekt Kvarkens skärgård, Söderfjärdens meteoritkraterområde samt Jakobstads, Nykarleby, Kaskös och Kristinestads historiska trähusbebyggelse ligger i landskapsplanens utvecklingsområden för turism och rekreation (mv), vilket kan ha direkta eller indirekta positiva eller negativa konsekvenser för objektet. Mot bakgrund av statusen för världsarvet, kraterområdet och de byggda kulturmiljöerna av riksintresse, de planeringsbestämmelser som styr den mer detaljerade planeringen samt den myndighetsdialog som hör till planeringen bedöms de negativa konsekvenser som utvecklingen av turism och rekreation medför för världsarvet vara ringa på landskapsplannivå. De eventuella resurser för underhåll och bevarande av områdena som följer av en ökad livskraft i områdena bedöms vara en positiv effekt.

De områden som utvecklas som portar till världsarvet Kvarkens skärgård samt Åminne i Malax anvisas i landskapsplanen som områden för fritids- och turismtjänster (RM). Precis som beteckningen för utvecklingsområde för turism och rekreation bedöms även RM-områdesreserveringarna ha ringa konsekvenser på landskapsplannivå för världsarvet.

4.5.3 Landskapsområden

Nationellt värdefulla landskapsområden och landskapsområden som är värdefulla på landskapsnivå eller regionalt har inventerats inom Österbottens förbunds område. De nya områden som i en uppdaterande inventering av de nationellt värdefulla landskapsområdena har föreslagits bli nationellt värdefulla träder i kraft först efter statsrådets beslut. I förslaget till landskapsplan anvisas de som kulturmiljöer som är värdefulla på landskapsnivå. De nationellt värdefulla landskapsområdena (statsrådets beslut 1995) och de värdefulla kulturmiljöerna på landskapsnivå med tillhörande planeringsbestämmelser i landskapsplanen skapar förutsättningar för att i den mer detaljerade planeringen samt områdesanvändningen ta hänsyn till och bevara särdragen i landskapet. Till denna del har landskapsplanen en positiv inverkan på värdefulla kulturlandskap.

4.5.4 Byggd kulturmiljö

De byggda kulturmiljöerna av riksintresse (RKY) uppdaterades år 2009. Det har gjorts en mer detaljerad utredning om byggda kulturmiljöer som är värdefulla på landskapsnivå. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 anvisas de byggda kulturmiljöerna av riksintresse (RKY) och de byggda kulturmiljöer som är värdefulla på landskapsnivå och utfärdas planeringsbestämmelser för

dem. Styrningen i landskapsplanen främjar bevarandet av byggnadsarvet på riks- och landskapsnivå, så konsekvenserna för den byggda kulturmiljön är positiva.

4.5.5 Arkeologiskt arv

Med beteckningen för fornlämningsobjekt anvisas fornlämningar som är fredade enligt lagen om fornminnen. Enligt skyddsbestämmelsen bör man rådgöra med Museiverket om all markanvändning i området som kan inverka på fornlämningen. Beteckningen innebär inget striktare skydd än det som lagen om fornminnen ger och är därmed neutral till sina konsekvenser. På grund av landskapsplanens översiktliga karaktär har planlösningen inga direkta konsekvenser för fornlämningar, eftersom fornlämningarnas värden ska bevaras i samband med den mer detaljerade planeringen.

4.5.6 Andra områdesreserveringar

De övriga områdesreserveringarna i landskapsplanen, såsom rekreationsområden, utvecklingsområden och vindkraftsområden, nya vägsträckningar och vägavsnitt som bör förbättras samt förbindelsebehov kan ha inverkan på landskapet, kulturmiljön eller stadsbilden. Inverkan på områdets eller objektets värden eller på upplevelsen av dem kan vara direkt eller indirekt.

Beroende på vilka åtgärder som vidtas kan beteckningarna för utvecklingsområde för turism och rekreation ha antingen positiva eller negativa konsekvenser för världsarvet, de historiska trähusstadsdelarna och Söderfjärdens meteoritkraterområde. Planeringsbestämmelsen i landskapsplanen understryker områdenas särdrag som en resurs samt främjar uppmärksammande av speciellt kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden, varför de eventuella negativa konsekvenserna bedöms vara ringa. Att lyfta fram särdragen som en resurs och sätta värde på områdena kan bedömas ha positiv inverkan på strävan att värna om och bevara kulturmiljöerna och landskapet.

I stadsutvecklingszonerna är målsättningen att utveckla stadsstrukturen, vilket innebär att det sker förändringar i miljön. I planeringsbestämmelsen betonas landskapsstrukturen som en grund för planeringen, vilket inverkar positivt på förståelsen av landskapet när stadsregionerna utvecklas.

I landskapsplanen 2040 anvisas nya områdesreserveringar för rekreation. Utveckling av områdena kan förändra miljön. Enligt planeringsbestämmelsen bör man vid planering och åtgärder särskilt beakta kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden, och om så görs har detta en positiv inverkan på bevarande av områdets värden.

I förslaget till landskapsplanen 2040 anvisas 29 områden för vindkraftverk. Jämfört med de fastställda landskapsplanerna anvisas i förslaget till landskapsplan ett nytt område för vindkraftverk, Torkkola. Torkkola vindkraftspark är byggd. De konsekvenser som områdena för vindkraftverk har för landskapet och kulturmiljön har bedömts i de fastställda landskapsplanerna, och de vindkraftsområden som anvisas i landskapsplanen 2040 har inga ändringar som avviker väsentligt från de tidigare bedömningarna. Konsekvenserna av vindkraftsparken i Torkkola har bedömts under bedömningsprocessen för projektet.

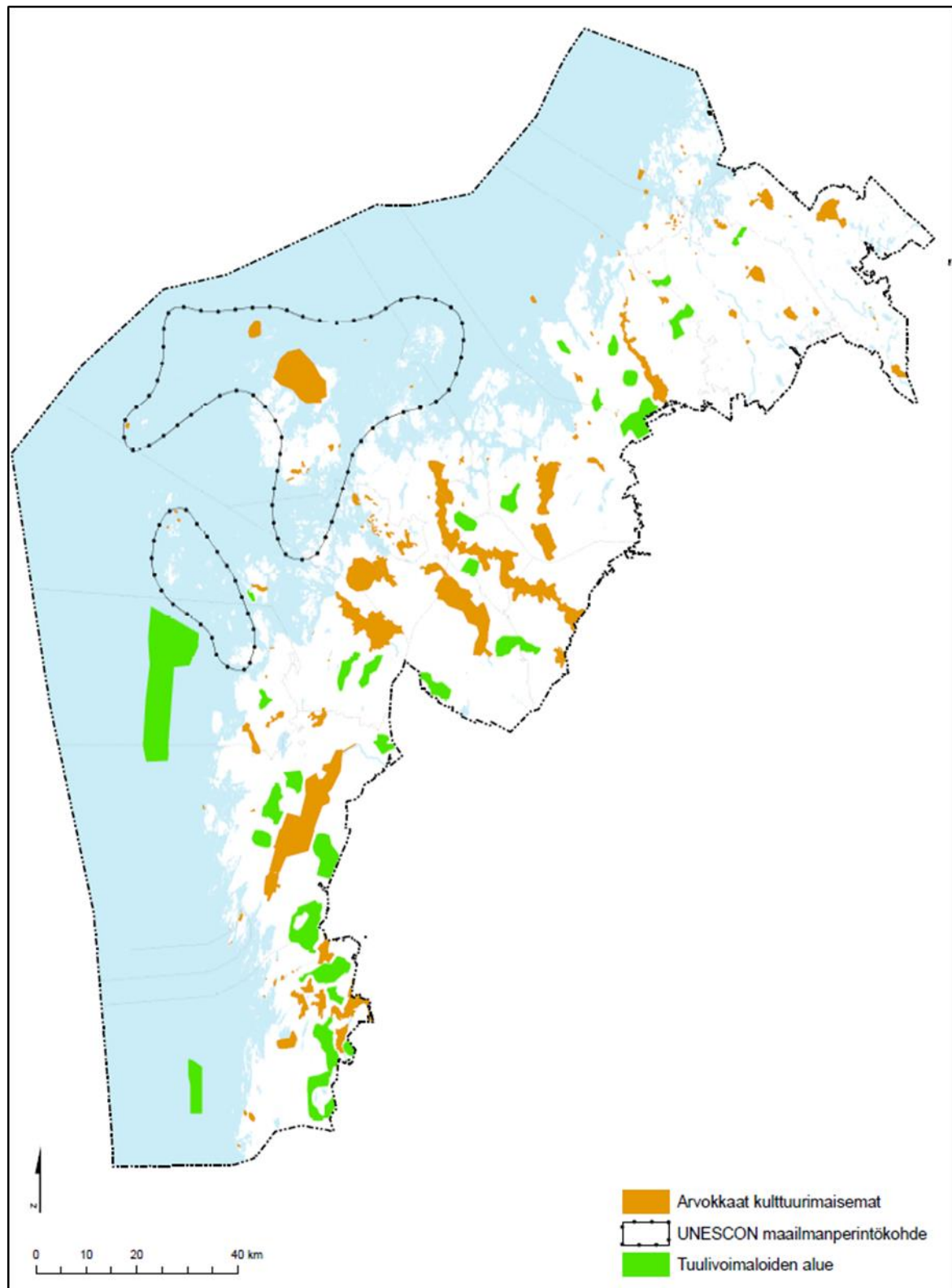

Bild 15. Placering av vindkraftsområden i förhållande till värdefulla kulturlandskap.

De stora havsbaserade vindkraftsområdena utanför Korsnäs och Sideby finns anvisade i landskapsplanen 2030. I närheten av vindkraftsområdet i Korsnäs ligger Unescos världsarvsobjekt Kvarkens skärgård, som har unika geologiska värden. I Kvarkens skärgård finns också unika geologiska formationer från istiden, såsom De Geer- och Ribbed-moräner, som ger variation i landskapet. En vindkraftspark i närheten försämrar inte världsarvets naturvärden eller geologiska värden. En närliggande vindkraftspark kan försämma områdets landskapsmässiga och upplevelsemässiga värden.

Vindkraftverk är höga konstruktioner och påverkar det visuella intrycket av landskapet och den byggda miljön på ett stort område. De vindkraftsetableringar som landskapsplanen 2040 möjliggör kommer att förändra landskapsbilden i stort i Österbotten. De vidsträckta vindkraftsområdena förändrar de odlade å- och älvdalarna, skogsområdena mellan dem och skärgårdslandskapet vid kusten. Med god planering i samband med generalplanläggningen kan vindkraftverkens negativa påverkan på landskapet minskas. I planförslaget är områdena för vindkraftverk placerade så att avståndet till landskapsområden och byggda kulturmiljöer i de flesta fall överstiger en kilometer, vilket motverkar de största negativa konsekvenserna.

Kulturlandskapen är så gott som alla relativt öppna odlingsområden, så konsekvenser är möjliga på flera ställen. Beroende på avstånd, trädbestånd och lokala terrängformationer blir påverkan ändå sannolikt liten eller högst måttlig på de flesta håll. De största riskerna för konsekvenser finns i områden för vindkraftverk nära det nationellt värdefulla kulturlandskapet vid Kyro älvdal och kulturlandskapen vid Närpes ådal och Storå-Lappfjärds ådal.

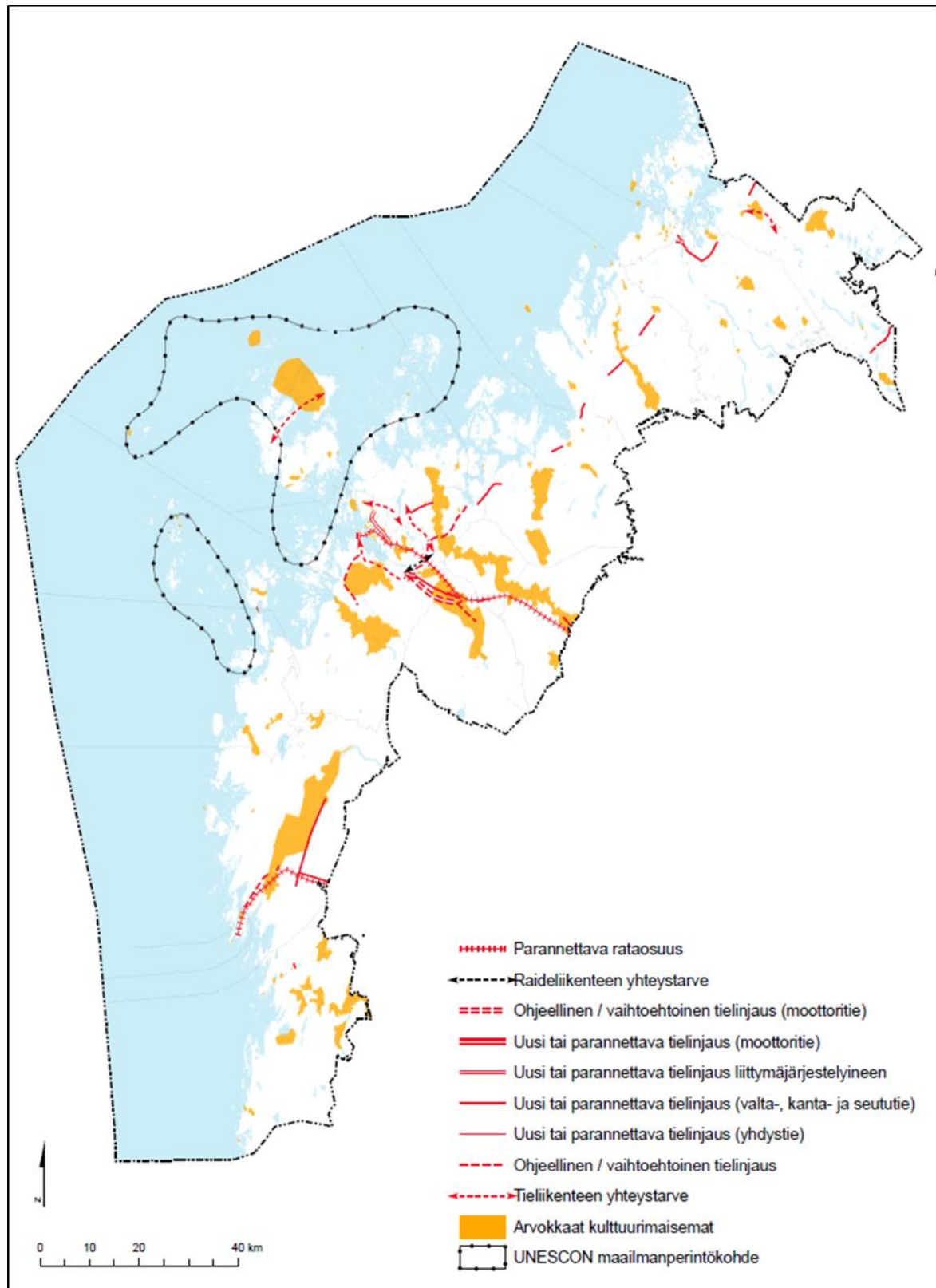
Landskapsbilden kommer att påverkas speciellt i landskapets södra delar där det har anvisats flest områden som lämpar sig för vindkraftsproduktion. Där kan landskapspåverkan bli omfattande i och med att vindkraftsparkerna är stora och sträcker sig över landskapets gränser. Betydande kumulativa effekter på landskapsbilden uppstår också när vindkraftsområdena ansluts till stamnätet med elöverföringslinjer, om de byggs som luftledningar. Även bygget av elöverföringsnätet har störst påverkan på landskapsbilden i landskapets södra delar.

Nya vägsträckningar och vägavsnitt som bör förbättras jämte anslutningsarrangemang orsakar konsekvenser för kulturmiljön och landskapet. Förbindelsebehoven Sundom–Solf (Vasa hamnväg) och Öjen–Malax ligger i eller nära Söderfjärdens nationellt värdefulla odlings- och bylandskap. Konsekvenserna av förbindelsebehovet mellan Sundom och Solf har bedömts i en process för miljökonsekvensbedömning. Enligt bedömningen orsakar vägförbindelsen betydande negativa konsekvenser för landskapet och kulturmiljöerna om den placeras i det nationellt värdefulla landskapsområdet. Förbindelsebehovet mellan Öjen och Malax anvisas i den godkända generalplanen för Vasa. Enligt konsekvensbedömningen för generalplanen minskar genomfartstrafiken i Söderfjärdens odlings- och bylandskap i och med att Sundom omfartsväg och Myrgrundet-motorvägsförbindelsen byggs. Den nya vägsträckningen eller vägavsnittet som bör förbättras jämte anslutningsarrangemang på riksväg 8 i Oravais innebär byggande av en omkörningsfil. Vägsträckningen löper inte genom kulturmiljöer som anvisas i landskapsplanen.

Det vägavsnitt mellan Närpes och Pörtom som bör förbättras på riksväg 8 ligger i kulturlandskapet vid Närpes å, som är värdefullt på landskapsnivå. Förbättring innebär breddning av den nuvarande vägen, vilket i princip kan bedömas ha ringa konsekvenser för kulturmiljön. Den riktgivande eller alternativa vägsträckningen Vikby–Martois–Kuni ligger i åtminstone det nationellt värdefulla kulturlandskapet vid Kyro älvdal, och den nya vägsträckningen eller vägavsnittet som bör förbättras mellan Orismalantie och Levähuhdantie ligger i det nationellt värdefulla kulturlandskapet vid Kyro älvdal samt i anslutning till en kulturhistoriskt betydande vägsträckning.

Planeringsbestämmelserna för behov av vägtrafikförbindelse samt riktgivande eller alternativ vägsträckning anger att i den fortsatta planeringen bör kulturmiljö- och landskapsvärdena beaktas. Att anpassa vägsträckningar till kulturvärdena och kulturlandskapet kräver omsorgsfull planering på noggrannare plannivåer. Den exakta placeringen av vägsträckningarna avgörs i den mer detaljerade planeringen.

Värdesatta kulturmiljöer har i landskapsstrategin lyfts fram som en konkurrensfaktor, och ett av målen i strategin är att värdefulla kulturmiljöer bevaras. Målen i kulturprogrammet är värn om kulturarvet och kulturen som en källa till välbefinnande. Det att värdefulla kulturmiljöer och kulturlandskap anges i landskapsplanen och planeringsbestämmelser utfärdas för dem samt hänsyn tas till särdrag och värden i utvecklingsområden och utvecklingszoner skapar genomgående förutsättningar för att värdena i kulturmiljön och kulturlandskapet ska kunna bevaras i den noggrannare planeringen och områdesanvändningen.

Kuva 16. Placering av nya väg- och bansträckningar, sträckningar som ska förbättras eller som är riktigt vande, i förhållande till värdefulla kulturlandskap.

4.6 KONSEKVENSER FÖR UTVECKLING AV EN FUNGERANDE KONKURRENS INOM NÄRINGS-LIVET

Enligt workshoppen (31.8.2017) och konsultens expertbedömning anses följande planbeteckningar med tanke på landskapsplanens noggrannhetsnivå ha *sannolika* antingen positiva eller negativa konsekvenser för utvecklingen av en fungerande konkurrens inom näringslivet:

- Vindkraftsområden
- Område för centrumfunktioner
- Centrum med närservice
- Stor detaljhandelsenhet
- Stor detaljhandelsenhet för utrymmeskrävande specialvaruhandel
- Område för service
- Område för arbetsplatser
- Industri- och lagerområde (+T/kem)
- Hamnområde
- Logistikområde, -centrum eller trafikterminal
- Banavsnitt som ska förbättras
- Vasaregionens handelsutvecklingszon

Dessutom bedömdes följande planbeteckningar ha *eventuella* konsekvenser:

Vasa och Jakobstads kvalitetskorridorer [strukna ur planförslaget], Vasa och Jakobstads stadsutvecklingszoner, utvecklingskorridorer mellan städerna, utvecklingsområde för turism och rekreation, flygbullerområde, område för tätortsfunktioner, område för cirkulär ekonomi, område för fritid och turism, område för flygtrafik, behov av vägtrafikförbindelse, riktgivande/alternativ vägsträckning, ny planskild anslutning, ny vägsträckning eller vägavsnitt som bör förbättras jämte anslutningsarrangemang, anslutningsstation för kollektivtrafik, resecentrum, förbindelsebehov för kraftledning, område för energiförsörjning, fiskehamn, båthamn, fiskestödjepunkt och utredningsområde.

Föremål för en analys av regional- och stadsekonomi var kommunerna i Österbotten. Vid analysen beaktades landskapsplanens direkta och multiplikativa effekter för den regionala ekonomin vilka genereras av invånarna, konsumtionen och arbetsplatserna. Resultaten beskriver hur omfattande landskapsplanens och landskapsstrategins ekonomiska effekter är och hur de fördelas per bransch i Österbotten och i övriga Finland. Kartan i slutet av kapitlet visar var i landskapet konsekvenserna slår ut (Bild 21).

Kombinerade effekter på sysselsättningen, omsättningen, värdeökningen, investeringarna och skatterna enligt målbilden i landskapsplanen och landskapsstrategin:

Konsekvenserna bedömdes med en resursflödesmodell, som beskriver hurdana ändringar landskapsplanen möjliggör i de penning- och materialflöden som invånarna och arbetsplatserna i Österbotten genererar samt hur dessa påverkar omsättningen, investeringarna, värdeökningen och sysselsättningen i företag inom olika sektorer i näringslivet. I resursflödesmodelleringen uppskattades även effekterna på kommunala skatter och mervärdesskatten. Modellen beaktar alla multiplikatoreffekter på produktion och konsumtion.

Bedömningen baserades på planbeteckningarna samt på deras strategiska mål för bl.a. befolkningstillväxt och ökning av antalet arbetsplatser, arbetsställen samt omsättningen. Utifrån den potential som planbeteckningarna skapar gjordes en modell för effekterna och fördelningen av dem i Österbotten och i resten av landet. Modellen beräknar effekterna per näringsgren för 30 olika näringsgrenar och beaktar både direkta och multiplikativa konsekvenser. Eftersom planbeteckningarna är allmänt hållna till sin karaktär visas resultatet som totala effekter och deras fördelning mellan viktiga sektorer. Resultaten visar den utvecklingspotential som Österbottens landskapsplan skapar år 2040 jämfört med de färskaste officiella siffrorna och mängderna från år 2014. Det krävs

målmedvetna och aktiva satsningar på företagsutveckling i Österbotten för att denna potential ska kunna realiseras.

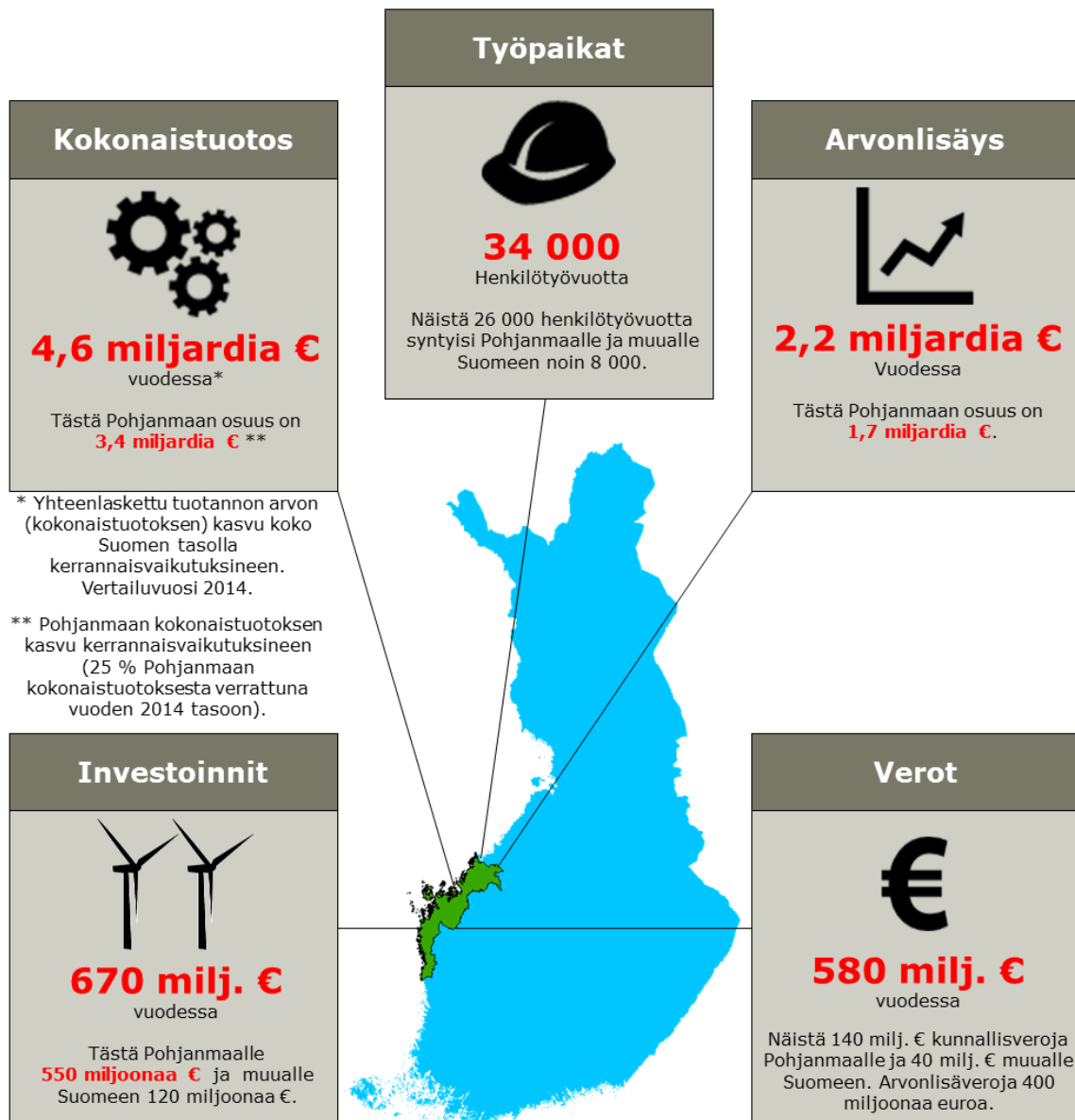

Bild 17. Sammanställning av den regionalekonomiska potential som landskapsplanen möjliggör i Österbotten och i övriga Finland.

Planen möjliggör betydande direkta och indirekta ändringar i näringslivet i Österbotten och indirekta multiplikatoreffekter i övriga Finland. Om Österbotten utvecklas i enlighet med landskapsplanen och landskapsstrategin kommer antalet årsverken att öka i Österbotten, och år 2040 kommer antalet sysselsatta att vara cirka 26 000 (30 %) fler i Österbotten och cirka 8 000 (0,3 %) fler i övriga Finland än år 2014. Sysselsättningseffekterna anger det antal årsverken som behövs för att kunna tillgodose en växande efterfrågan i olika branscher, med beaktande av såväl de direkta effekterna som multiplikatoreffekterna på produktion och konsumtion. Därmed ingår också de direkta effekterna av en ökad sysselsättning enligt strategin i resultaten.

En ökad sysselsättning enligt landskapsstrategin förutsätter även nya investeringar av företagen i landskapet, så att sysselsättningen kan växa enligt målen. Effekterna av dessa investeringar under den s.k. byggtiden bedöms separat, eftersom de är av engångskaraktär och förekommer endast under byggtiden.

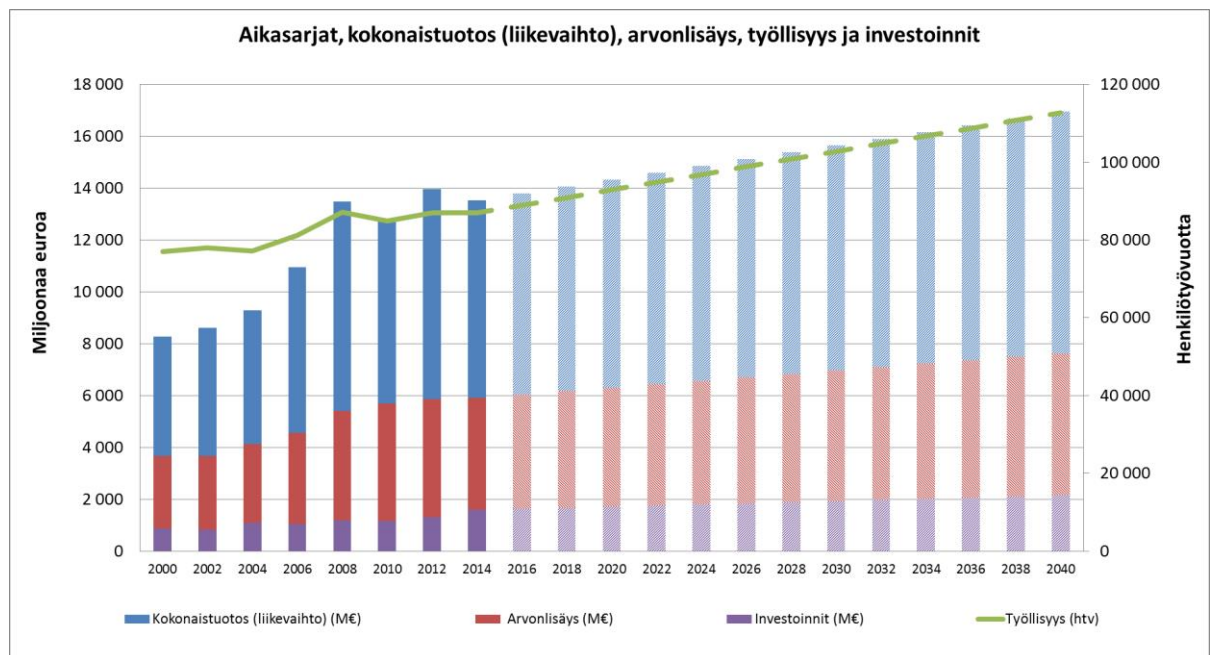

Bild 18. Tidsserie över ändringar i total produktion, sysselsättning och investeringar från år 2000 till år 2014 och en uppskattning av deras utveckling fram till år 2040 i en situation enligt Österbottens landskapsplan och landskapsstrategi.

Den årliga totala produktionen i Österbotten i en situation där målbilden i landskapsplanen och landskapsstrategin har uppnåtts vore cirka 3,4 miljarder euro mer än år 2014, vilket innebär en ökning på cirka 25 %. Ökningen av den totala produktionen i Österbotten syns som multiplikator-effekter i övriga Finland, där den totala produktionen är cirka 1,2 miljarder euro (0,3 %) mer än år 2014. Enligt nationalräkenskaperna utgörs den totala produktionen av de produkter som producerats under räkenskapsperioden. I ett företags-/branschperspektiv utgör den totala produktionen summan av de produkter som sålts till andra företag och/eller konsumenter samt uttagits för eget bruk. Den totala produktionen anger sålunda värdet av produktionen i området. Enligt en definition inom affärsbokföring motsvarar den totala produktionen omsättningen (inkl. förändring i lager, tillverkning för eget bruk och övriga rörelseintäkter, exkl. överlåtelsevinster från anläggningstillgångar) i resultaträkningen. Den totala produktionen omfattar ny produktion och nya tjänster samt nya invånarens konsumtion i området och de multiplikatoreffekter detta har på produktionen och konsumtionen.

Enligt tullens senaste landskapspecifika statistik uppgick varuexporten från Österbotten åren 2016 och 2015 till cirka 3,1 miljarder euro och år 2014 till cirka 3,3 miljarder euro. Beroende på rapporteringsåret står industrin för cirka 94–96 % av exporten. Den potentiella ökning av exporten som landskapsplanen möjliggör är med den nuvarande produktionsstrukturen i Österbotten uppskattningsvis cirka 590 miljoner euro per år (18 %), vilket till största delen kommer från det energitekniska klustret och cleantech. I en situation enligt landskapsstrategin ökar även utförseln av varor till övriga Finland med cirka 300 miljoner euro per år jämfört med år 2014.

I den regionala ekonomin i Österbotten och Finland gäller att bytesbalansen blir bättre ju mindre importen är. Utländsk import uppstår i alla led av värdekedjan i Österbotten och i övriga Finland. I en situation enligt landskapsstrategin får landskapet årligen utländsk input för totalt 270 miljoner euro mer än år 2014.

Enligt nationalräkenskaperna innebär en värdeökning det värde som genereras av en enhet som deltar i produktionen. Värdeökningen omfattar den värdeökning som genereras av ny produktion och nya tjänster samt nya invånarens konsumtion i området och de multiplikatoreffekter detta har på produktionen och konsumtionen. Om landskapsplanen genomförs är dess inverkan på värdeökningen i Österbotten cirka 1,7 miljarder euro per år (en ökning på 28 %) och annanstans i Finland 530 miljoner euro per år (en ökning på 0,3 %) jämfört med de senaste regionalräkenskaperna från år 2014.

Fasta bruttoinvesteringar uppstår genom inhemska producenters förvärv av fasta tillgångar minus avyttringar. Investeringarna omfattar de nya investeringar som görs i det analyserade området och som är en följd av ökad produktion och ökade tjänster samt invånarnas konsumtion och multiplikatoreffekter på konsumtionen och produktionen. I en situation enligt landskapsplanen och landskapsstrategin ökar företagsinvesteringarna med cirka 550 miljoner euro per år (35 %) i Österbotten och med cirka 120 miljoner euro per år i resten av Finland (0,3 %) jämfört med år 2014.

En potentiell tillväxt ger även mer kommunala skatteintäkter. De ökade kommunala skatteintäkterna är en följd av nya arbetsplatser och ökade löntagarersättningar. De kommunalskatter som betalas av nya invånare som flyttar till området ingår inte i analysen. I en situation enligt landskapsplanen kommer skatteintäkterna genom direkta och indirekta effekter i kommunerna i Österbotten att öka med cirka 140 miljoner euro per år (20 %), och indirekt att öka med cirka 40 miljoner euro (0,2 %) per år i övriga Finland. Dessutom genereras i Finland cirka 400 miljoner euro mer i mervärdesskatteintäkter per år. Ökningen jämförs med siffrorna i de senaste fastställda regionalräkenskaper från år 2014.

Grovt tillyxat fördelas de regionalekonomiska effekterna mellan kommunerna och staten enligt följande: i värdeökning genom mervärdesskatt till staten, i sysselsättning genom löntagarersättningar till kommunerna, omsättning i sig syns inte hos någondera parten, investeringar syns hos bägge parter i och med att de skapar ny ekonomisk aktivitet, och beroende på investeringens art får både kommunerna och staten bl.a. skatteintäkter.

Fördelningen av de ovan beskrivna regionalekonomiska konsekvenserna per bransch visas i bilderna nedan (Bild 19 och Bild 20). Av dem framgår att tillväxten i Österbotten kommer främst att ske inom handel, energiindustri samt social- och hälsovård. I en situation enligt landskapsstrategin ökar den årliga totala produktionen (omsättningen) i ovan nämnda sektorer med närmare 1,3 miljarder euro från år 2014. Den ökade omsättningen i dessa sektorer motsvarar cirka 40 % av den ökade produktionen, 49 % av sysselsättningseffekterna, 39 % av investeringarna och 44 % av värdeökningen i landskapet.

Bild 20 visar hur multiplikatoreffekterna slår ut i övriga Finland i en situation enligt landskapsplanen och landskapsstrategin. Tillväxten sker till stor del i följande näringsgrenar: 01 Jordbruk och jakt, 46 Partihandel, 47 Detaljhandel, 49 Landtransport, 50–53 Transport och magasinering, 55–56 Hotell- och restaurangverksamhet, 61–63 Telekommunikation, IT-tjänster, 69–70 Tjänster för företag, 77–78 Uthyrning och leasing, Arbetsförmedling, 88–82 Övriga stödtjänster. Ovan nämnda branscher täcker 52 % av den ökade sysselsättningen, 39 % av den ökade totala produktionen, 43 % av värdeökningen och 32 % av de ökade investeringarna i resten av Finland.

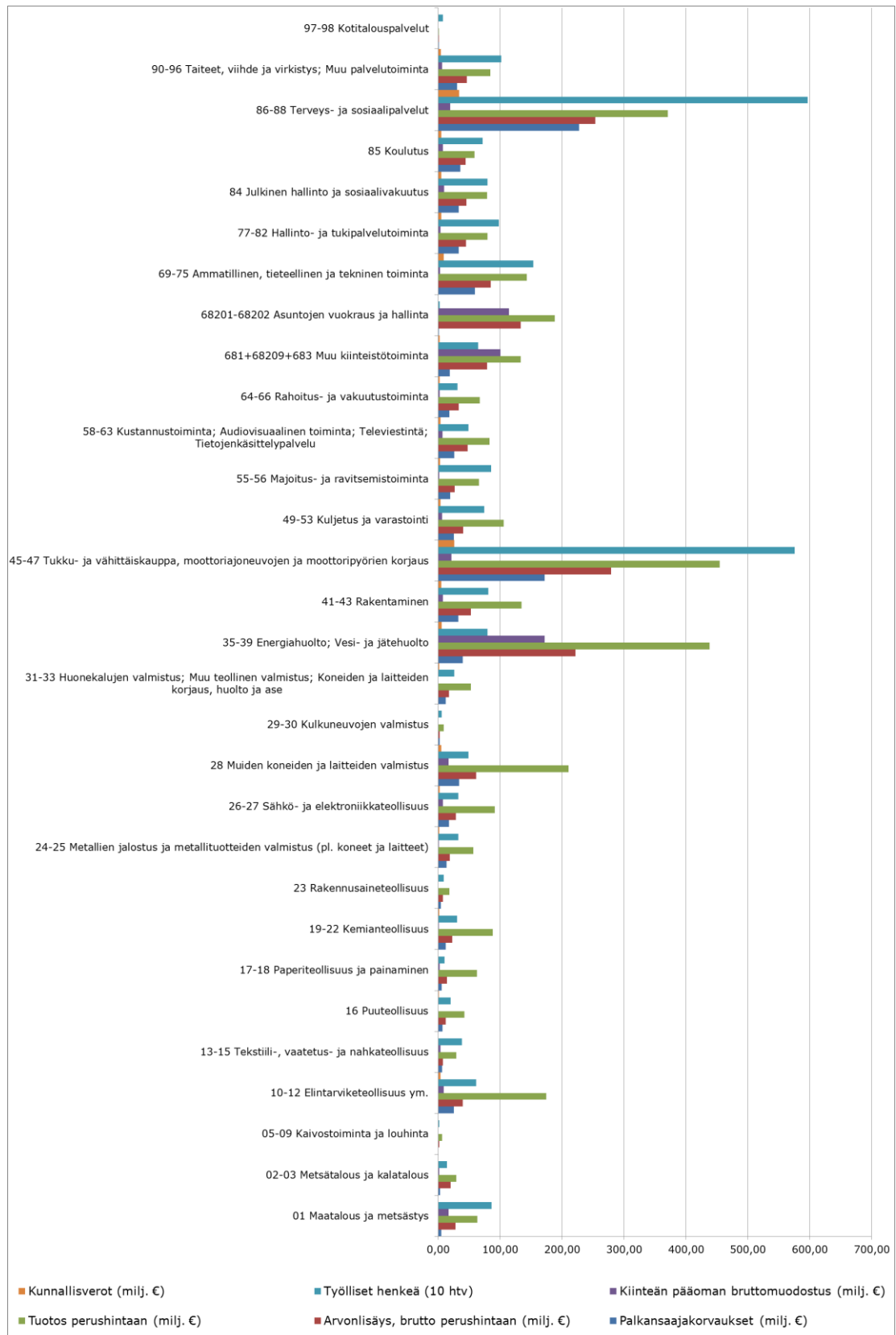

Bild 19. Totala effekter per näringsgren i Östergötland.

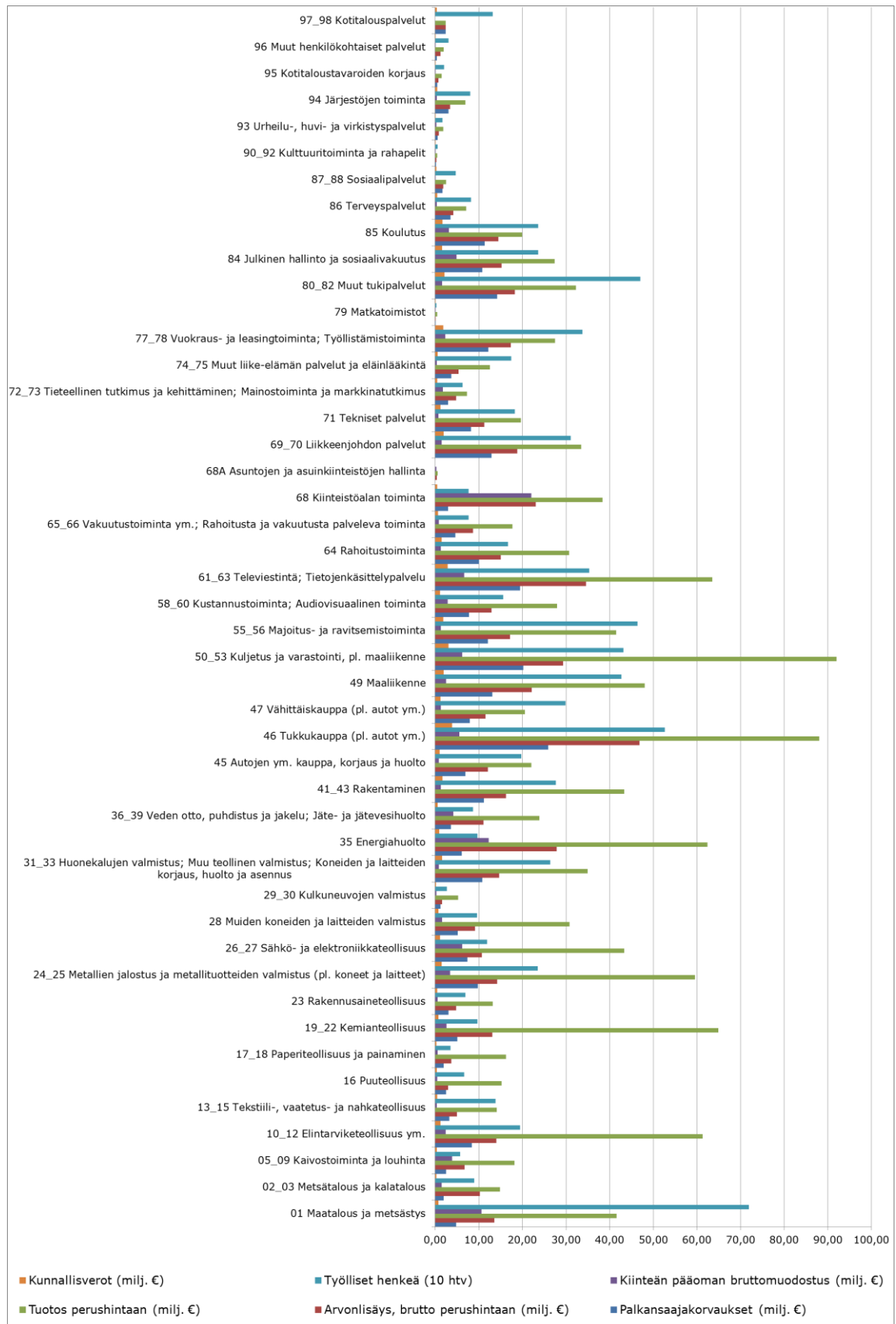

Bild 20. De totala effekterna av multiplikatoreffekterna per näringsgren i övriga Finland.

Konsekvenser under byggnation

De regionalekonomiska effekter som investeringar medför under byggtiden är av engångskaraktär och bedöms därför åtskilda från de årliga effekterna, vilka uppstår när målbilden i landskapsplanen och landskapsstrategin har uppnåtts. På det sättet bygger bedömningen inte på ett felaktigt antagande om att effekterna av en enskild investering uppstår varje år. Konsekvenserna under byggtiden infaller under perioden 2017–2040 och anger de sammanlagda effekterna, inte de årliga effekterna som i de övriga resultaten.

För att uppnå målbilden i landskapsstrategin görs investeringar i alla näringsgrenar. De största enskilda kumulativa investeringarna görs utifrån resultaten av resursflödesmodelleringen i följande sektorer:

- Energiförsörjning: Vattenförsörjning och avfallshantering (170 miljoner euro)
- Övrig fastighetsverksamhet (100 miljoner euro)
- Uthyrning och förvaltning av bostäder (110 miljoner euro)
- De övriga 27 näringsgrenarna sammanlagt (170 miljoner euro)

De ovan nämnda investeringarna med multiplikatoreffekter skapar ett behov av ytterligare cirka 6 500 årsverken i Österbotten. Om man antar att sysselsättningseffekterna fördelas jämnt under den aktuella perioden innebär det runt 260 nya arbetsplatser. I övriga delar av landet uppstår under den aktuella perioden en efterfrågan på arbetskraft på cirka 2 400 årsverken, vilket motsvarar ungefär 100 nya arbetsplatser. Till följd av den ökade sysselsättningen och de förändrade löntagarersättningarna ökar de kumulativa kommunala skatteintäkterna under den aktuella perioden med cirka 40 miljoner euro i Österbotten och med 15 miljoner euro i övriga Finland.

Den ökade totala produktion med multiplikatoreffekter som investeringarna ger upphov till i Österbotten har ett värde på 1 000 miljoner euro. Om effekterna fördelas jämnt under den aktuella perioden motsvarar ändringen i den totala produktionen en årlig ökning på cirka 40 miljoner euro i den totala produktionen i landskapet. I övriga Finland har den nya totala produktion som genereras under den aktuella perioden ett värde på 380 miljoner euro, som jämnt fördelat under den aktuella perioden motsvarar en årlig ändring till ett värde av 15 miljoner euro.

Under den tid som investeringarna byggs växer värdeökningen i Österbotten med cirka 420 miljoner euro, vilket jämnt fördelat motsvarar en årlig ökning på cirka 17 miljoner euro. I övriga Finland växer värdeökningen under den aktuella perioden med ungefär 160 miljoner euro (motsvarar en årlig ändring på 6 miljoner euro). Den stigande värdeökningen leder till att de kumulativa mervärdesskatter som betalas till staten ökar med cirka 130 miljoner euro.

Betydelsen av de regionalekonomiska effekterna

Som tidigare nämnt har planbeteckningarna och de funktioner som möjliggörs av beteckningarna med tanke på landskapsplanens noggrannhetsnivå sannolika positiva konsekvenser för utvecklingen av en fungerande konkurrens inom näringslivet. Landskapsplanen har alltså stor betydelse för en ökad ekonomisk aktivitet och förutsättningarna för att verkställa landskapsstrategin.

I en situation enligt landskapsstrategin är summan av den totala årliga produktion i Österbotten som möjliggörs av planbeteckningarna cirka 3,4 miljarder euro mer än år 2014. Detta innebär en ökning av den totala produktionen med omkring 25 %. Den ökade totala produktionen skapar bl.a. nya arbetsplatser, och år 2040 kommer efterfrågan på arbetskraft i Österbotten att på årsnivå vara 26 000 fler årsverken än år 2014, som är det senaste året som det finns officiell statistik om. I en situation enligt landskapsstrategin betalar invånarna i Österbotten årligen 140 miljoner euro mer i kommunalskatt och det kommer 550 miljoner euro mer i investeringar till landskapet än år 2014. Vidare växer den årliga värdeökningen i landskapet med 1,7 miljarder euro eller 29 % från år 2014. Det geografiska utslagsområdet för de regionalekonomiska effekterna visas i följande kartbild (Bild 21) medan en tidigare bild visar effekterna inom olika näringsgrenar (Bild 19).

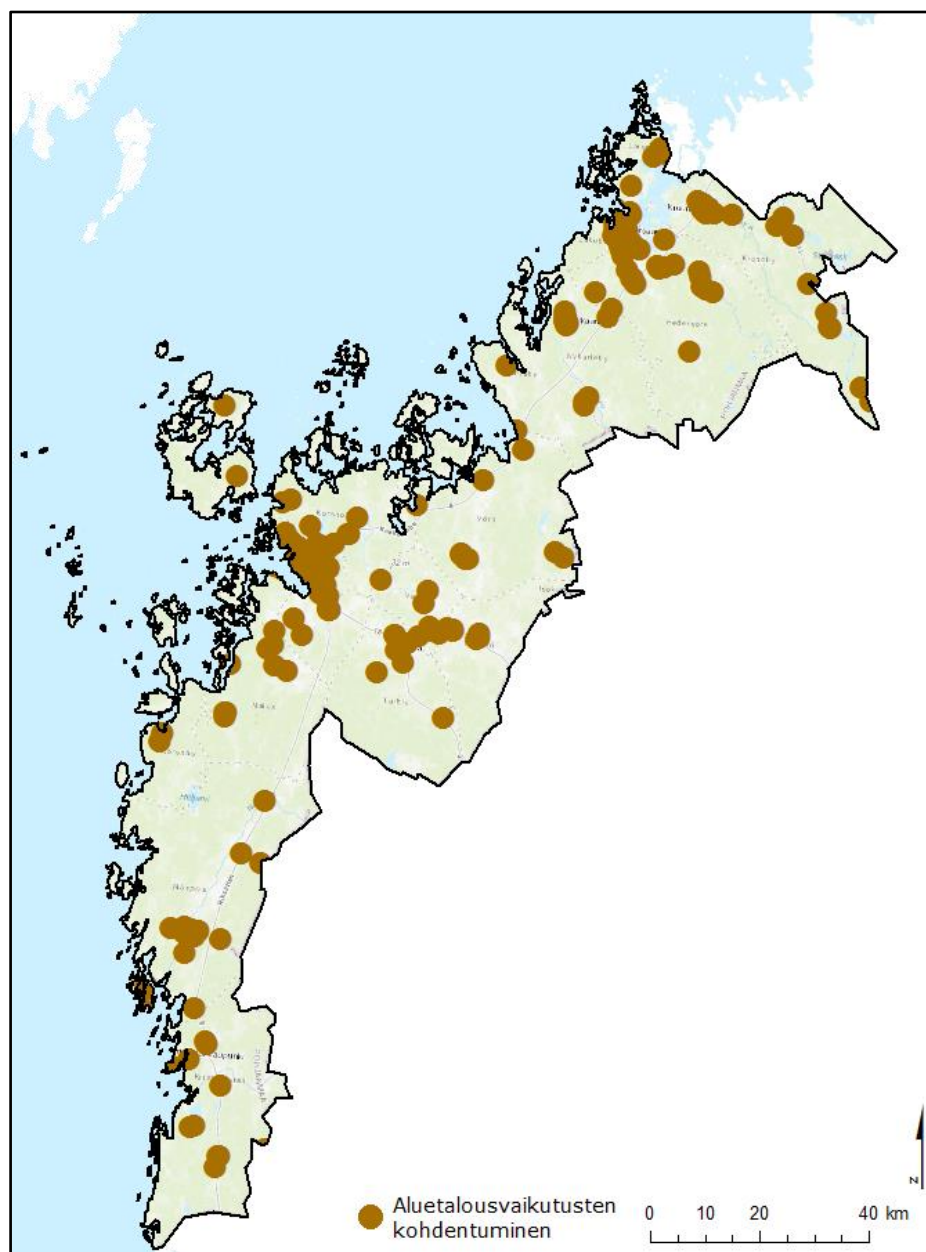

Bild 21. Sammanställning av det geografiska utslagsområdet för de regionalekonomiska effekterna i Österbotten.

5. KONSEKVENSER FÖR GRANNLANDSKAPEN

Konsekvenser över landskapsgränserna kan bedömas uppstå på grund av utveckling av trafik- och bannätet, kommersiella tjänster, turismområdets attraktivitet samt vidsträckta rekreationsområden och landskapsöverskridande friluftsleder. De nya industriområdena och områdena för arbetsplatser har framför allt ekonomiska effekter som sträcker sig över landskapets gränser.

Nätverket av naturskyddsområden i Österbotten och det ekologiska nätverk som förenar dem utgör en viktig del av det nationella ekologiska nätverket, vilket gynnar bevarandet av naturens mångfald även i grannlandskapen. Om alla vindkraftsområden som anvisas i landskapsplanen exploateras kan detta å andra sidan ha negativa landskapsöverskridande konsekvenser på grund av att vindkraftverken utgör hinder för flyttfåglar och ökar kollision dödligheten. Totalt sett bedöms planens landskapsöverskridande (eller rent av globala) konsekvenser för naturens mångfald vara positiva med tanke på planens positiva klimatpåverkan.

De landskapsöverskridande konsekvenserna för näringslivet kan anses vara positiva. De kommersiella servicens inverkan på grannlandskapen kan även vara negativ om köpkraften ändrar riktning över landskapsgränserna. Det måste ändå skapas förutsättningar för en kommersiell utveckling i Vasaregionen och i hela landskapet, eftersom befolkningstillväxten leder till ett behov av affärsyta samtidigt som de nya etableringarna i Seinäjoki stärker stadens ställning som handelsort.

De tre landskapsöverskridande utvecklingskorridorerna (Vasa-Seinäjoki, Jakobstad-Karleby och Kaskö-Seinäjoki) i landskapsplanen har landskapsöverskridande positiv inverkan på samtliga par av städer. Utvecklingskorridorerna för Vasa-Seinäjoki och Jakobstad-Karleby stärker båda parstädernas dragningskraft som en plats för företag och boende. Trafikutvecklingskorridoren mellan Kaskö och Seinäjoki förbättrar främst förutsättningarna för industritransporter. Städernas inbördes roller bör dock avvägas så att områdena i stället för konkurrens fokuserar på samarbete och på synergier mellan olika branscher och kluster. Genom samarbete kan även områdenas logistiska ställning förbättras.

Planer för utveckling av trafiknätet finns också i den gällande landskapsplanen, men en allomfattande utveckling av trafiknätet har positiva konsekvenser även för grannlandskapen. Österbottens landskapsplan 2040 möjliggör på ett betydande sätt ökad ekonomisk aktivitet. Planen möjliggör betydande direkta och indirekta ändringar i näringslivet i Österbotten och indirekta multiplikator-effekter i övriga Finland.

Om målbilden i landskapsstrategin uppnås har detta stora regionalekonomiska effekter även för grannlandskapen till Österbotten. I kapitel 4.6 bedömdes med hjälp av en resursflödesmodell de regionalekonomiska effekterna av den situation år 2040 som möjliggörs av Österbottens landskapsplan. För övriga Finland är de viktigaste regionalekonomiska effekterna av den situation år 2040 som möjliggörs av Österbottens landskapsplan (jämfört med år 2014):

- en ökning av den totala produktionen med 1,2 miljarder euro
- på årsnivå ett behov av ytterligare 8 000 årsverken
- en värdeökning på 500 miljoner euro
- en ökning av kommunalskatterna med 40 miljoner euro
- en ökning av mervärdesskatterna med 400 miljoner euro
- en ökning av investeringar till ett värde av 120 miljoner euro.

Utöver dessa ger investeringarna under byggtiden regionalekonomiska effekter av engångskaraktär även i övriga Finland. Konsekvenserna under byggtiden infaller under perioden 2017–2040 och anger de sammanlagda effekterna, inte de årliga effekterna som i de övriga resultaten.

Investeringarna under byggtiden skapar under den aktuella perioden en ökad efterfrågan på arbetskraft i övriga Finland, motsvarande cirka 2 400 årsverken. Detta motsvarar ungefär 100 nya arbetsplatser. Till följd av den ökade sysselsättningen och de förändrade löntagarsättningarna

ökar de kumulativa kommunala skatteintäkterna under den aktuella perioden med cirka 15 miljoner euro i övriga Finland.

Den ökade totala produktion med multiplikatoreffekter som investeringarna ger upphov till i resten av Finland har ett värde på 380 miljoner euro, som jämnt fördelat under den aktuella perioden motsvarar en årlig ändring till ett värde av 15 miljoner euro. Värdeökningen i övriga Finland under den aktuella perioden växer med ungefär 160 miljoner euro (motsvarar en årlig ändring på 6 miljoner euro). Den stigande värdeökningen leder till att de kumulativa mervärdesskatter som betalas till staten ökar med cirka 130 miljoner euro.

De regionalekonomiska effekterna i övriga Finland är störst inom näringsgrenarna 01 Jordbruk och jakt, 46 Partihandel, 47 Detaljhandel, 49 Landtransport, 50–53 Transport och magasinering, 55–56 Hotell- och restaurangverksamhet, 61–63 Telekommunikation, IT-tjänster, 69–70 Tjänster för företag, 77–78 Uthyrning och leasing, Arbetsförmedling, 88–82 Övriga stödtjänster. Ovan nämnda branscher täcker 52 % av den ökade sysselsättningen, 39 % av den ökade totala produktionen, 43 % av värdeökningen och 32 % av de ökade investeringarna i resten av Finland.

Nedan finns en sammanställning av viktiga funktioner eller enskilda områdesreserveringar som enligt denna bedömning orsakar konsekvenser över landskapsgränserna:

- Vindkraftsområdena nära landskapets gränser kan ha visuell påverkan på landskapsbilden i grannlandskapen. Kumulativ påverkan på landskapet är möjlig särskilt i landskapets södra delar.
- Utvecklingskorridorerna Vasa-Seinäjäki, Jakobstad-Karleby och Kaskö-Seinäjäki stärker parstädernas dragningskraft som en plats för företag och boende.
- Banavsnitt som ska förbättras
- Av de vägavsnitt som bör förbättras stöder särskilt beteckningarna på riksväg 3 och 8 internationell och nationell verksamhet.
- Områdena för stora handelsenheter (km och kmt) lockar köpkraft utanför landskapet.
- Beteckningen för behov av ekologisk förbindelse säkerställer att förbindelser över landskapsgränserna bevaras.

6. KUMULATIVA KONSEKVENSER AV BETECKNINGAR OCH BESTÄMMELSER

Syftet med de kumulativa konsekvenserna av landskapsplanens alla beteckningar och bestämmelser för markanvändning, boende, trafik, service och näringar är att möjliggöra de mål som ställts upp för landskapsplanläggningen bl.a. vad gäller nya invånare och arbetsplatser. I det här avseendet har målnivån för de samlade konsekvenserna av alla beteckningar definierats i utgångspunkterna för arbetet med landskapsplanen. Positiva kumulativa konsekvenser orsakas bl.a. genom de regionalekonomiska effekterna samt genom förbättringar i människors levnadsförhållanden, miljön och landskapets konkurrenskraft. De positiva kumulativa konsekvenserna uppstår genom planlösningen som helhet utan att de kan härledas till en enskild beteckning eller bestämmelse. Enligt de föregående kapitlen i bedömningen kommer de mål som ställts upp för arbetet med landskapsplanen och som hämtats ur i landskapsstrategin att uppnås i och med att landskapsplanen genomförs.

I kapitlen ovan identifierades särskilt beteckningarna för områden för vindkraftverk som sådana som kan orsaka negativa kumulativa konsekvenser. Om alla vindkraftsområden exploateras kan de ha negativa konsekvenser för fåglars flyttstråk, och vindkraftverken kommer att ändra utsikten överlag. Landskapsbilden kommer att påverkas speciellt i landskapets södra delar där det finns flest områden som lämpar sig för vindkraftsproduktion. Betydande kumulativa effekter på landskapsbilden uppstår också när vindkraftsområdena ansluts till stamnätet med elöverföringslinjer, om de byggs som luftledning.

Utvidgning av områden för centrum- och tätortsfunktioner, nya vägprojekt samt industriområden nära centrumområden kan tillsammans orsaka bullerolägenheter i rekreationsområden i närheten av centrumområdena. Industriella verksamheter av betydelse på landskapsnivå är något som utgångsmässigt kräver miljö tillstånd, och i samband med det regleras också bullerolägenheterna för rekreationsområdena. Å andra sidan kommer exempelvis expansiva tätortsområden att medföra en bullerbelastning som är svår att göra något åt och som kan göra det svårare att njuta av naturens tysthet i rekreationsområdena. Landskapsplanen innehåller en för hela landskapet gällande allmän bestämmelse om att beakta tysta områden och deras närområden. Det förutsätter att olika funktioner samordnas vid planering av annan markanvändning, så att det är möjligt att njuta av naturens ljud och tystnaden i rekreations- och naturskyddsområden även i närheten av områden för centrum- och tätortsfunktioner. Den allmänna bestämmelsen tar hänsyn till det att tätorter och områden i deras närhet är annorlunda än ödemarker, vilket gör det lättare att samordna verksamheter på områdena.

7. BEHOVSPRÖVNING AV NATURA-BEDÖMNING

7.1 Rättslig bakgrund

7.1.1 Nätverket Natura 2000

Nätverket Natura 2000 skyddar de naturtyper, arter och livsmiljöer som avses i Europeiska unionens habitatdirektiv (92/43/EEG) och fågeldirektiv (79/409/EEG) och som förekommer i de områden som medlemsländerna har anmält eller föreslagit till nätverket Natura 2000. Medlemsstaterna ska se till att en s.k. Natura-bedömning görs vid beredningen av projekt och planer och vid beslutsfattande om dem så att det säkerställs att de naturvärden som utgör grund för att områdena har tagits med i eller föreslagits till nätverket Natura 2000 *inte betydligt försämras*. Förbudet mot försämring gäller både verksamheter inom och utanför Natura-området.

Habitatdirektivet

Syftet med habitatdirektivet är att bevara livsmiljöer samt vilda djur och växter. Genom olika åtgärder strävar man efter att säkerställa att de typer av livsmiljöer och arter som Europeiska gemenskapen anser vara viktiga har en gynnsam bevarandestatus. Centrala åtgärder är inrättande av Natura 2000-områden, ett strikt skyddssystem för arter och reglering av exploatering. Följande livsmiljötyper och arter som räknas upp i habitatdirektivets bilagor och som gemenskapen anser vara viktiga förekommer i Finland:

- **Bilaga I**, 69 livsmiljötyper, skyddas genom Natura 2000-områden (SAC-områden, Special Areas of Conservation)
- **Bilaga II**, 88 arter, skyddas genom Natura 2000-områden (SAC-områden, Special Areas of Conservation)
- **Bilaga IV**, 73 arter, strikt skyddssystem (49 § i naturvårdslagen)

Habitatdirektivets bilagor innehåller livsmiljötyper av gemenskapsintresse och arter som riskerar att försvinna inom sitt naturliga utbredningsområde, som förekommer i små populationer eller har små utbredningsområden, som är tydliga exempel på särdragen i en biogeografisk region eller som är endemiska arter. En del av livsmiljötyperna och arterna i habitatdirektivet är definierade som prioriterade och är markerade med en asterisk (*) i direktivets bilagor I och II. Gemenskapen har ett särskilt ansvar för bevarande av dessa.

Fågeldirektivet gäller bevarande av alla vilda fågelarter i EU. Det omfattar skydd, skötsel, förvaltning av dessa arter och deras livsmiljöer och fastställer regler för exploatering av dem. Skyddet omfattar fåglarna och deras ägg, bon och livsmiljöer. I Finland förekommer naturligt 256 arter av sådana vilda fåglar som avses i direktivet (situationen år 2012). De fågelarter som räknas upp i fågeldirektivets bilagor påträffas i Finland enligt följande:

- **Bilaga I:** arter som gemenskapen anser vara viktiga och som ska bevaras genom att medlemsstaterna klassificerar områden som särskilda skyddsområden (SPA-områden i nätverket Natura 2000). Motsvarande skyldighet gäller regelbundet förekommande flyttfåglar särskilt i våtmarker. I Finland finns totalt 110 arter och motsvarande flyttfågelarter enligt bilaga I.
- **Bilaga II:** arter som jagas så att jakttiden är begränsad till perioder utanför de mest känsliga faserna i livscykeln (såsom vårflytten, häckningen). Sammanlagt 39 arter i bilaga II påträffas i Finland.
- **Bilaga III:** arter som inte har handelsförbud, under förutsättning att de individer som saluförs har förvärvats på ett lagligt sätt, och arter för vilka medlemsstaterna kan bevilja undantag från förbudet mot saluförande. I bilagan nämns sammanlagt 26 arter varav 22 förekommer i Finland.

Natura-områdets enhetlighet

Habitatdirektivet betonar Natura-områdets betydelse som helhet och vikten av dess ekologiska egenskaper för de naturtyper och arter som finns i området (Söderman 2003). Utöver konsekvenser för enskilda naturtyper och arter ska man i en Natura-bedömning även bedöma ett projekts konsekvenser för Natura-områdets enhetlighet. Även om konsekvenserna inte är betydande för en enskild naturtyp eller en art kan ringa eller måttliga konsekvenser för flera arter och naturtyper försämra områdets ekologiska struktur eller funktion på ett betydande sätt. Med enhetlighet och integritet avses att den ekologiska strukturen och funktionen hos det berörda objektet bevaras livsduglig och att de naturtyper och artbestånd enligt vilka området har tagits med i nätverket Natura bibehåller sin livskraft.

7.1.2 Skyldigheten att göra en bedömning

Områdena har införlivats i Natura-nätverket antingen enligt EU:s habitatdirektiv (Special Areas of Conservation, SAC) och/eller enligt fågeldirektivet (Special Protection Areas, SPA).

Enligt 66 § i naturvårdslagen får en myndighet inte bevilja tillstånd att genomföra ett projekt eller godkänna en plan om en bedömning visar att projektet eller planen betydligt försämrar de naturvärden för vilkas skydd området införlivats eller avses bli införlivat i nätverket Natura 2000. 65 § i lagen konstaterar följande om bedömningen av de konsekvenser projekt och planer har för Natura:

"Om ett projekt eller en plan antingen i sig eller i samverkan med andra projekt eller planer sannolikt betydligt försämrar de naturvärden i ett område som statsrådet föreslagit för nätverket Natura 2000 eller som redan införlivats i nätverket, för vars skydd området har införlivats eller avses bli införlivat i nätverket Natura 2000, ska den som genomför projektet eller gör upp planen på behörigt sätt bedöma dessa konsekvenser. Detsamma gäller ett sådant projekt eller en sådan plan utanför området som sannolikt har betydande skadliga verkningar som når området." (65.1 § i naturvårdslagen).

Markanvändnings- och bygglagen (MBL) anger att när en plan godkänns och fastställs ska utöver vad som bestäms i MBL iakttas det som föreskrivs om nätverket Natura 2000 i 10 kap. i naturvårdslagen.

Mot bakgrund av detta uppstår en skyldighet att bedöma konsekvenserna för Natura om projektets konsekvenser

- a) gäller de naturvärden som utgör grunden för skydd av ett Natura-område
- b) till sin karaktär är försämrande
- c) till sin art är betydande samt
- d) på förhand kan bedömas vara sannolika.

Som grund för bedömningen granskas i första hand de naturvärden enligt vilka området har införlivats i nätverket av skyddsområden i Natura. Beroende på området är dessa grunder antingen:

- livsmiljötyper i bilaga I till habitatdirektivet (SAC-områden) och
- arter i bilaga II till habitatdirektivet (SAC-områden), eller
- fågelarter i bilaga I till fågeldirektivet (SPA-områden) och
- flyttfågelarter som avses i artikel 4.2 i fågeldirektivet (SPA-områden).

I SAC-områdena är utgångspunkterna för bedömningen därmed skyddsvärden enligt habitatdirektivet (livsmiljötyper och arter), i SPA-områdena arter och flyttfågelarter enligt fågeldirektivet och i SAC/SPA-områdena bådadera.

Bedömningen av konsekvenserna för Natura 2000-områden sker i två faser. Den första fasen är en behovsprövning, som utreder om några sannolikt betydande negativa konsekvenser slår ut mot de naturvärden som utgör grunden för skydd av Natura-området. Under behovsprövningen bedöms uttryckligen konsekvensernas sannolikhet och betydelse. Om behovsprövningen visar att inga sannolikt betydande försämringar är att vänta behövs ingen egentlig Natura-bedömning.

7.1.3 Bedömning av konsekvensernas betydelse

Betydelsen av konsekvenserna har inte definierats i detalj i habitat- eller fågeldirektivet. Allmänt kan en naturtyp bedömas bli sämre om dess areal blir mindre eller om ekosystemets struktur och funktion försämras till följd av förändringar. På artnivå kan konsekvenserna bedömas vara försämrade om artens livsmiljö blir mindre och arten på grund av detta eller någon annan orsak inte längre kan leva i det aktuella området. Här påverkas betydelsen av konsekvensen särskilt av hur omfattande förändringen är. Konsekvenserna ska dock alltid ställas i relation till områdets storlek och betydelsen av områdets naturvärden på regional och nationell nivå. I en del fall kan även en liten förändring vara betydande, om den slår ut mot ett område som är ovanligt värdefullt på regional eller nationell nivå, eller om konsekvensen i ett Natura-område slår ut mot en naturtyp eller en art med särdrag som gör att den kan bedömas vara exceptionellt känslig för även små förändringar i livsmiljön.

Försämringen av naturvärden kan vara betydande om något av följande villkor uppfylls:

1. skyddsnivån för den art eller naturtyp som ska skyddas är inte gynnsam efter projektet
2. förhållandena i området förändras till följd av projektet eller planen så att det på lång sikt inte är möjligt för arterna eller livsmiljöerna att existera eller föröka sig i området
3. projektet medför en väsentlig decimering av antalet arter som ska skyddas
4. naturtypens särdrag förstörs eller försvinner delvis på grund av projektet eller
5. särdragen förstörs eller de arter som ska skyddas utplånas från området.

7.2 BEDÖMDA KONSEKVENSER AV DE GÄLLANDE LANDSKAPSPLANERNA

För de gällande landskapsplanernas konsekvenser för Natura-områden har Natura-bedömningar eller behovsprövningar av en bedömning gjorts tidigare. I samband med bedömningen av konsekvenserna av landskapsplanen 2030, som utgör stommen för den nuvarande planlösningen, konstaterades följande eventuella konsekvenser för Natura-områdenas naturvärden:

- Värdena för Natura-områden som är belägna i närheten av tätortsfunktioner och byar ska tryggas genom noggrannare planering eftersom områdena också används för rekreation.
- En okontrollerad utvidgning och utveckling av Vasa kvalitetskorrridor kan skapa negativa konsekvenser för området i Södra Stadsfjärden (F10800057).
- Utsläpp från företag, speciellt inom kemisk industri, eller eventuella olyckor på industri- och lagerområden kan skada Natura-områden.
- Hamnområden, speciellt om där lagras farliga ämnen, och hamntrafiken kan utgöra ett hot för alla Natura-områden till havs.
- Underhållet av fartygs- och småbåtsleder förutsätter muddring även på Natura-områden.
- De befintliga 220 och 400 kV kraftledningarna går över Sanemossens (F10800021, SPA, SCI) Natura-område i Malax.
- Den befintliga 110 kV kraftledningen går över Risnämossens (F10800020, SCI) Natura-område i Närpes.

För etappplansplan 1 bedömdes att förverkligandet av etappplansplanen inte har några konsekvenser för Natura-områden eftersom ingen av de nya reserveringarna ligger inom eller i närheten av ett Natura-område.

För etappplansplan 2 gjordes en separat Natura-bedömning (Ramboll 2013). Slutsatsen i bedömningen var att de vindkraftsområden som anvisas i etappplansplanen inte orsakar betydande konsekvenser för habitatdirektivets naturtyper och arter på Natura-områdena. Enligt en granskning av de olika vindkraftsområdena uppstår heller inga konsekvenser som kan anses vara betydande för fågelarter som ingår i fågeldirektivet och som häckar på Natura-områdena. Mera betydande konsekvenser uppstår indirekt via kumulativa effekter. Om alla de i planen reserverade vindkraftsområdena förverkligas kan betydande konsekvenser uppstå för havsörnen. Fåglarnas flyttstråk kan också ändras så att enskilda Natura-områdets betydelse som rast- och födoområde för flyttfåglarna kan förändras betydligt, även om inga betydande konsekvenser för det flyttande fågelbeståndet som helhet uppstår.

7.3 METODER OCH MATERIAL SOM ANVÄNTS

Granskningen omfattar alla Natura 2000-områden i landskapet Österbotten samt sådana objekt i grannlandskapen som ligger mindre än en kilometer från landskapsgränsen (SAC-områden) eller mindre än två kilometer från gränsen (SPA-områden) (Bild 22). Enligt den avgränsningen blir antalet områden 59 stycken. Orsaken till att avståndet i fråga om SPA-områden enligt fågeldirektivet är större är att de fåglar som anges utgöra grunden för skydd av Natura-områdena ofta är beroende av födo- eller rastområden utanför Natura-områdena, och fåglarnas revir kan vara flera kvadratkilometer stora.

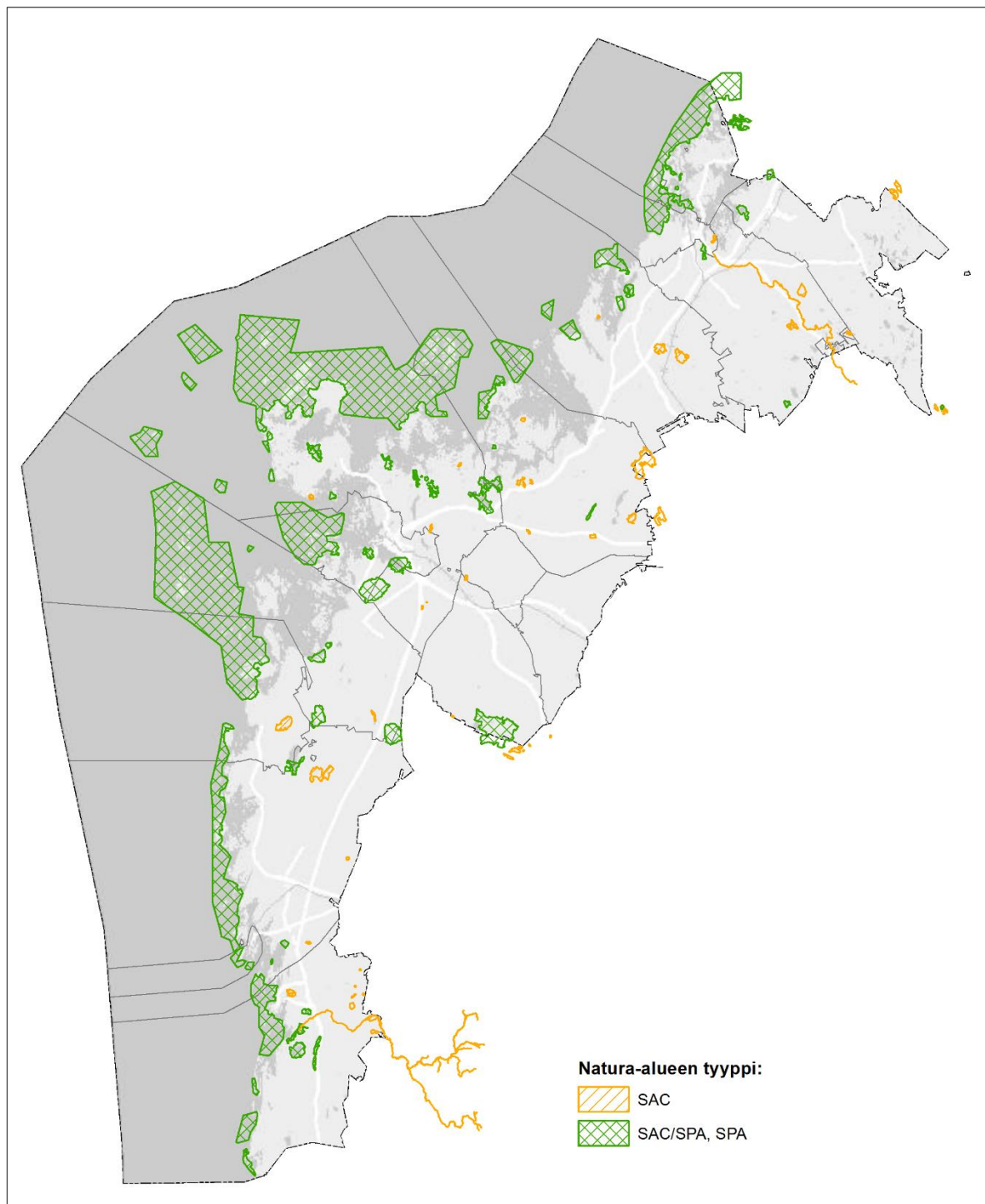

Bild 22. De Natura 2000-områden som granskningen omfattar.

Med hjälp av GIS-analyser kartlades de beteckningar som ligger inom Natura-områdena samt sådana beteckningar som ligger i närmiljön inom en zon på 1 eller 2 km, beroende på om det är fråga om ett SAC- eller ett SPA-område. Vad gäller beteckningarna granskades huruvida det i beteckningarna i utkastet till landskapsplanen 2040 finns ändringar jämfört med de gällande landskapsplanen. Analysen baserade sig på GIS-material enligt planutkastets version 11.9.2017. Med tanke på ändringar i planens förslagsfas gjordes en översyn av analysen.

Alla vindkraftsområden i landskapsplanen 2040 ingår i tidigare bedömningar, med undantag av den byggda vindkraftsparken i Torkkola. Konsekvenserna av den har bedömts under bedömningsprocessen för projektet. Denna behovsprövning granskar inte konsekvenserna av enskilda vindkraftsområden, eftersom de har bedömts redan tidigare.

7.4 FÖRSTA URVAL AV OMRÅDEN SOM SKA BEDÖMAS

Av de 59 områden som granskades under analysens första fas utslöts följande från en fortsatt granskning:

- Natura-områden i vilkas närområden det inte har anvisats någon markanvändning i planen.
- Natura-områden där beteckningarna i närområdet gäller naturskydd eller motsvarande för att trygga naturmiljön (t.ex. lu-områden).
- Natura-områden som i sina närområden endast har beteckningar som gäller beaktande av landskapet eller kulturmiljön.
- Natura-områden som i sina närområden endast har beteckningar som konstaterar nuvarande infrastruktur (befintligt vägnät, befintliga kraftledningar, stomvattenledningar mm.).

Första urval, fas 1: Områden inom nätverket Natura 2000 inom vilka det endast finns beteckningar för skydd och riktgivande friluftsleder. I landskapsplanen anvisas ingen ny markanvändning i närheten av områdena:

Beteckning	Namn	Typ av område	Planbeteckningar inom området	Betydande planbeteckningar inom en radie på 0–1 km	Betydande planbeteckningar inom en radie på 1–2 km
FI0800019	Degermossen	SAC	SL	tv1	
FI0800022	Norrskogens myrområden	SAC	SL, ge	-	
FI0800023	Norrmossen	SAC	SL	-	
FI0800024	Viitaneva - Storholmanneva	SAC	utanför landskapet	-	
FI0800032	Levaneva	SAC/SPA	SL, lu, behov av ekologisk förbindelse, riktgivande friluftsled	-	-
FI0800045	Ängjärvmossen	SAC	SL	-	
FI0800046	Passmossen	SAC	ge	kraftledning	
FI0800054	Petalax åmynning	SAC/SPA	SL, lu, riktgivande friluftsled	regional väg, kraftledning	regional väg, kraftledning
FI0800059	Hinjärvi	SAC/SPA	SL	-	-
FI0800063	Kalisjön	SPA	SL	-	-
FI0800066	Kalapää träsk	SPA	SL	behov av ekologisk förbindelse	Behov av ekologisk förbindelse

FI0800070	Pässilänvuori	SAC	utanför landskapet	-	
FI0800084	Orrmossliden	SAC	SL	tv2	
FI0800085	Bredmossmyrans	SAC	SL, SL	tv2	
FI0800086	Lågpett	SAC	SL	tv1	
FI0800093	Gamla kastet	SAC	SL	-	
FI0800095	Iskmo ön	SAC/SPA	SL, behov av ekologisk förbindelse, cykelled	-	-
FI0800096	Sidländet	SAC/SPA	SL, riktgivande friluftsled, behov av ekologisk förbindelse	A (Kvevlax)	A (Kvevlax)
FI0800098	Djuplottbacken	SAC	SL, riktgivande friluftsled	-	
FI0800107	Kalomskogen	SAC	behov av ekologisk förbindelse	regional väg	
FI0800112	Lappfjärds våtmarker	SAC/SPA	SL, behov av ekologisk förbindelse, paddlingsled	riksväg	riksväg, tv1, kmt (Åsändan), T (Åsändan)
FI0800141	Brymsören	SAC	-	-	
FI0800142	Furubacken	SAC	SL	förbindelsebehov för kraftledning, riksväg 8	
FI0800144	Igelträsket	SAC	SL	-	
FI0800147	Kaijan Kryytimaa	SAC	SL	tv1	
FI0800152	Skog vid Nörrträsk	SAC	SL	-	
FI1000013	Kåtölandet	SAC/SPA	utanför landskapet	-	-
FI1000015	Lundarna vid Räyrinki	SAC	utanför landskapet	-	
FI1000029	Iso Ristineva-Pikku Ristineva	SAC	SL	-	
FI1000059	Särkkisenjärvi	SPA	utanför landskapet	-	-
FI0800018	Kackurmossen	SAC/SPA	SL, riktgivande friluftsled	förbindelsebehov för kraftledning	förbindelsebehov för kraftledning, kraftledning
FI0800162	Lålby åkrar	SPA	luo	kmt (Lålby)	kmt (Lålby), A och ca (Lappfjärd)
FI1000004	Bredviksfjärden	SAC/SPA	SL	kraftledning, ny vägsträckning eller vägavsnitt som bör förbättras	kraftledning, ny vägsträckning eller vägavsnitt som bör förbättras jämte

				jämte anslutningsarrangemang (rv 8, omkörningsfil)	anslutningsarrangemang (rv 8, omkörningsfil)
FI0800025	Paljakanneva-Åkantmossen	SAC	SL	tv1	

Första urval, fas 2: Områden inom nätverket Natura 2000 inom vilka det också finns annan markanvändning utöver skydd. I landskapsplanen anvisas ingen ny markanvändning i närheten av områdena:

Beteckning	Namn	Typ av område	Planbeteckningar inom området	Betydande planbeteckningar inom en radie på 0–1 km	Betydande planbeteckningar inom en radie på 1–2 km
FI0800052	Hällörsfjärden	SAC/SPA	S, luo, behov av ekologisk förbindelse, stomvattenledning	kraftledning	kraftledning
FI0800044	Mesmossen	SAC	S, behov av ekologisk förbindelse, kraftledning	kraftledning, stambana	
FI0800111	Lappfjärds ådal	SAC	SL, behov av ekologisk förbindelse, kraftledning, riktgivande friluftsled		
FI0800133	Nykarleby skärgård	SAC/SPA	SL, luo, fiskestödjepunkt, rekreationsobjekt, ge, båtled	-	-
FI0800135	Närpes skärgård	SAC/SPA	SL, luo, båtled, rekreationsobjekt	-	LS (Kaskö)
FI0800157	Kajaneskogen	SAC	S2, V (objekt), riktgivande friluftsled	-	
FI0800021	Sanemossen	SAC/SPA	SL, luo, behov av ekologisk förbindelse, riktgivande friluftsled, kraftledning	kraftledning, tv1	kraftledning, tv1

Efter det ovan beskrivna första urvalet kvarstod 18 områden. De landskapsplanebeteckningar och eventuella ändringar i beteckningarna som gäller dessa områden beskrivs mer detaljerat nedan.

Objekt och typ av område	Bötombergen (FI0800077, SAC)
Planbeteckningar inom området	SL, luo, ge, tv2 (en del av området)
Betydande planbeteckningar i närområdet	0–1 km: förbindelsebehov för kraftledning, befintlig kraftledning
Planändringar	Förbindelsebehov för kraftledning, ny beteckning
Bedömning av konsekvensernas betydelse	<p>Ett förbindelsebehov för en kraftledning utanför ett Natura-område kan i samband med den mera detaljerade planeringen genomföras så att grunderna för skyddet av Natura-området inte försämras.</p> <p>Som en följd av överläggningen 15.5.2018 tas området med i en mer ingående behovsprövning av Natura-bedömning, som kommer senare i denna rapport. Ett centralt argument var det nya rekreationsområde som i utkastfasen hade anvisats på området. Rekreationsområdet är dock inte längre med i planförslaget.</p>

Objekt och typ av område	Perämetsä (FI0800105, SAC)
Planbeteckningar inom området	SL
Betydande planbeteckningar i närområdet	0–1 km: kraftledning, område för energiförsörjning (objektsbeteckning)
Planändringar	Nytt område för energiförsörjning
Bedömning av konsekvensernas betydelse	Ny objektsbeteckning, inverkar på liten areal. Landskapsplanebeteckningarna innebär sannolikt ingen betydande försämring av grunderna för skyddet av Natura-området.

Objekt och typ av område	Kvarkens skärgård (FI0800130, SAC/SPA)
Planbeteckningar inom området	SL, Unesco, båtled, fartygsled, båthamn, fiskestödjepunkt, V (objekt), ge, lu, behov av vägtrafikförbindelse (Söderudden–Björköby), stomvattenledning, cykelled, riktgivande friluftsled
Betydande planbeteckningar i närområdet	0–1 km: - 1–2 km: A (Korsnäs)
Planändringar	Nytt behov av vägtrafikförbindelse, små ändringar i avgränsningen av Korsnäs tätortsområde
Bedömning av konsekvensernas betydelse	De flesta ändringarna i avgränsningen av tätortsområdet innebär ett konstaterade av nuläget. Vägprojektet kan eventuellt orsaka negativa konsekvenser för grunderna för skyddet av området. MKB av vägprojektet pågår. I samband med MKB:n görs en Natura-bedömning enligt 65 § i naturvårdslagen. Slutsatserna från den Natura-bedömning som gjordes i samband med MKB:n presenteras senare i samband med den mer ingående granskningen av vissa Natura-områden.

Objekt och typ av område	Tegelbruksbacken (FI0800140, SAC)
Planbeteckningar inom området	SL, lu, stomvattenledning
Betydande planbeteckningar i närområdet	0–1 km: A (Kristinestad), kraftledning, förbindelsebehov för kraftledning
Planändringar	A i gällande planen, ändras till SL-område (föreslogs i planutkastet bli rekreativsområde)
Bedömning av konsekvensernas betydelse	Utifrån överläggningen 15.5.2018 borde området tas med i en mer ingående behovsprövning av Natura-bedömning. Detta motiverades med det nya rekreativsområde som i utkastfasen hade anvisats på området. Rekreativsområdet är dock inte längre med i planförslaget. En mer ingående granskning behövs därför inte längre i förslagsfasen. Landskapsplanebeteckningarna innebär sannolikt ingen betydande försämring av grunderna för skyddet av Natura-området.

Objekt och typ av område	Norrfjärdens skog (FI0800154, SAC)
Planbeteckningar inom området	SL, lu

Betydande planbeteckningar i närområdet	0–1 km: A (Kristinestad), C (Kristinestad), kraftledning, förbindelsebehov för kraftledning
Planändringar	Ingen områdesreservering i den gällande planen, ändras till SL-område (föreslogs i planutkastet bli rekreationsområde)
Bedömning av konsekvensernas betydelse	Utifrån överläggningen 15.5.2018 borde området tas med i en mer ingående behovsprövning av Natura-bedömning. Detta motiverades med det nya rekreationsområde som i utkastfasen hade anvisats på området. Rekreationsområdet är dock inte längre med i planförslaget. En mer ingående granskning behövs därför inte längre i förslagsfasen. Landskapsplanebeteckningarna innebär sannolikt ingen betydande försämring av grunderna för skyddet av Natura-området.

Objekt och typ av område	Ängesholmen (FI0800160, SAC)
Planbeteckningar inom området	V (Sommarö fortområde, objektsbeteckning), riktgivande friluftsled, båtled
Betydande planbeteckningar i närområdet	-
Planändringar	Ingen områdesreservering i den gällande planen. Ny beteckning för rekreationsobjekt.
Bedömning av konsekvensernas betydelse	Skötseln och användningen av rekreationsområdet bör planeras i samband med den mera detaljerade planeringen så att bl.a. motionärer styrs till sådana områden som tål slitage. Landskapsplanebeteckningarna innebär sannolikt ingen betydande försämring av grunderna för skyddet av Natura-området.

Objekt och typ av område	Risnämossen (FI0800020, SAC)
Planbeteckningar inom området	SL, behov av ekologisk förbindelse, riktgivande friluftsled, rekreationsobjekt, kraftledning, förbindelsebehov för kraftledning
Betydande planbeteckningar i närområdet	0–1 km: kraftledning, förbindelsebehov för kraftledning
Planändringar	Nytt förbindelsebehov för kraftledning
Bedömning av konsekvensernas betydelse	Ett förbindelsebehov för en kraftledning utanför ett Natura-område kan i samband med den mera detaljerade planeringen genomföras så att grunderna för skyddet av Natura-området inte försämras. Skötseln och användningen av rekreationsområdet bör planeras i samband med den mera detaljerade planeringen så att bl.a. motionärer styrs till sådana områden som tål slitage. Landskapsplanebeteckningarna innebär sannolikt ingen betydande försämring av grunderna för skyddet av Natura-området.

Objekt och typ av område	Vedahugget (FI0800097, SAC)
Planbeteckningar inom området	SL
Betydande planbeteckningar i närområdet	0–1 km: Behov av vägtrafikförbindelse, förbindelsebehov för kraftledning, område för cirkulär ekonomi, rekreationsområde
Planändringar	Nya förbindelsebehov för vägtrafik och kraftledning, området för cirkulär ekonomi har tidigare varit ett område för avfallshantering, avgränsningen kommer närmare Natura-området än tidigare.

Bedömning av konsekvensernas betydelse	En mer ingående behovsprövning av Natura-bedömning för området följer senare i denna rapport.
--	--

Objekt och typ av område	Fänäsudden (FI0800099, SAC)
Planbeteckningar inom området	SL, kraftledning
Betydande planbeteckningar i närområdet	0–1 km: område för cirkulär ekonomi, T (Pirilö)
Planändringar	T nytt (på mer än 900 meters avstånd från Natura-området)
Bedömning av konsekvensernas betydelse	En mer ingående behovsprövning av Natura-bedömning för området följer senare i denna rapport.

Objekt och typ av område	Kristinestads skärgård (FI0800134, SAC/SPA)
Planbeteckningar inom området	SL, luo, V (område och objekt), fartygsled, båtled
Betydande planbeteckningar i närområdet	0–1 km: LS (Kaskö och Björnön), T (Björnön), A (Kristinestad), avloppsreningsverk + överföringsavlopp, område för energiförsörjning, kraftledning
Planändringar	Kristinestads tätortsområde har utvidgats. I utkastfasen gick sydspetsen av rekreationsområdet på Sälgrund in i Natura-området, men i förslagsfasen har avgränsningen av V-området ändrats så att den motsvarar den gällande landskapsplanen.
Bedömning av konsekvensernas betydelse	En mer ingående behovsprövning av Natura-bedömning för området följer senare i denna rapport.

Objekt och typ av område	Vassorfjärden (FI0800056, SAC/SPA)
Planbeteckningar inom området	SL, luo, behov av ekologisk förbindelse, paddlingsled
Betydande planbeteckningar i närområdet	0–1 km: ny vägsträckning eller vägavsnitt som bör förbättras, område för tätortsfunktioner, Maxmo industriområde, riksväg/stamväg, centrum med närservice
Planändringar	Små ändringar i avgränsningen av området för tätortsfunktioner
Bedömning av konsekvensernas betydelse	En mer ingående behovsprövning av Natura-bedömning för området följer senare i denna rapport.

Objekt och typ av område	Sundomfjärden (FI0800057, SAC/SPA)
Planbeteckningar inom området	SL3, rekreationsobjekt, luo, paddlingsled, riktgivande friluftsled, behov av ekologisk förbindelse
Betydande planbeteckningar i närområdet	0–1 km: A, VS, LS, T/kem (Airport Park), ca (Gamla Vasa-Liselund, Solf), försvarsmaktens område, riktgivande/alternativ vägsträckning (regional väg), behov av vägtrafikförbindelse, Sunnanvik industriområde, område för energiförsörjning, stor detaljhandelsenhet (Risö, Liselund), område för service (Kungsgården), motorväg, båtled, fartygsled, kraftledning, förbindelsebehov för kraftledning. 1–2 km: ca (Sundom, Sunnanvik), EN (Vaskiluodon Voima), kmt (Strandlandsvägen), TP (Strömberg Park, Vasklot)

Planändringar	På Öjen en ny beteckning för V-område runt Natura-området, runt Söderfjärden och Öjen A-område. På Vasklot har T-reserveringarna minskats, ny beteckning och reservering för område för energiförsörjning (en) vid Vaskiluodon Voima, ny beteckning för förbindelsebehov för Vasa hamnväg mellan Sundomfjärden och Söderfjärden, nytt stort V-område öster om Sundomfjärden, Strömberg Park och Airport Park nya TP-områden, Kungsgården nytt område för service, nytt område för energiförsörjning (objektsbeteckning, Gamla hamnen) öster om Natura-området vid Sundomfjärden, nytt industriområde i Sunnanvik, nytt centrum med närservice i Sunnanvik, området för flygtrafik är mindre (avståndet nu 2 km eller mer, tidigare under 2 km)
Bedömning av konsekvensernas betydelse	I landskapsplanen anvisas ny markanvändning på flera områden i närheten av Natura-området. En mer ingående behovsprövning av Natura-bedömning för området följer senare i denna rapport.

Objekt och typ av område	Lappo åmynning – Bådaviken (FI0800064, SAC/SPA)
Planbeteckningar inom området	SL
Betydande planbeteckningar i närområdet	0–1 km: V, 1–2 km: A (Nykarleby)
Planändringar	Nytt rekreationsområde, området för tätortsfunktioner har utvidgats i riktning mot Natura-området.
Bedömning av konsekvensernas betydelse	En mer ingående behovsprövning av Natura-bedömning för området följer senare i denna rapport.

Objekt och typ av område	Sandsundsfjärden (FI0800067, SAC/SPA)
Planbeteckningar inom området	SL
Betydande planbeteckningar i närområdet	0–1 km: T (Pirilö, Peders-Granholmens industriområden), behov av vägtrafikförbindelse, ny vägsträckning eller vägavsnitt som bör förbättras jämte anslutningsarrangemang (Jakobstad–Edsevö), A (Jakobstad) 1–2 km: Jakobstads förbindelsebana, område för cirkulär ekonomi (Pirilö Rosk), V (Bergö), A (Kållby-Edsevö), Spituholmens skjutbana
Planändringar	Nytt behov av vägtrafikförbindelse, nya/utvidgade T-områden, Kållby-Edsevö nya område för tätortsfunktioner och nytt rekreationsområde i Bergö
Bedömning av konsekvensernas betydelse	I landskapsplanen anvisas ny markanvändning på flera områden i närheten av Natura-området. En mer ingående behovsprövning av Natura-bedömning för området följer senare i denna rapport.

Objekt och typ av område	Larsmo skärgård (FI0800132, SAC/SPA)
Planbeteckningar inom området	SL, luo, V (Öuran), båtled, fartygsled
Betydande planbeteckningar i närområdet	0–1 km: LS (Jakobstads hamn), T/kem, A (Risöhall, Storströmmen, Furuholmen och Vikarholmen) 1–2 km: A (Larsmo)
Planändringar	T/kem utvidgas närmare Natura, reserveringen för hamnen minskar så att avståndet till Natura blir längre, A-reserveringen i Risöhall utvidgas närmare Natura-området
Bedömning av konsekvensernas betydelse	En mer ingående behovsprövning av Natura-bedömning för området följer senare i denna rapport.

Objekt och typ av område	Gubbräskberget (FI0800143, SAC)
Planbeteckningar inom området	-
Betydande planbeteckningar i närområdet	0–1 km: T (Pirilö), område för cirkulär ekonomi (Pirilö), kraftledning
Planändringar	T nytt (på 500 meters avstånd från Natura-området)
Bedömning av konsekvensernas betydelse	En mer ingående behovsprövning av Natura-bedömning för området följer senare i denna rapport.

Objekt och typ av område	Esse å (FI0800110, SAC)
Planbeteckningar inom området	Linjebeteckning för Natura, paddlingsled
Betydande planbeteckningar i närområdet	Områden för tätortsfunktioner i Pedersöre kommun: Kållby-Edsevö, Ytteresse och Esse.
Planändringar	I den gällande landskapsplanen är Edsevö och Ytteresse anvisade med objektbeteckningar för byar (at, at-1) istället för beteckningar för områdesreserveringar.
Bedömning av konsekvensernas betydelse	En mer ingående behovsprövning av Natura-bedömning för området följer senare i denna rapport.

Objekt och typ av område	Lappfjärds ådal (FI0800110, SAC)
Planbeteckningar inom området	Linjebeteckning för Natura, paddlingsled
Betydande planbeteckningar i närområdet	Område för tätortsfunktioner i Lappfjärd och centrum med närservice, anvisat med objektbeteckningen ca.
Planändringar	Området för tätortsfunktioner i Lappfjärd har utvidgats söderut.
Bedömning av konsekvensernas betydelse	<p>Utvidgningen av området för tätortsfunktioner riktas bort från Natura-området och ligger i ett område med befintlig bebyggelse. Sett till hela Lappfjärds ås avrinningsområde är ändringarna i förslaget till landskapsplan små och beteckningarna möjliggör ingen sådan ny betydande markanvändning som skulle kunna försämra grunderna för skyddet av Natura-området.</p> <p>Lappfjärds ådal har också beteckningen Project Aqua. Planeringsbestämmelsen lyder: "Områdets status som ett internationellt värdefullt skyddsobjekt bör beaktas. Vid åtgärder i området bör särskild uppmärksamhet fästas vid vattenkvaliteten i vattendraget."</p> <p>Landskapsplanebeteckningarna innebär sannolikt ingen betydande försämring av grunderna för skyddet av Natura-området.</p>

7.5 SLUTSATSER FRÅN DET FÖRSTA URVALET

För 12 Natura-områden görs en mer detaljerad behovsprövning av Natura-bedömning. Behovsprövningen redovisas i följande underkapitel:

- Bötomborgen (FI0800077, SAC)
- Kvarkens skärgård (FI0800130, SAC/SPA)
- Vedahugget (FI0800097, SAC)
- Fänäsabban (FI0800099, SAC)

- Kristinestads skärgård (FI0800134, SAC/SPA)
- Vassorfjärden (FI0800056, SAC/SPA)
- Sundomfjärden (FI0800057, SAC/SPA)
- Lappo åmynning–Bådaviken (FI0800064, SAC/SPA)
- Sandsundsfjärden (FI0800067, SAC/SPA)
- Larsmo skärgård (FI0800132, SAC/SPA)
- Gubbträskberget (FI0800143, SAC)
- Esse å (FI0800110, SAC)

Utifrån det ovan beskrivna första urvalet för en behovsprövning av Natura-bedömning kan för de övriga Natura-områdena konstateras att den markanvändning som anvisas i landskapsplanen sannolikt inte medför någon betydande försämring av grunderna för skyddet av områdena.

Samtliga områden i nätverket Natura 2000 omfattas av en planeringsbestämmelse i landskapsplanen: Markanvändning och åtgärder bör planeras och genomföras så att sådana naturvärden för vilkas skydd området har tagits med i nätverket Natura 2000 inte försämras i betydande grad.

7.6 MER INGÅENDE GRANSKNING AV OMRÅDEN MED ÄNDRAD MARKANVÄNDNING

7.6.1 Bötombergen (FI0800077, SAC)

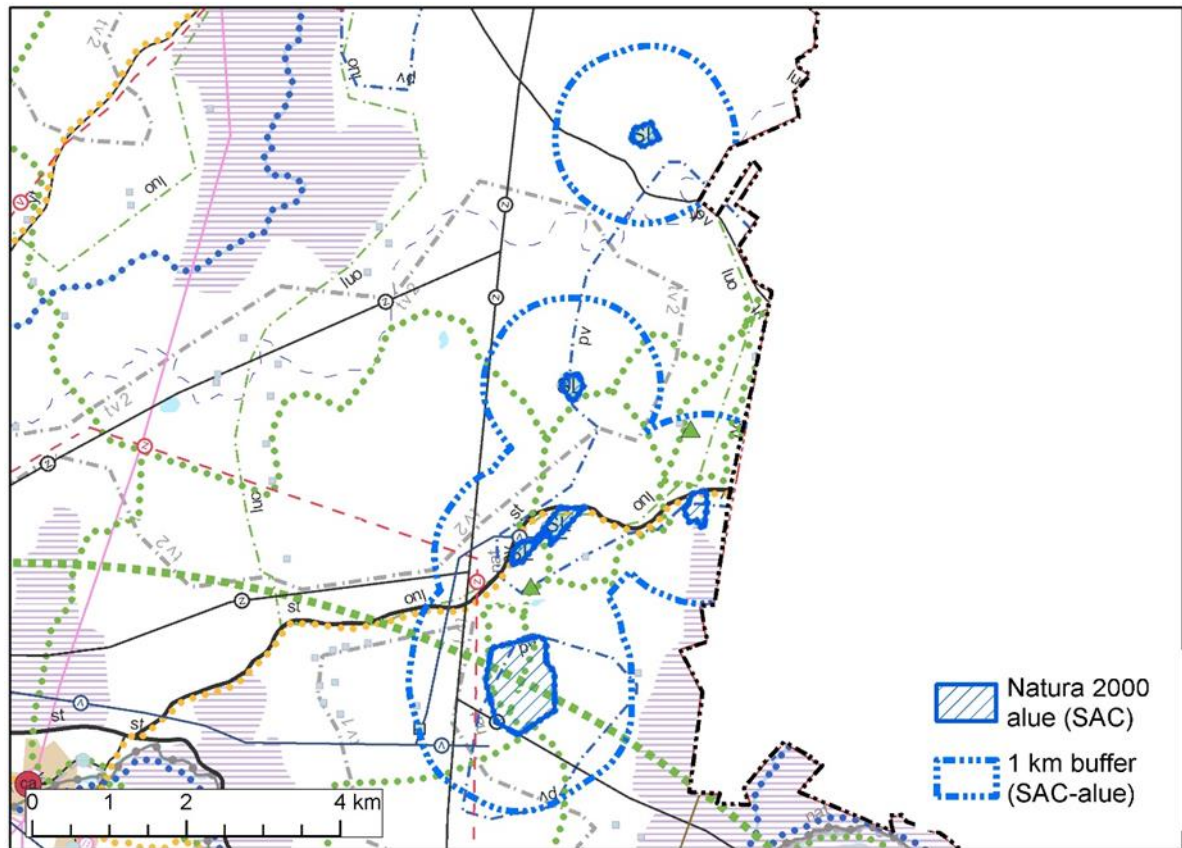

Bild 23. Bötombergen, landskapsplanen 2040, förslag.

Natura-område	Bötombergen (FI0800077, SAC)
Kommun	Kristinestad
Naturtyper i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	7160 Mineralrika källor och källkärr av fennoskandisk typ 7320 Rikkärr 8220 Klippvegetation på silikatrika bergsslutningar 9010 Västlig taiga 9050 Örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ 91D0 Skogbevuxen myr
Arter i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	1910 Flygekorre
Maakuntakaava 2040, ehdotus, merkittävimmät kaavamuuokset Natura-alueen lähellä	<p>En ny beteckning för förbindelsebehov för kraftledning finns väster om Natura-området, som närmast på cirka 150 meters avstånd från det. I samband med att en ny kraftledning byggs ska en MKB eller en mindre miljöutredning göras, och då gör man en noggrannare bedömning av konsekvenserna för grunderna för skyddet av Natura-området.</p> <p>Beteckningen för förbindelsebehov tar inte ställning till kraftledningens läge, men kapacitetsökningen kommer sannolikt att anvisas till en befintlig ledningsgata. Flygekorren kan ta sig över ledningsgatorna, och i samband med mer detaljerad planering kan konsekvenserna lindras med hjälp av olika tekniska lösningar (exempelvis s.k. hoppträd som gör det lättare för flygekorrar att ta sig över). På grund av beteckningens art och kraftledningens placering utanför Natura-området kan de eventuella negativa konsekvenserna enligt en förhandsbedömning sannolikt inte anses vara betydande.</p>

<p>Konsekvenser för grunderna för skyddet av Natura-området</p>	<p>Slutsats: Landskapsplanen innebär sannolikt ingen betydande försämring av grunderna för skyddet av Natura-området.</p>
---	--

7.6.2 Kvarkens skärgård (FI0800130, SAC/SPA)

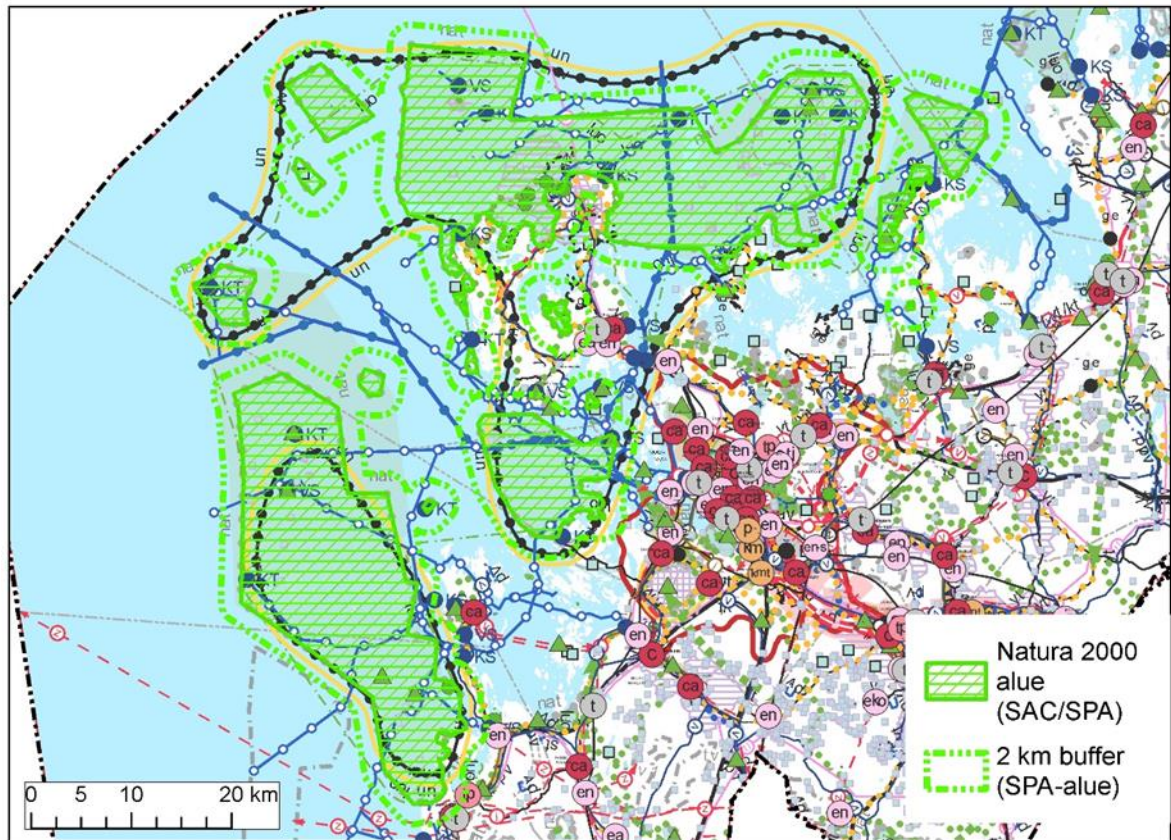

Bild 24. Kvarkens skärgård, landskapsplanen 2040, förslag.

<p>Natura-område</p>	<p>Kvarkens skärgård (FI0800130, SAC/SPA)</p>
<p>Kommun</p>	<p>Korsholm, Korsnäs, Malax, Nykarleby, Vasa, Vörå</p>
<p>Naturtyper i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet</p>	<p>1110 Sublitorala sandbankar 1150 Flador, glon och lagunartade vikar 1170 Grund och klippstränder/klippbotten med algbälten 1210 Annuell vegetation på driftvallar 1220 Perenn vegetation på steniga stränder 1230 Vegetationsklädda havsklippor vid Atlantkusten eller Östersjö-kusten 1610 Rullstensåsöar i Östersjön med litoral och sublitoral vegetation 1620 Boreala skär och småöar i Östersjön 1630 Boreala havsstrandängar av Östersjötyp 1640 Boreala sandstränder med perenn vegetation i Östersjön 3150 Naturligt eutrofa sjöar med nate- eller flytbladsvegetation 3160 Naturliga dystrofa sjöar och småvatten 3260 Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor 4030 Torra hedar (alla typer) 6230 Artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat 6270 Artrika torrra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ 7140 Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn 7160 Mineralrika källor och källkärr av fennoskandisk typ 8220 Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar</p>

	<p>9010 Västlig taiga 9030 Naturliga primärskogar vid landhöjningskuster 9050 Örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ 9070 Trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ 9080 Lövsumpskogar av fennoskandisk typ 91D0 Skogbevuxen myr</p>
Arter i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	<p>1364 Gråsäl 1355 Utter 1960 Ishavshästsvans</p>
Fåglar i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	Flera olika fågelarter
Landskapsplanen 2040, förslag, de mest betydande planändringarna nära Natura-området	Nytt behov av vägtrafikförbindelse, små ändringar i avgränsningen av Korsnäs tätortsområde
Konsekvenser för grunderna för skyddet av Natura-området	<p>Ändringarna i avgränsningen av områdesreserveringen för Korsnäs tätortsområde är gjorda så att de motsvarar det nuvarande tätortsområdet. Ändringen har ingen större inverkan på den markanvändning som i mer detaljerade planer anvisas på området.</p> <p>Världsarvsvägen är anvisad med en beteckning för ett förbindelsebehov, som har mindre omfattande rättsverkningar än beteckningarna för områdesreserveringar. I samband med den mera detaljerade planeringen har en miljökonsekvensbedömning (MKB) och en Natura-bedömning påbörjats för världsarvsvägen i Korsholms kommun. I MKB:n och i Natura-bedömningen undersöks tre olika vägalternativ med underalternativ. Enligt de preliminära resultaten av Natura-bedömningen (FCG 2019, utkast till Natura-bedömning version 7.2.2019) finns det i alla de undersökta alternativen en risk för en betydande försämring av grunderna för skyddet av Natura-området. Denna betydande försämring beror främst på flödesändringar och deras indirekta konsekvenser för de olika typerna av vattennatur i Natura-området. De vägalternativ som löper genom Natura-området medför dessutom betydande negativa konsekvenser för en fågelart som utgör en grund för skyddet av området.</p> <p>En beteckning för ett förbindelsebehov tar inte ställning till hur vägförbindelsen ska anläggas. I den fortsatta planeringen är det därför alltså möjligt att hitta en sådan lösning på förbindelsebehovet som gör en så stor lov runt Natura-området att inga flödesändringar eller andra direkta eller indirekta konsekvenser för området uppstår.</p>

7.6.3 Vedahugget (FI0800097, SAC)

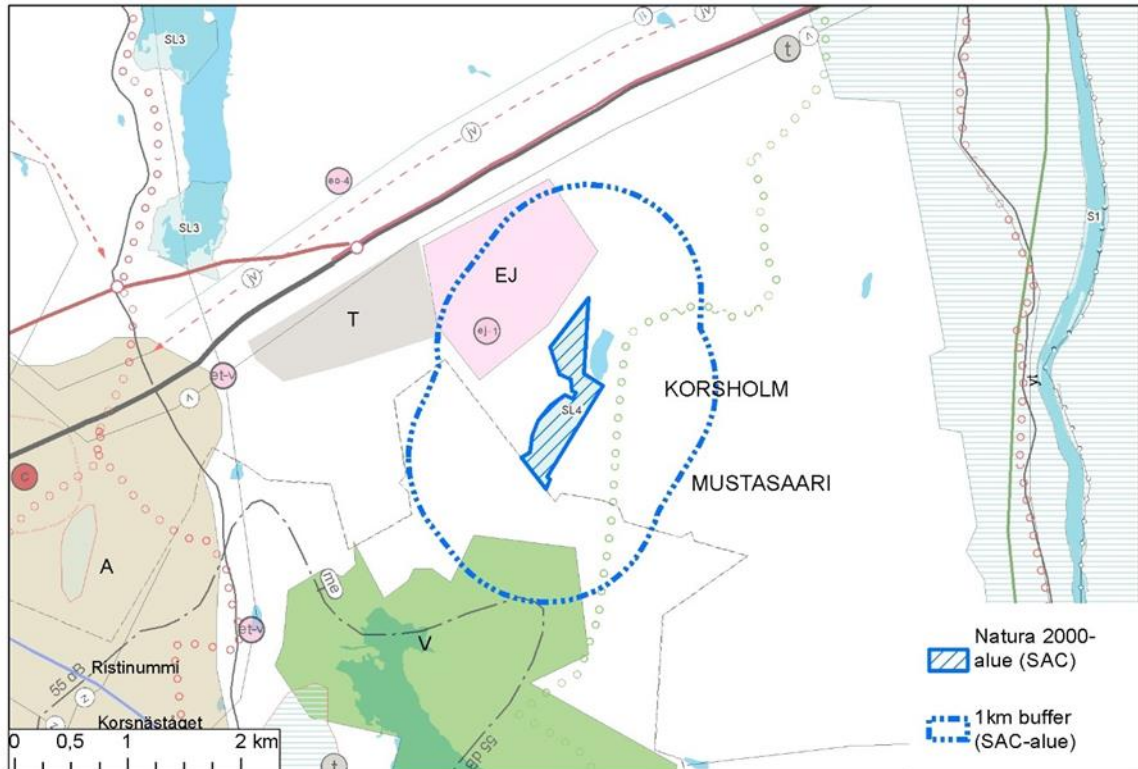

Bild 25. Vedahugget, kombination av gällande landskapsplaner.

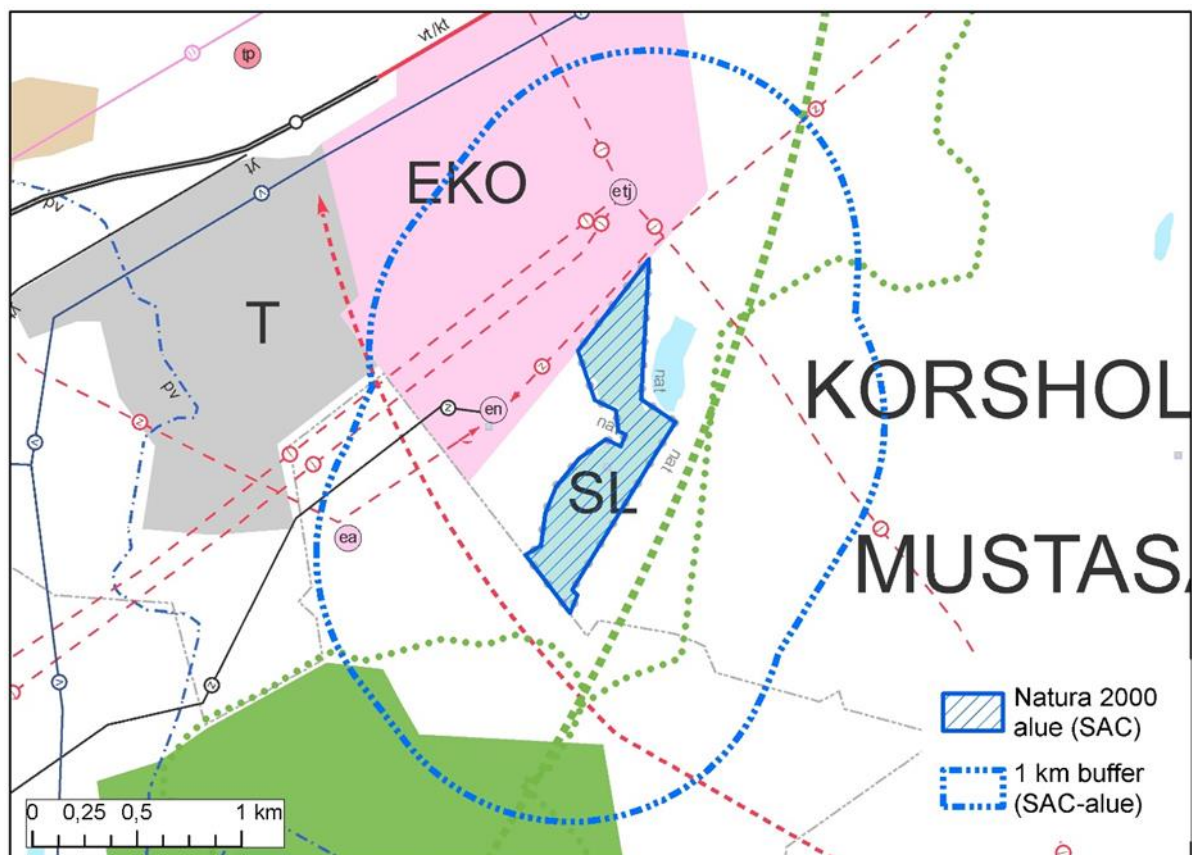

Bild 26. Vedahugget, landskapsplanen 2040, förslag. Kartbilden grundar sig på version 7.1.2019 av planmaterialet för förslagsfasen. Efter det har behovet av vägtrafikförbindelse Martois–Stormossen ändrats till riktgivande eller alternativ vägsträckning så att den motsvarar sträckningen i lokaliseringsutredningen för vägprojektet, och förbindelsebehovet för överföringsavlopp norr om Vedahugget har flyttats så att det följer vägsträckningen Martois–Stormossen.

Natura-område	Vedahugget (FI0800097, SAC)
Kommun	Korsholm
Naturtyper i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	9010 Västlig taiga 91D0 Skogbevuxen myr
Arter i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	1910 Flygekorre
Landskapsplanen 2040, förslag, de mest betydande planändringarna nära Natura-området	Förbindelsebehov för kraftledning och för överföringsavlopp är nya beteckningar. När planförslaget utarbetades våren 2019 ändrades behovet av vägtrafikförbindelse Martois–Stormossen till riktgivande eller alternativ vägsträckning så att den motsvarar sträckningen i lokaliseringsutredningen för vägprojektet. Området för cirkulär ekonomi har tidigare varit ett område för energiförsörjning, och områdesavgränsningen ligger närmare Natura-området än tidigare. Beteckningen EKO anger situationen enligt den gällande generalplanen (Smedsby delgeneralplan, Korsholm).
Konsekvenser för grunderna för skyddet av Natura-området	I samband med mera detaljerad planering av funktioner utanför Natura-området bör de konsekvenser som eventuellt sprids till området bl.a. via ytvattnen beaktas. Dagvattnet från området för cirkulär ekonomi bör avledas så att det inte ändrar fuktförhållandena i Natura-området. Planeringsbestämmelsen för område för cirkulär ekonomi har preciserats under utarbetandet av förslaget till landskapsplan, och enligt bestämmelsen ska en dagvattenhanteringsplan uppgöras för området i den mer detaljerade planeringen. Åtgärder utanför Natura-området förorsakar sannolikt inga betydande förändringar i de naturtyper som anges som grund för skyddet. Konsekvenser för flygekorren: En förutsättning för att populationen av flygekorre, som utgör en grund för skyddet av Natura-området, ska kunna behålla sin livskraft på lång sikt är att flygekorrarnas ekologiska förbindelser till omgivande förekomstområden kvarstår. Detta gör det möjligt för individer att förflytta sig mellan populationerna, minskar risken för inavel och minskar överlag risken för att isolerade populationer försvinner på grund av olika slumpartade händelser. I närheten av Natura-området Vedahugget finns kända livsmiljöer för flygekorre på sju olika områden inom en radie på cirka 3 km från Natura-området. Två av förekomsterna är belägna norr om Karlebyvägen, och de ekologiska förbindelserna från Natura-området till dem är dåliga eller saknas helt på grund av riksvägen och de nuvarande industriområdena och områdena för avfallshantering. Till de övriga kända förekomsterna finns däremot fortfarande trädbevuxna korridorer. Enligt en GIS-analys finns det åtminstone fyra trädbevuxna korridorer längs vilka flygekorren kan röra sig från Vedahugget till de äldre skogarna runt Natura-området. Kriteriet för en bra ekologisk korridor är i detta sammanhang ett trädbestånd som är minst 15 meter högt och där det finns högst 50 meter breda öppningar. Flygekorren kan ibland glidflyga också längre sträckor och röra sig i mer lågvuxna trädbestånd. Uppgifterna om trädbeståndets höjd kommer från Naturresursinstitutets riksomfattande skogsinventering, som grundar sig på data från flera olika källor år 2015.

Utvidgningen av industriområdet mer än en kilometer från och väster om Natura-området Vedahugget sker i ett område där det inte finns några kända förekomster av flygekorre, och utvidgningen inverkar inte på de trädbevuxna korridorer längs vilka flygekorren rör sig i trakten.

Utvidgningen av områdesreserveringen för område för cirkulär ekonomi nordväst om Natura-området sker i ett område där det finns en trädbevuxen ekologisk förbindelse som lämpar sig för flygekorren. Denna trädbevuxna korridor skulle göra det möjligt för flygekorren att röra sig från sin livsmiljö i norra delen av området för cirkulär ekonomi till Natura-området. Denna ekologiska förbindelse är cirka 1,5 km lång och består av trädbestånd som är högre än den omgivande terrängen. Längs denna potentiella förbindelse finns inga andra kända observationer av flygekorrar, så i nuläget är den troligen inte en rutt som arten använder aktivt. Enligt planeringsbestämmelsen för område för cirkulär ekonomi bör naturvärden beaktas vid planering av åtgärder. I praktiken innebär detta att förekomsten av flygekorrar och de ekologiska förbindelser som behövs måste beaktas i mer detaljerade planer genom planbeteckningar som säkrar artens fortbestånd.

Beteckningen för förbindelsebehov för kraftledning är inritad parallellt med området för cirkulär ekonomi och utanför Natura-området. Beteckningen för förbindelsebehov tar inte ställning till kraftledningens läge mellan start- och ändpunkten, men på plankartan löper ledningen tvärs över den ovan beskrivna trädbevuxna korridoren i riktning mot området för cirkulär ekonomi. Om kraftledningen blir luftburen och får det nu föreslagna läget är det i den mer detaljerade planeringen alltjämt möjligt att se till att flygekorren kan glidflyga över ledningsgatan, till exempel med hjälp av s.k. hoppträd.

När planförslaget utarbetades flyttades förbindelsebehovet för överföringsavlopp så att det följer den riktgivande vägsträckningen Martois–Stormossen söder om Natura-området. Om överföringsavloppet byggs behöver trädbeståndet röjas enbart inom grävmaskinens arbetsradie, varför det är möjligt att bygga överföringsavloppet utan att det leder till nämnvärda försämringar av flygekorrens potentiella ekologiska förbindelser. Om förbindelsevägen Martois–Stormossen förläggs i samma terrängkorridor som överföringsavloppet uppstår en relativt bred lucka i flygekorrens potentiella ekologiska förbindelser, men flygekorren kan fortfarande ta sig över den, eftersom en förbindelseväg i princip tar mindre plats än en riksväg. Enligt planeringsbestämmelsen för riktgivande eller alternativ vägsträckning bör naturvärden beaktas i den mer detaljerade planeringen. Då kan man ta hänsyn till flygekorrens potentiella ekologiska förbindelser till exempel genom att flytta vägsträckningen och överföringsavloppet längre från varandra, så att det mellan dem finns trädbestånd som gör att förbindelsen kvarstår. Mot bakgrund av detta kan både förbindelsebehovet för överföringsavlopp och den riktgivande vägsträckningen anvisas såsom planerat i landskapsplanen utan att det enligt en förhandsbedömning sannolikt leder till en betydande försämring av flygekorrens ekologiska förbindelser.

Största delen av området runt Vedahugget fortsätter att vara jord- och skogsbruksdominerat, vilket gör det möjligt för flygekorren att röra sig till de omgivande skogsområdena. Landskapsplanen har ingen inverkan på hanteringen av skogar i skogsbruksområden, så lösningen i landskapsplanen försämrar inte flygekorrens ekologiska förbindelser i områdena.

Slutsats: Lösningen i landskapsplanen har inga direkta negativa konsekvenser för Natura-området. Indirekta konsekvenser är möjliga beroende på hur flygekorrens ekologiska förbindelser bevaras, men planlösningen kan förverkligas i den detaljerade planeringen utan att konsekvenserna blir sådana att de hindrar flygekorren från att röra sig längs med någon potentiell ekologisk korridor. Som slutsats av bedömningen kan konstateras att landskapsplanen innebär sannolikt ingen betydande försämring av grunderna för skyddet av Natura-området.

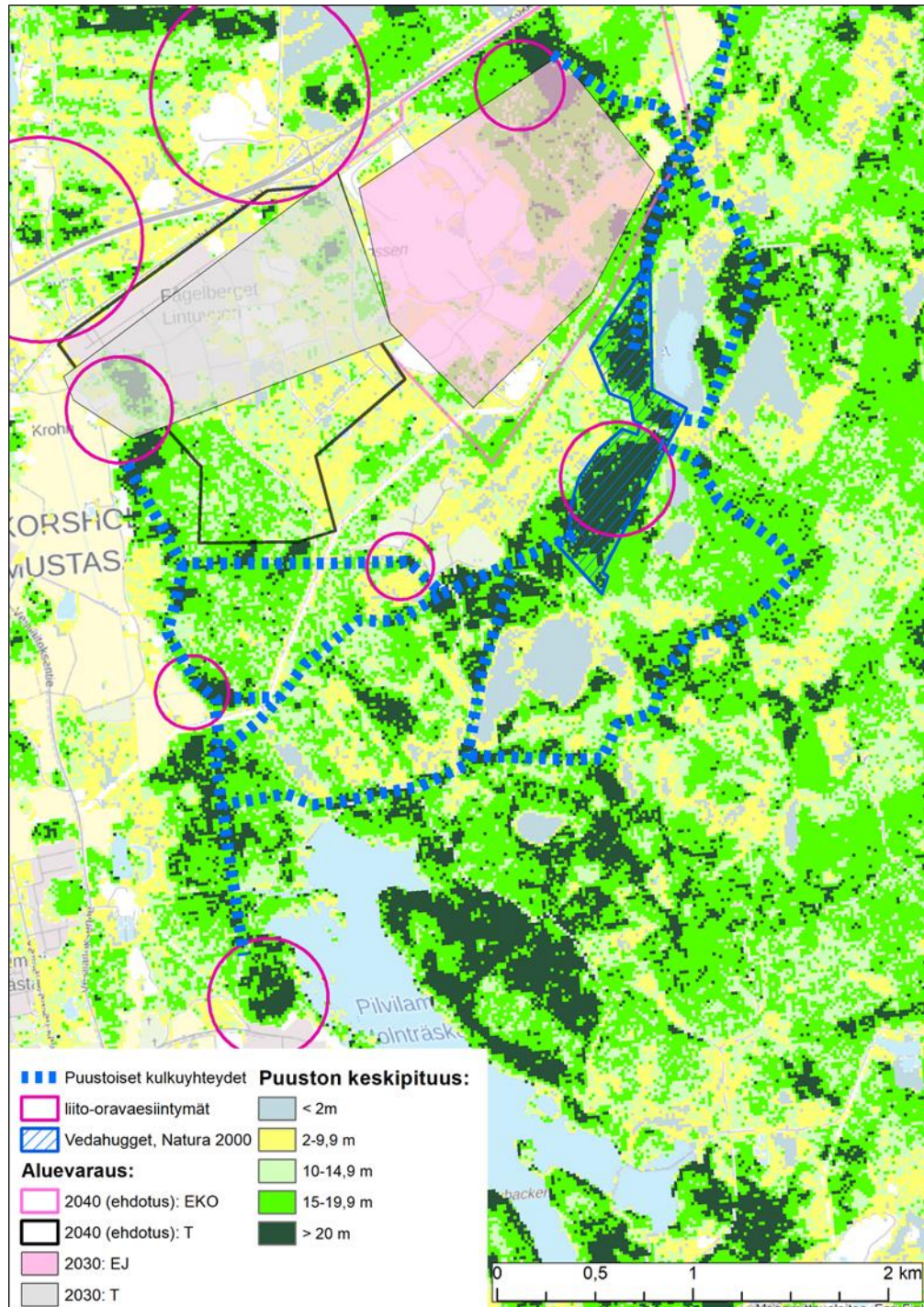

Bild 27. Natura-området Vedahugget, trädbeståndets medelhöjd (Naturresursinstitutets riksomfattande skogsinventering med data från flera olika källor år 2015, ungefärligt läge för kända förekomster av flygekorre (NTM-centralen i Södra Österbotten 11.7.2019) samt trädbevuxna ekologiska korridorer som baserat på materialet bedöms kunna ge flygekorren möjligheter att röra sig. De inritade ekologiska förbindelserna är teoretiska, även andra förbindelser är möjliga i området.

7.6.4 Fänäsabban (FI0800099, SAC)

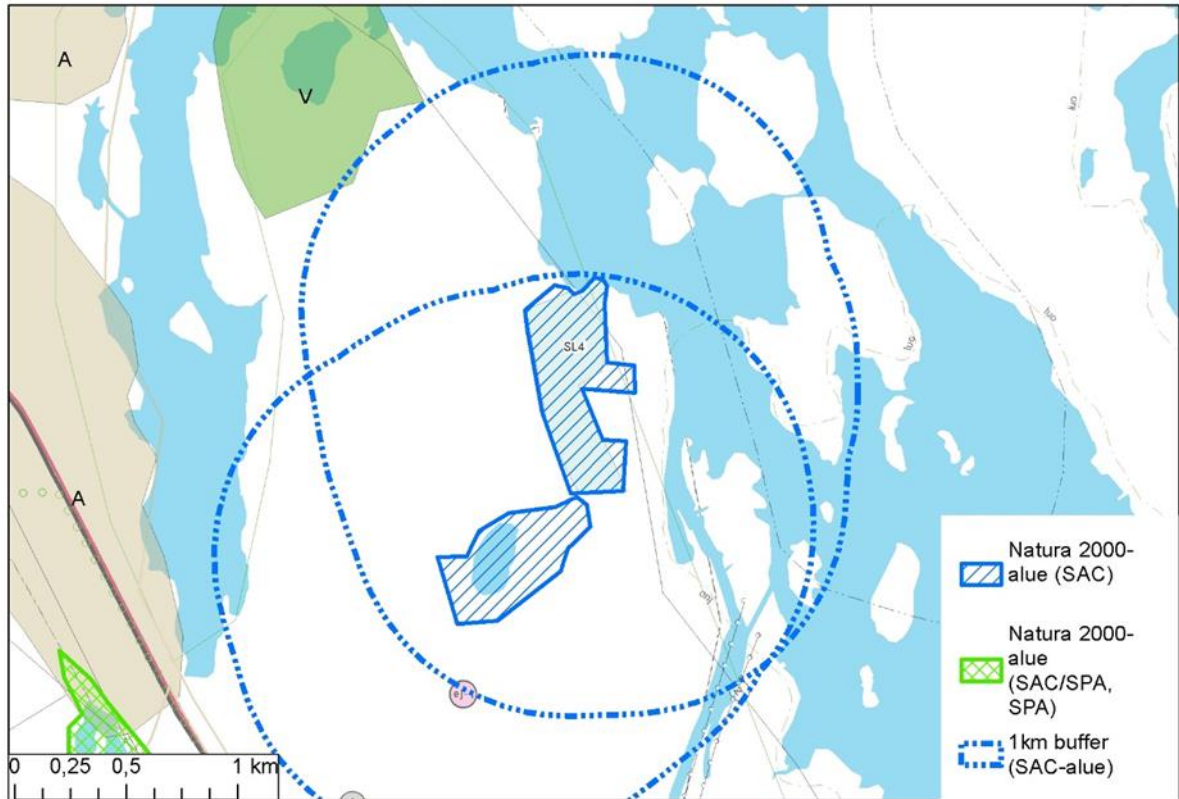

Bild 28. Fänäsabban, kombination av gällande landskapsplaner.

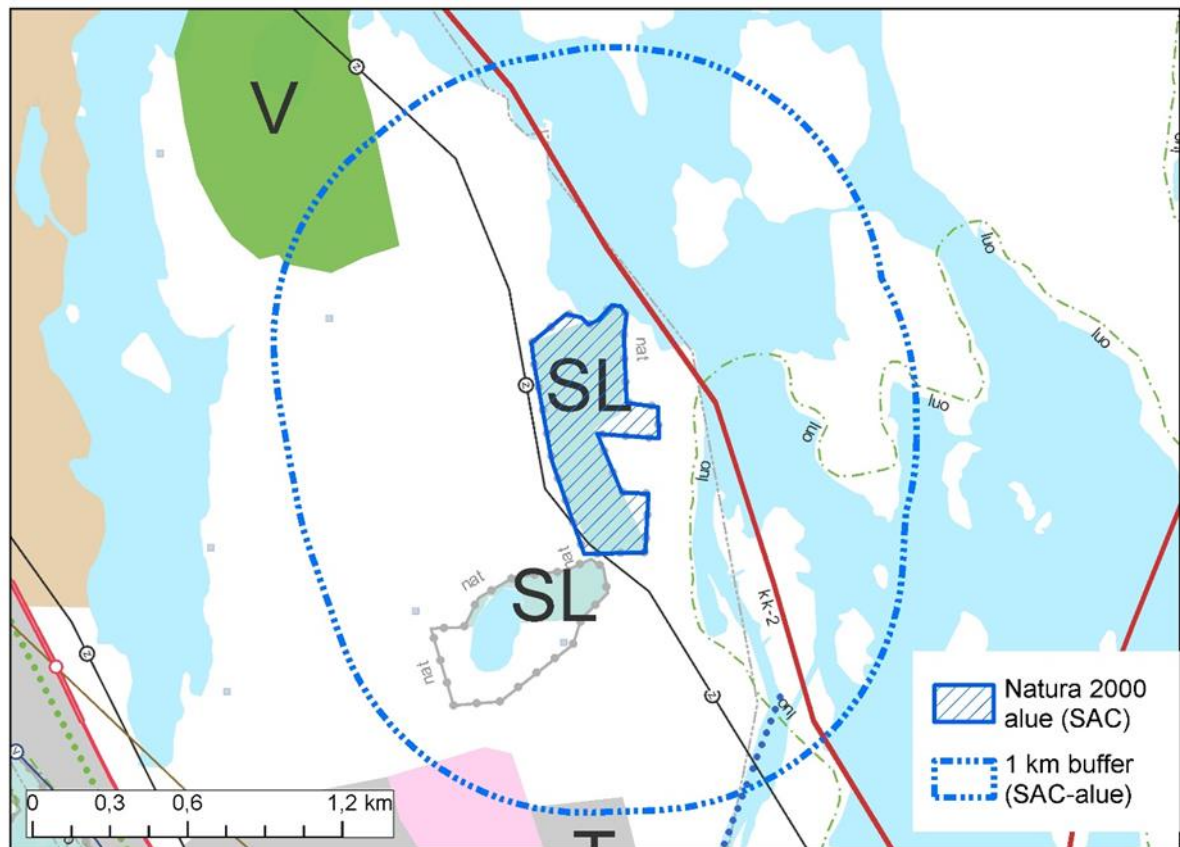

Bild 29. Fänäsabban, landskapsplanen 2040, förslag. Kartbilden grundar sig på version 7.1.2019 av planmaterialet för förslagsfasen. Efter det har en beteckning för behov av ekologisk förbindelse ritats in mellan Natura-områdena Fänäsabban, Gubbträskberget och Sandsunds fjärden (se bild 36). I förslaget har också avgränsningarna för industriområdena nere i vänstra hörnet av bilden minskats.

Natura-område	Fänäsudden (FI0800099, SAC)
Kommun	Jakobstad
Naturtyper i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	9030 Naturliga primärskogar vid landhöjningskuster 9080 Lövsumpskogar av fennoskandisk typ 91D0 Skogbevuxen myr
Arter i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	1910 Flygekorre
Landskapsplanen 2040, förslag, de mest betydande planändringarna nära Natura-området	Område för cirkulär ekonomi (ny beteckning) på cirka 800 meters avstånd från Natura-området. Industriområde (ny beteckning) på cirka 900 meters avstånd från Natura-området.
Konsekvenser för grunderna för skyddet av Natura-området	<p>I landskapsplanen anvisas ingen ny markanvändning i närheten av Natura-området, utan området fortsätter att vara i huvudsak jord- och skogsbruksdominerat. Landskapsplanen har ingen inverkan på hanteringen av skogar i skogsbruksområden.</p> <p>I samband med mera detaljerad planering av funktioner utanför Natura-området bör de konsekvenser som eventuellt sprids till området bl.a. via ytvattnen beaktas. Dagvattnet från området för cirkulär ekonomi bör avledas så att det inte ändrar fuktförhållandena i Natura-området. Åtgärder utanför Natura-området förorsakar sannolikt inga betydande ändringar i de naturtyper som anges som grund för skyddet.</p> <p>Utvidgning av områdesreserveringen för område för cirkulär ekonomi norr om och närmare Natura-området medför ingen större förändring i flygekorrens ekologiska förbindelser, eftersom utvidgningen sker på samma håll där det finns ett område för avfallshantering och där flygekorrens ekologiska förbindelser till området redan är avskurna. Flygekorren utgör en grund för skydd av området. En beteckning för behov av ekologisk förbindelse från Natura-området har angetts i sydvästlig riktning mot Natura-området Sandsundsfjärden (se 7.6.9 Sandsundsfjärden).</p> <p>Slutsats: Landskapsplanebeteckningarna möjliggör ingen sådan markanvändning som i betydande grad avviker från nuläget. Landskapsplanen innebär sannolikt ingen betydande försämring av grunderna för skyddet av Natura-området.</p>

7.6.5 Kristinestads skärgård (FI0800134, SAC/SPA)

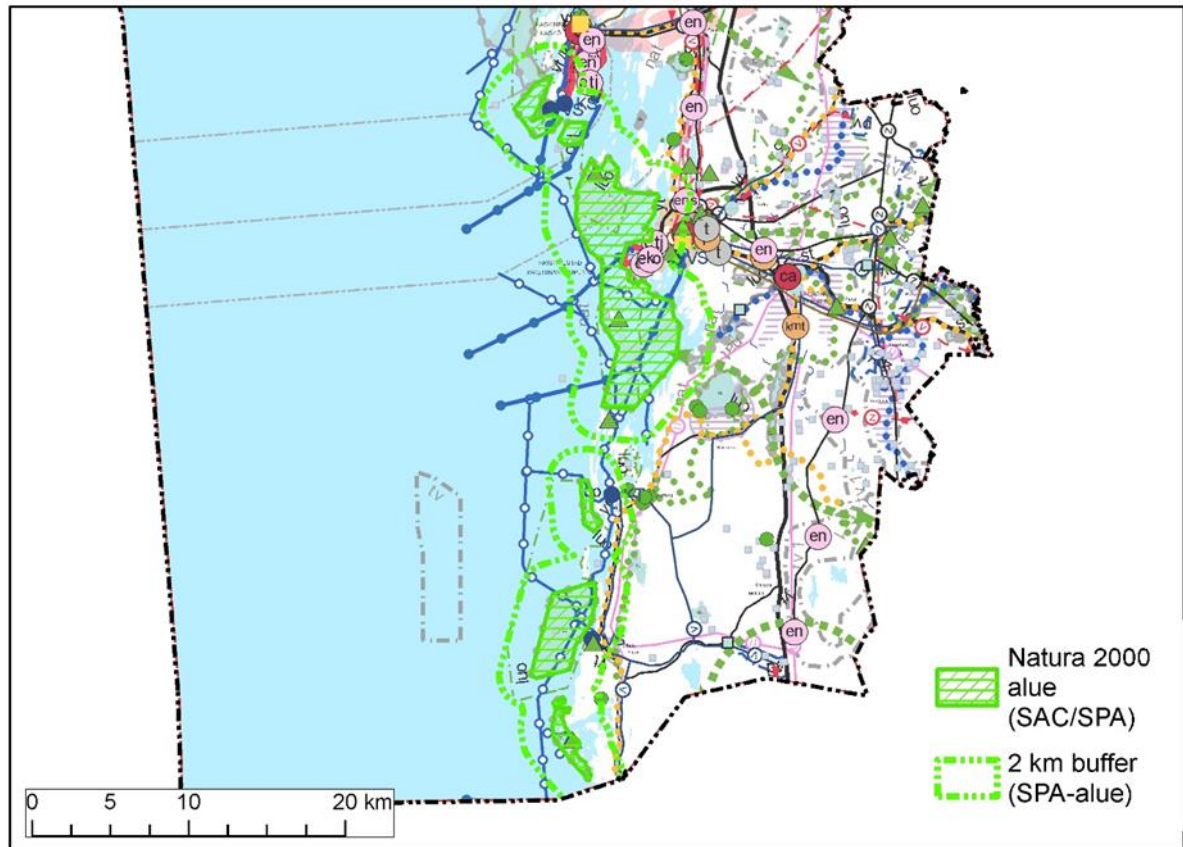

Bild 30. Kristinestads skärgård, landskapsplanen 2040, förslag.

Natura-område	Kristinestads skärgård (FI0800134, SAC/SPA)
Kommun	Kaskö, Kristinestad, Närpes
Naturtyper i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	1110 Sublitorala sandbankar 1150 Kustnära laguner 1170 Rev 1210 Årull vegetation på driftvallar 1220 Perenn vegetation på steniga stränder 1230 Vegetationsklädda havsklippor vid Atlantkusten eller Östersjö-kusten 1620 Boreala skär och småöar i Östersjön 1630 Boreala havssträndängar av Östersjötyp 1640 Boreala sandstränder med perenn vegetation i Östersjön 2110 Embryonala vandrande sanddyner 2140 Urkalkade permanenta sanddyner med kråkbär 2190 Dynvåtmarker 4030 Torra hedar (alla typer) 6270 Artirika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ 6430 Högörtängar 9030 Naturliga primärskogar vid landhöjningskuster
Arter i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	1364 Gråsäl 6307 Vikare
Fåglar i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	Flera olika fågelarter

Landskapsplanen 2040, förslag, de mest betydande planändringarna nära Natura-området	Kristinestads tätortsområde har utvidgats så att det omfattar fastlandsområdet mellan Björnön och Granskog väster om det nuvarande centrumområdet.
Konsekvenser för grunderna för skyddet av Natura-området	<p>Jämfört med den gällande landskapsplanen utvidgas området för tätortsfunktioner nära centrumområdet till ett område där det i den gällande Kristinestads strandgeneralplan (22.5.2000) har anvisats två områden för bycentra med AT-beteckning, och strandområdet närmast Natura-området är med beteckningarna RA och RT planlagt som ett område för semesterbostäder och ett område för turismservice. På området finns också ett område för vattentrafik med beteckningen LV.</p> <p>Eftersom landskapsplanen är översiktlig innebär utvidgningen av området för tätortsfunktioner jämfört med den nuvarande markanvändningen enligt generalplanen ingen större förändring för Natura-området. Den del av Natura-området som ligger närmast detta område är vattenområde, så markanvändningen på strandområdet har inga direkta konsekvenser för naturtyperna eller arterna i Natura-området. Det effektivaste sättet att komma till rätta med de olägenheter som en eventuellt ökande sjötrafik och rekreation orsakar är genom att planera skötseln och nyttjandet och Natura-området.</p> <p>Slutsats: Landskapsplanen innebär sannolikt ingen betydande försämring av grunderna för skyddet av Natura-området.</p>

Natura-område	Vassorfjärden (FI0800056, SAC/SPA)
Kommun	Vörå, Korsholm
Naturtyper i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	1130 Estuarier 1630 Boreala havsstrandängar av Östersjötyp 7140 Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn 9030 Naturliga primärskogar vid landhöjningskuster 9050 Örtrika näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ 9070 Trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ 9080 Lövsumpskogar av fennoskandisk typ 91D0 Skogbevuxen myr
Arter i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	1910 Flygekorre
Fåglar i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	Flera olika fågelarter
Landskapsplanen 2040, förslag, de mest betydande planändringarna nära Natura-området	Små ändringar i avgränsningen av området för tätortsfunktioner i Maxmo.
Konsekvenser för grunderna för skyddet av Natura-området	Området för tätortsfunktioner har utvidgats så att det motsvarar den befintliga tätortsstruktur som anvisas i generalplanen (delgeneralplanen för Maxmo centrum och Tottesund 2011). Ändringarna är små och den nya områdesreserveringen motsvarar den befintliga samhällsstrukturen. Slutsats: Landskapsplanen innebär sannolikt ingen betydande försämring av grunderna för skyddet av Natura-området.

7.6.7 Sundomfjärden (FI0800057, SAC/SPA)

Bild 33. Sundomfjärden, kombination av gällande landskapsplaner.

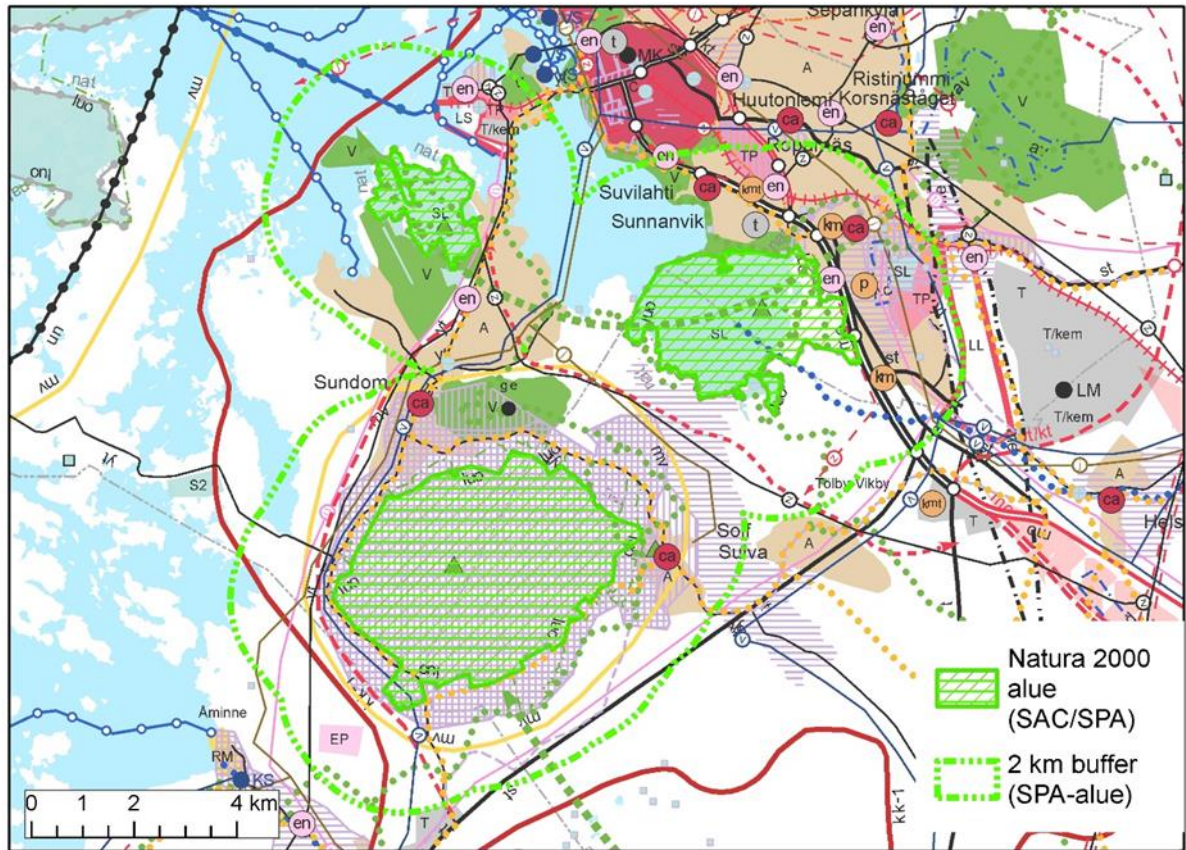

Bild 34. Sundomfjärden, landskapsplanen 2040, förslag. Kartbilden grundar sig på version 7.1.2019 av planmaterialet för förslagsfasen. Efter det har sätts att ange sträckningen för förbindelsebehovet för Hamnvägen ändrats så att det har blivit mer symboliskt.

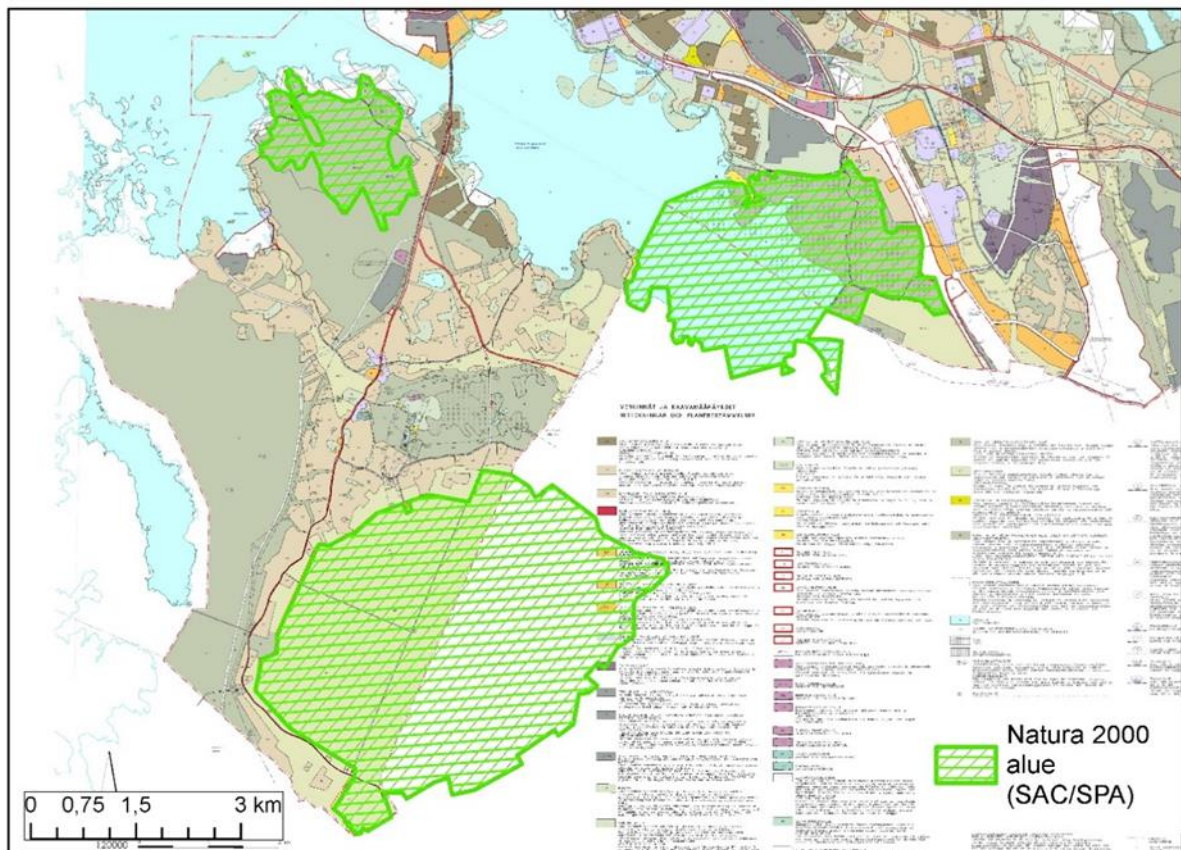

Bild 35. Vasa generalplan 2030. Natura-området Sundomfjärden är markerat på kartan.

Natura-område	Sundomfjärden (FI0800057, SAC/SPA). Också namnet Södra stadsfjärden-Söderfjärden-Öjen används.
Kommun	Korsholm, Vasa
Naturtyper i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	1130 Estuarier 7140 Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn 9010 Västlig taiga 9030 Naturliga primärskogar vid landhöjningskuster 9050 Örtrika näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ 9070 Trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ 91D0 Skogbevuxen myr
Arter i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	1910 Flygekorre
Fåglar i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	Flera olika fågelarter
Landskapsplanen 2040, förslag, de mest betydande planändringarna nära Natura-området	<p>Området består av tre separata delar: Sundomfjärden, skogsområdet Öjen och åkerslätten Söderfjärden.</p> <p>På Öjen anvisas en ny beteckning för rekreationsområde runt Natura-området. Runt Söderfjärden och Öjen anvisas ett stort nytt område för tätortsfunktioner, som inte finns i den gällande landskapsplanen.</p> <p>På Vasklot har reserveringarna för industriområden minskats, och beteckningen och reserveringen för område för energiförsörjning (en) vid Vaskiluodon Voima är ny.</p> <p>Förbindelsebehovet för Vasa hamnväg mellan Sundomfjärden och Söderfjärden anvisas som en ny beteckning.</p> <p>Som ny beteckning anvisas ett stort rekreationsområde (Risö) öster om Sundomfjärden, utanför Natura-området.</p> <p>Strömberg Park och Airport Park är nya områden för arbetsplatser, Kungsgården nytt område för service, ett nytt område för energiförsörjning (objektsbeteckning) öster om Natura-området Sundomfjärden.</p> <p>Industriområdet (objektsbeteckning) och centrumet med närservice i Sunnanvik är nya beteckningar, området för flygtrafik är mindre (avståndet nu 2 km eller mer, tidigare under 2 km).</p>
Konsekvenser för grunderna för skyddet av Natura-området	<p><u>Åkerslätten Söderfjärden</u> är ett mycket viktigt rast- och födoområde för fåglar under flyttningstiden. Speciellt känt är området för de stora mängder tranor som söker föda där under höstflyttningen. I landskapsplanen anvisas ingen ny markanvändning på Söderfjärden. Den nya beteckningen för tätortsområde norr om Söderfjärden motsvarar den befintliga tätortsstrukturen i Sundom och Översundom och situationen enligt Vasa generalplan 2030, så beteckningen är i detta avseende närmast ett konstaterade av nuläget.</p> <p><u>Skogsområdet Öjen</u> är ett mycket stort och enhetligt skogs- och kärrområde väster om Södra stadsfjärden. På området finns ett mångsidigt inslag av olika skogsnaturtyper från karga tallbestånd till lummiga strandlundar och kärr av frisk strandängstyp. Största delen</p>

av området består av grövre och äldre grandominerad barrblandskog på frisk eller torr mo. Ställvis finns också lundartad mo. Öjen har betydelse för en fågelart som utgör grund för skyddet. Informationen om artens förekomst är sekretessbelagd.

I den gällande landskapsplanen har ett nytt rekreationsområde anvisats runt Öjen. Områdesreserveringen ligger i ett skogbevuxet område och motsvarar den i Vasa generalplan 2030. Om rekreationsområdet skapas ger det bättre möjligheter att införa de begränsningar av rätten att färdas som behövs för att slå vakt om naturvärdena än den beteckning som området nu har i den gällande landskapsplanen (jord- och skogsbruksdominerat område). Ändringen ger bättre möjligheter än tidigare att säkerställa att den sekretessbelagda fågelarten kan häcka.

Ett nytt område för tätortsfunktioner har anvisats i det skogbevuxna området mellan Öjen och Södra stadsfjärden. Planlösningen i landskapsplanen motsvarar den i Vasa generalplan 2030.

Sundomfjärden omfattar södra delen av Södra stadsfjärden i Vasa. Vattenområdet är mycket grunt och vassruggen är som mest ett par kilometer bred. På området finns ett rikt bestånd av häckande sjöfåglar, och fjärden är värdefull som rastområde för fåglar under flyttningen. På östra sidan av fjärden kompletteras området av ett statsägt skogsområde, varav en del består av grövre och äldre grandominerad barrblandskog som har bevarats någorlunda i naturtillstånd. På området finns rikligt med stigar och det har stor betydelse för rekreationen.

När det gäller Sundomfjärden är den största ändringen i landskapsplanen 2040 jämfört med de gällande landskapsplanerna att skogarna öster om Sundomfjärden anvisas som rekreationsområde samt att förbindelsebehovet för Vasa hamnväg anvisas öster om Sundomfjärden.

Enligt Natura-bedömningen för generalplanen (Ramboll 2009) medför de i generalplanen anvisade områdesreserveringarna var för sig eller tillsammans med andra projekt ingen betydande försämring av de naturvärden på grund av vilka Natura-området Södra stadsfjärden-Söderfjärden-Öjen har införlivats i Natura-nätverket. Bedömningen för generalplanen kan alltså anses vara tillräcklig med tanke på identifiering av betydande konsekvenser. Natura-bedömningen grundar sig på den datablankett för Natura-området som gällde vid tidpunkten för bedömningen.

Uppgifterna om Natura-områdena och de naturvärden som utgör grund för skydd av områdena kompletterades i december 2018. När det gäller Södra stadsfjärden-Söderfjärden-Öjen föreslogs naturtyperna "naturliga primärskogar vid landhöjningskuster" och "trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ" samt en rad olika fågelarter, i huvudsak sjö- och våtmarksfåglar, vara nya grunder för skyddet. I Natura-bedömningen för generalplanen bedömdes också konsekvenserna för naturtypen "naturliga primärskogar vid landhöjningskuster" och naturtypen som grund för skyddet, och den arealmässigt lilla förekomsten av trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ (6 hektar) kan anses ingå i de övriga naturtyper som bedömdes i samband med generalplanen.

	<p>Förbindelsebehovet för Hamnvägen, som anvisas i landskapsplanen, har utretts mer detaljerat i en MKB för vägen (2017). Enligt miljökonsekvensbeskrivningen och kontaktmyndighetens utlåtande om den är det, på grund av speciellt konsekvenserna för fågelbeståndet, skäl att i samband med den detaljerade planeringen av vägprojektet göra en Natura-bedömning, som baseras på senaste tillgängliga information. I detta avseende är landskapsplanens beteckning för förbindelsebehov mer översiktlig än de undersökta alternativen i MKB:n, och i det här skedet av planeringen finns inget behov av att göra en separat Natura-bedömning för förbindelsebehovet. Beteckningen för förbindelsebehov tar inte ställning till hur eller var vägförbindelsen ska anläggas. Det kan därför bedömas att förbindelsebehovet kan lösas i samband med mera detaljerad planering så att det inte medför någon betydande försämring för Natura-området.</p> <p>De nya områdena för arbetsplatser – Strömberg Park och Airport Park – samt industriområdet i Sunnanvik anvisas också i Vasa generalplan.</p> <p>Slutsats: Landskapsplanebeteckningarna innebär sannolikt ingen betydande försämring av grunderna för skyddet av Natura-området.</p>
--	---

7.6.8 Lappo åmynning-Bådaviken (FI0800064, SAC/SPA)

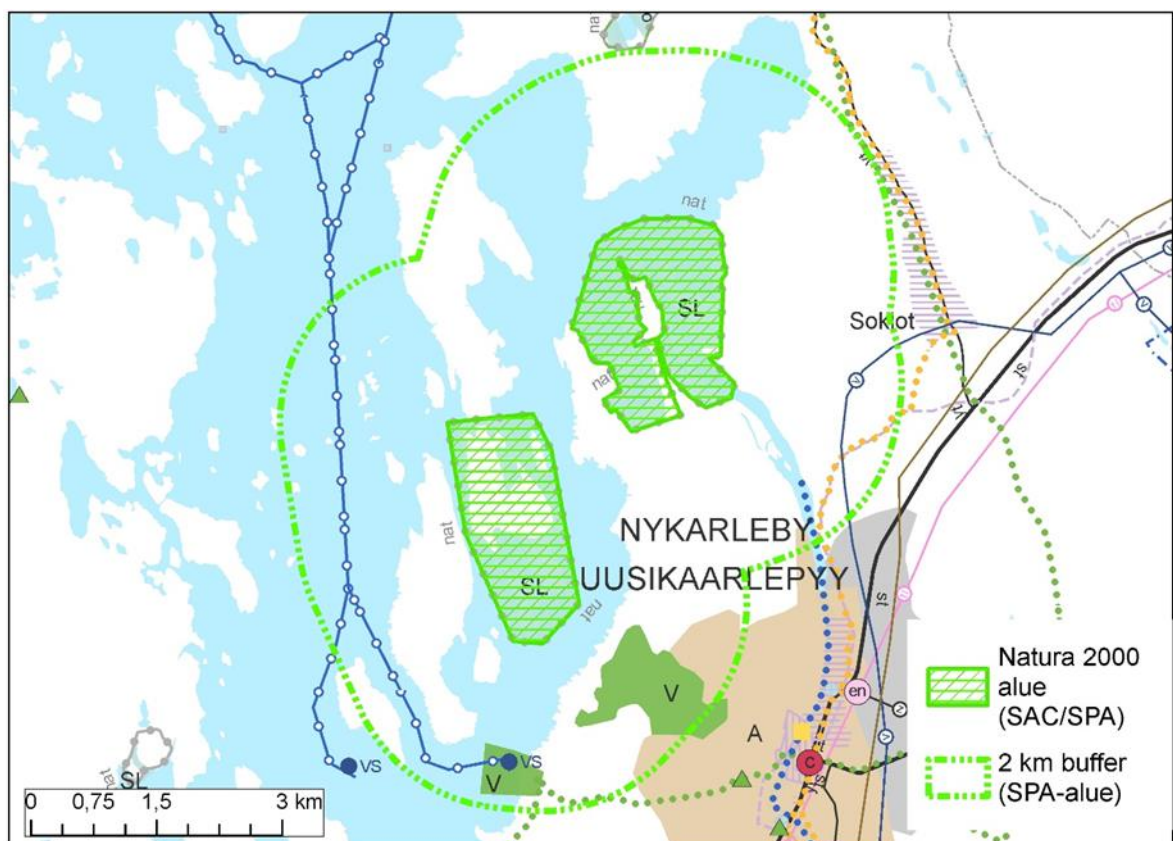

Bild 36. Lappo åmynning-Bådaviken, landskapsplanen 2040, förslag.

Natura-område	Lappo åmynning-Bådaviken (FI0800064, SAC/SPA)
Kommun	Nykarleby

Naturtyper i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	1130 Estuarier 1150 Kustnära laguner 1630 Boreala havsstrandängar av Östersjötyp 7140 Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn 9030 Naturliga primärskogar vid landhöjningskuster 9050 Örtrika näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ
Arter i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	1910 Flygekorre
Fåglar i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	Flera olika fågelarter
Landskapsplanen 2040, förslag, de mest betydande planändringarna nära Natura-området	Området för tätortsfunktioner har utvidgats i riktning mot Natura-området (avståndet ca 1,8 km). Nytt rekreationsområde (Andra sjöskogen, avståndet ca 800 m).
Konsekvenser för grunderna för skyddet av Natura-området	Utvidgningen av området för tätortsfunktioner gäller ett område där det redan finns bebyggelse i utkanten av den befintliga tätorten. Eftersom avståndet till Natura-området är nästan två kilometer har utvidgningen av tätortsområdet inga direkta eller sannolika indirekta konsekvenser för de närmast belägna delarna av Natura-området. Det nya rekreationsområde som anvisas i anslutning till tätortsområdet gör det möjligt att styra den växande befolkningens friluftsliv långt bort från Natura-området, vilket bidrar till att minska det eventuella rekreationstryck som Natura-området annars kan utsättas för. Det finns ingen landförbindelse från rekreationsområdet till den närmaste delen av Natura-området, som är beläget på en ö och inkluderar omgivande vattenområden. Slutsats: Landskapsplanen innebär sannolikt ingen betydande försämring av grunderna för skyddet av Natura-området.

7.6.9 Sandsundsfjärden (FI0800067SAC/SPA)

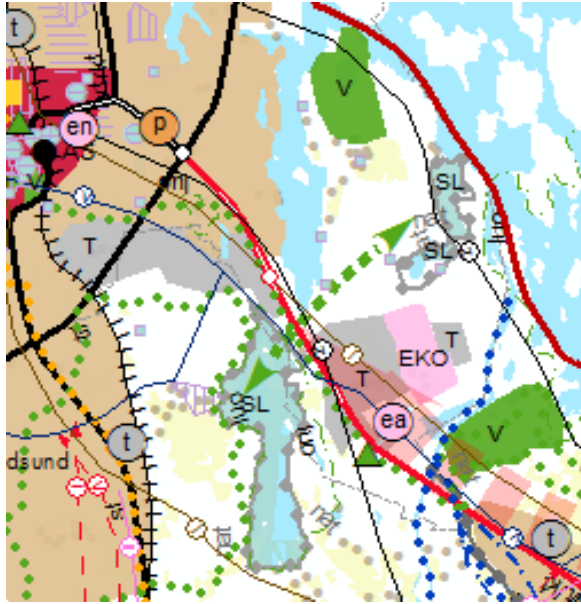

Bild 37. Sandsundsfjärden, landskapsplanen 2040, förslag.

Natura-område	Sandsundsfjärden (FI0800067, SAC/SPA)
Kommun	Jakobstad
Naturtyper i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	7140 Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn 9030 Naturliga primärskogar vid landhöjningskuster 9050 Örtrika näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ
Arter i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	1910 Flygekorre
Fåglar i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	Flera olika fågelarter
Landskapsplanen 2040, förslag, de mest betydande planändringarna nära Natura-området	Peders/Granholmens och Pirilö industriområden är i den gällande landskapsplanen anvisade med objektsbeteckningar, i planförslaget anvisas de som områdesreserveringar. Peders/Granholmens T-område gränsar till Natura-områdets norra del, Pirilö T-område ligger som närmast cirka 100 meter nordost om Natura-området.
Konsekvenser för grunderna för skyddet av Natura-området	Peders/Granholmens och Pirilö industriområden är i Jakobstads generalplan (år 2008) och i delgeneralplanen för Kyrkoby i Pedersöre kommun (år 2013) anvisade på samma områden som områdesreserveringarna i landskapsplanen. I förslaget till landskapsplan har ett område, som fortsättningsvis ska vara jord- och skogsbruksdominerat, lämnats nordost om Natura-området, mellan Peders/Granholmens och Pirilö industriområden. Från Natura-området Sandsundsfjärden har angetts en beteckning för behov av ekologisk förbindelse i nordostlig riktning mot Natura-områdena Fänäsabban och Gubbräskberget. Dimensioneringen av områdesreserveringarna för industriområdena och beteckningen för behov av ekologisk förbindelse säkerställer att flygekorren, som anges som grund för skyddet av Natura-området, har förbindelser från Natura-området mot nordost.

	<p>I fråga om detta område har landskapsplanebeteckningarna inga sådana förutsägbara sannolika och betydande konsekvenser som försämrar grunderna för skyddet av Natura-området.</p> <p>Slutsats: Landskapsplanebeteckningarna innebär sannolikt ingen betydande försämring av grunderna för skyddet av Natura-området.</p>
--	--

7.6.10 Larsmo skärgård (FI0800132, SAC/SPA)

Bild 38. Larsmo skärgård, landskapsplanen 2040, förslag.

Natura-område	Larsmo skärgård (FI0800132, SAC/SPA)
Kommun	Karleby, Larsmo, Jakobstad
Naturtyper i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	1110 Sublitorala sandbankar 1150 Kustnära laguner 1170 Rev 1220 Perenn vegetation på steniga stränder 1230 Vegetationsklädda havsklippor vid Atlantkusten eller Östersjö-kusten 1620 Boreala skär och småöar i Östersjön 1630 Boreala havsstrandängar av Östersjötyp 1640 Boreala sandstränder med perenn vegetation i Östersjön 2120 Kustnära vandrande sanddyner med sandrör (vita sanddyner) 2130 Permanenta kustnära sanddyner med örtvegetation (grå sanddyner) 2180 Trädklädda sanddyner i atlantisk, kontinental och boreal region 3160 Naturliga dystrofa sjöar och småvatten 4030 Torra hedar (alla typer) 6270 Artirika torrra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ

	<p>7140 Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn</p> <p>8220 Klippvegetation på silikatrika bergsluttningar</p> <p>9030 Naturliga primärskogar vid landhöjningskuster</p> <p>9050 Örtrika näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ</p> <p>9070 Trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ</p> <p>9080 Lövsumpskogar av fennoskandisk typ</p> <p>91D0 Skogbevuxen myr</p>
Arter i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	1910 Flygekorre
Fåglar i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	Flera olika fågelarter
Landskapsplanen 2040, förslag, de mest betydande planändringarna nära Natura-området	<p>I planförslaget utvidgas T/kem-området på Alholmen i Jakobstad närmare Natura-området. I den gällande landskapsplanen är detta område hamnområde (LS) eller område för tätortsfunktioner.</p> <p>Områdesreserveringen för tätortsfunktioner i Risöhall i Larsmo kommun är ny. Tidigare har bara en objektsbeteckning för by (at) anvisats på detta område.</p>
Konsekvenser för grunderna för skyddet av Natura-området	<p>T/kem på Alholmen är anvisat med beteckningarna T eller T/kem också i Jakobstads generalplan, och planbeteckningen motsvarar den faktiska markanvändningen i området. I detta avseende innebär beteckningen i landskapsplanen ingen ändring jämfört med nuläget.</p> <p>Områdesreserveringen för tätortsfunktioner i Risöhall anger den befintliga bebyggda tätortsstrukturen. Beteckningen för områdesreservering ersätter den tidigare objektsbeteckningen för by, eftersom at-bybeteckningarna stryks ur den nya landskapsplanen.</p> <p>Slutsats: De ändrade beteckningarna i landskapsplanen speglar den faktiska markanvändningen och möjliggör ingen sådan markanvändning som i betydande grad avviker från nuläget. Landskapsplanen innebär sannolikt ingen betydande försämring av grunderna för skyddet av Natura-området.</p>

7.6.11 Gubbträskberget (FI0800143, SAC)

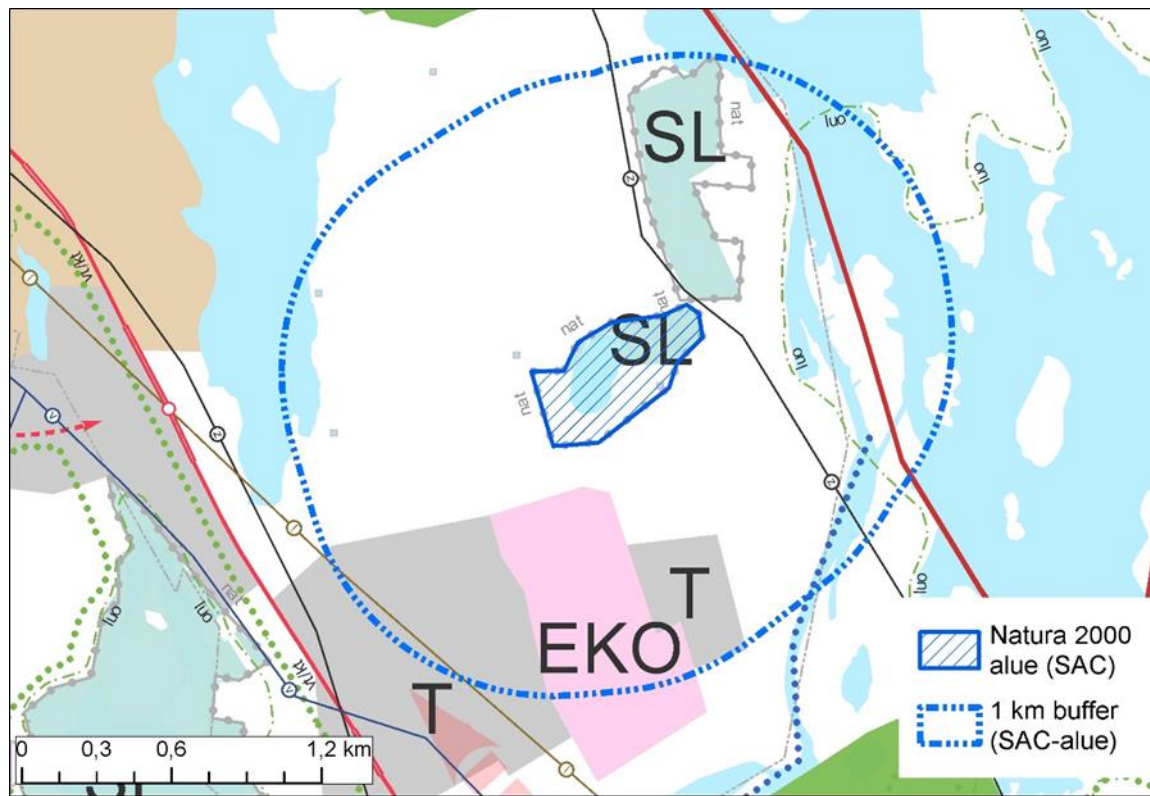

Bild 39. Gubbträskberget, landskapsplanen 2040, förslag. Kartbilden grundar sig på version 7.1.2019 av planmaterialet för förslagsfasen. Efter det har en beteckning för behov av ekologisk förbindelse ritats in mellan Natura-områdena Fänäsabban, Gubbträskberget och Sandsunds fjärden (se bild 37). Avgränsningen för Peders/Granholmens industriområde har också minskats och beteckningen för behov av vägtrafikförbindelse på området har struktits.

Natura-område	Gubbträskberget (FI0800143, SAC)
Kommun	Jakobstad
Naturtyper i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	3160 Naturliga dystrofa sjöar och småvatten 7140 Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn 9010 Västlig taiga 9050 Örtrika näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ 9080 Lövsumpskogar av fennoskandisk typ 91D0 Skogbevuxen myr
Arter i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	1910 Flygekorre
Landskapsplanen 2040, förslag, de mest betydande planändringarna nära Natura-området	I landskapsplanen anvisas ingen ny markanvändning i närheten av Natura-området, utan området fortsätter att vara i huvudsak jord- och skogsbruksdominerat. Landskapsplanen har ingen inverkan på hanteringen av skogar i skogsbruksområden. Områdesreserveringen för område för cirkulär ekonomi i Pirilö är ny och ligger cirka 200 meter från Natura-området. I den gällande landskapsplanen är detta område anvisat med objektsbeteckningen för område för avfallshantering (ej-1). Pirilö industriområde anvisas med en beteckning för områdesreservering och kommer som närmast cirka 400 meter från Natura-området. I den gällande landskapsplanen är industriområdet anvisat med en objektsbeteckning.

	<p>Väster om Natura-området anvisas ett behov av ekologisk förbindelse mellan Naturaområdena Sandsundsfjärden och Fänäsabban (se 7.6.9 Sandsundsfjärden).</p>
<p>Konsekvenser för grunderna för skyddet av Natura-området</p>	<p>I landskapsplanen anvisas ingen ny markanvändning i närheten av Natura-området, utan området fortsätter att vara i huvudsak jord- och skogsbruksdominerat. Landskapsplanen har ingen inverkan på hanteringen av skogar i skogsbruksområden.</p> <p>Slutsats: Landskapsplanebeteckningarna anger en markanvändning enligt Jakobstads generalplan och möjliggör ingen sådan markanvändning som i betydande grad avviker från nuläget. Landskapsplanen innebär sannolikt ingen betydande försämring av grunderna för skyddet av Natura-området.</p>

7.6.12 Esse å (FI0800110, SAC)

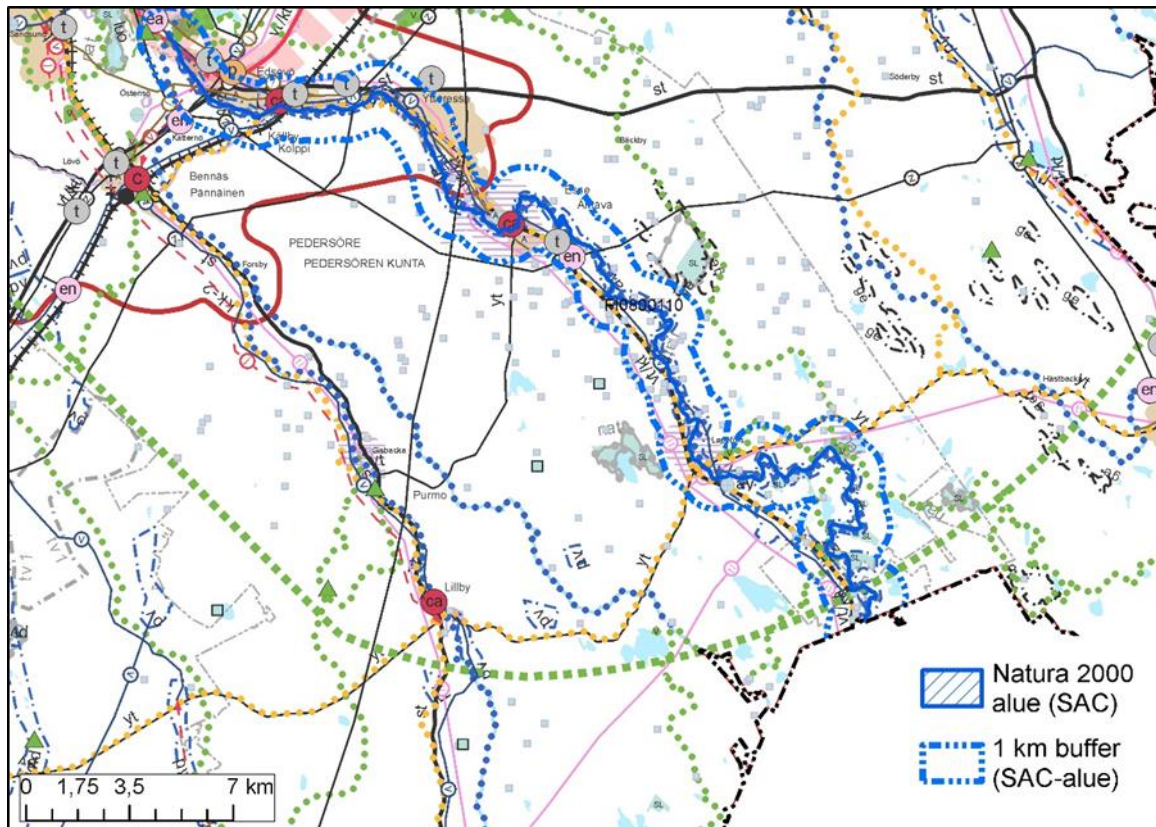

Bild 40. Esse å, landskapsplanen 2040, förslag.

Natura-område	Esse å (FI0800110, SAC)
Kommun	Evijärvi, Larsmo, Pedersöre, Jakobstad
Naturtyper i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	-
Arter i habitatdirektivet som anges som grund för skyddet	1355 Utter hotad blötdjursart
Landskapsplanen 2040, förslag, de mest betydande planändringarna nära Natura-området	Av de områdesreserveringar som i planförslaget anvisas längs Esse å är de mest betydande områdena för tätortsfunktioner i Pedersöre kommun: Kållby-Edsevö, Ytteresse och Esse. I den gällande landskapsplanen är Edsevö och Ytteresse anvisade med objektsbeteckningar för byar (at, at-1) istället för beteckningar för områdesreserveringar.
Konsekvenser för grunderna för skyddet av Natura-området	<p>De områden för tätortsfunktioner som anvisas i landskapsplanen anger den faktiska markanvändningen i området, och motsvarande områden har anvisats i Pedersöre kommuns delgeneralplaner. Landskapsplanens beteckning för område för tätortsfunktioner har ingen inverkan på levnadsförhållandena för uttern eller det hotade vattenlevande blötdjuret på Natura-området, eftersom beteckningarna inte möjliggör nytt vattenbyggande i Esse å.</p> <p>Esse å är anvisad som ett viktigt ytvattenområde för vattentäkt (av), och planeringsbestämmelsen bidrar till att vattnets status kan bevaras på god nivå eller förbättras.</p> <p>Slutsats: Landskapsplanen innebär sannolikt ingen betydande försämring av grunderna för skyddet av Natura-området.</p>

8. KONSEKVENSER FÖR LANDSKAPSPLANENS STYRANDE VERKAN

MBL 4 §

Systemet för planering av områdesanvändningen

För att reglera och styra områdesanvändningen inom en kommun utarbetas generalplaner och detaljplaner. I generalplanen anges huvuddragen för områdesanvändningen i kommunen. I detaljplanen anges hur ett delområde i kommunen skall användas och bebyggas.

Flera kommuner kan utarbeta en gemensam generalplan.

En landskapsplan är en översiktlig plan över områdesanvändningen i landskapet eller ett delområde i landskapet.

MBL 32 §

Landskapsplanens rättsverkningar för annan planering och för myndigheternas verksamhet

Landskapsplanen skall tjäna till ledning när generalplaner och detaljplaner utarbetas och ändras samt när åtgärder annars vidtas för att reglera områdesanvändningen.

När myndigheterna planerar åtgärder som gäller områdesanvändningen och beslutar om att vidta dessa åtgärder, skall de beakta landskapsplanen, försöka främja genomförandet av planen och se till att åtgärderna inte försvårar genomförandet av planen.

På området för en generalplan med rättsverkningar eller för en detaljplan gäller landskapsplanen inte, utom i fråga om verkan enligt 1 mom. när en plan ändras.

Landskapets och kommunernas roll

Oberoende av utformningen av landskapsplanen och dess noggrannhet är landskapsplanen en översiktlig plan, som fokuserar främst på frågor som är centrala för landskapet, och markanvändningslösningarna, planbeteckningarna och planbestämmelserna i den tolkas i huvudsak översiktligt i den kommunala planläggningen.

Planeringsbestämmelser

Genom planeringsbestämmelserna styrs i första hand kommunplanläggningen och annan områdesplanering av olika myndigheter. Planeringsbestämmelserna kan också gälla sådan planering och sådant genomförande av myndigheternas områdesanvändningsåtgärder som påverkar områdesanvändningssätten eller användningens omfattning.

Främjande av landskapsstrategins mål

I landskapsplanen betonas strävan att uppnå målen i Österbottens landskapsstrategi genom landskapsplanens medel. Landskapets vilja och målen för markanvändningen återspeglas i hög grad framför allt i planeringsbestämmelserna, som betonar bl.a. områdets särdrag, kvaliteten på livsmiljön, den ekologiska, kulturella och sociala hållbarheten samt regionens dragningskraft och konkurrenskraft.

9. ETT SAMMANDRAG ÖVER HUR KRAVEN PÅ PLANENS INNEHÅLL HAR UPPFYLLETS OCH DE RIKSOMFATTANDE MÅLEN FÖR OMRÅDEANVÄNDNINGEN HAR UPPNÅTTS

9.1 KRAV PÅ PLANENS INNEHÅLL (MBF 1§)

Krav på innehåll	Uppfyllelse	Motivering
Ändamålsenlig region- och samhällsstruktur i landskapet	+	Prioriteringen av nätverket med tre centrum, stads- och kommuncentrum samt centrum med när-service och omgivande tätortsfunktioner samt trafiknäten som sammanlänkar dem som en del av ett nationellt nät är planerad på ett målinriktat sätt.
Ekologiskt hållbar områdesanvändning	+	Ekologisk hållbarhet nämns i planeringsbestämmelserna för Vasa och Jakobstads stadsutvecklingszoner. Ekologiska förbindelser framhålls i planeringsbestämmelserna för nya vägsträckningar eller vägavsnitt som bör förbättras. Vid planering av grönområdesstrukturen har tonvikt lagts vid att säkerställa att det finns ekologiska förbindelser mellan stora enhetliga skogsområden, kärnområden i naturen och naturskyddsområden.
Ekonomiskt och miljömässigt hållbara arrangemang för trafik och teknisk service	+	Region- och samhällsstrukturen tar fasta på att främja hållbara färdssätt. De tekniska nät som är centrala för utvecklingen i landskapet anges i landskapsplanen.
Hållbar användning av vatten- och marksubstanstillgångar	+ / - För att få till stånd en hållbar användning krävs noggrannare utredningar och konsekvensbedömningar i samband med tillståndsprocessen.	Behovet av mera detaljerad planering för att genomföra de projekt som landskapsplanen möjliggör har identifierats i planen. Genom planbestämmelserna främjas bevarande av vattentillgångarna och de värdefullaste marksubstanstillgångarna.
Verksamhetsbetingelser för näringslivet i landskapet	+	Planlösningen stödjer och främjar en förstärkning av nätverket av stadscentrum och förbättrar näringslivets verksamhetsbetingelser.
Värn om landskapet, naturvärdena och kulturarvet	+ / - För att kunna sammanjämka värden och mål krävs ställvis mer utredningar i samband med mera detaljerad planering.	Planbestämmelserna skapar förutsättningar för att ta hänsyn till och stärka landskapet, naturvärdena och kulturarvet på ett hållbart sätt.

		<p>Att säkerställa naturvärdena har lyfts fram i planeringsbestämmelserna för bl.a. rekreationsområden, områden för fritids och turismtjänster, områden för arbetsplatser och industriområden. En allmän bestämmelse för hela landskapet har utfärdats för att slå vakt om myrars naturvärden.</p>
<p>Tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation</p>	<p>+</p>	<p>För landskapet viktiga områden och förbindelser för rekreation har identifierats, och de har utretts utförligt med tanke på användningen och tillgängligheten. Planlösningen främjar på landskapsplannivå bevarande och utveckling av regionala områden och förbindelser för rekreation.</p>

9.2 RIKSOMFATTANDE MÅL FÖR OMRÅDEANVÄNDNINGEN (VAT)

Mål	Uppnående	Motivering
<p>Fungerande samhällen och hållbara färdsätt</p> <p>En polycentrisk områdesstruktur som bildar nätverk och grundar sig på goda förbindelser främjas i hela landet, och livskraften och möjligheterna att utnyttja styrkorna i de olika områdena understöds. Förutsättningar skapas för att utveckla närings- och företagsverksamhet samt för att åstadkomma en tillräcklig och mångsidig bostadsproduktion som befolkningsutvecklingen förutsätter.</p> <p>Förutsättningar skapas för en koldioxidsnål och resurseffektiv samhällsutveckling, som i främsta hand stöder sig på den befintliga strukturen. I de stora stadsregionerna görs samhällsstrukturen mera sammanhängande.</p> <p>Tillgängligheten i fråga om tjänster, arbetsplatser och fritidsområden för de olika befolkningsgrupperna främjas. Möjlighet att gå, cykla och använda kollektivtrafik samt utvecklandet av kommunikations-, färd- och transporttjänster främjas.</p> <p>Betydande nya områden för boende-, arbetsplats- och tjänstefunktioner placeras så att de lätt kan nås med kollektivtrafik, till fots och med cykel.</p>	<p>Målet om en polycentrisk regionstruktur som bildar nätverk och grundar sig på goda förbindelser uppnås i de starkaste utvecklingsområdena.</p> <p>Samhällsutvecklingen stöder sig på den nuvarande regionstrukturen och i stora stadsregioner görs samhällsstrukturen mera sammanhängande.</p> <p>Planlösningen i landskapsplanen främjar tillgängligheten i fråga om alla markanvändningsfunktioner.</p>	<p>I landskapsplanen anvisas utvecklingszoner, som har olika fokus och som utnyttjar de befintliga styrkorna i städerna.</p> <p>De stadsutvecklingszoner som anvisats kring Vasa och Jakobstad och som bör utvecklas som täta och stadsliknande betonar planens mål om ett flerkärnigt Österbotten.</p> <p>I landskapsplanen har en utvidgning av de nuvarande områdena för tätortsfunktioner i de största centrumen anvisats så att utvecklingsområdena inte ligger åtskilda.</p> <p>I landskapsplanen finns inga beteckningar för byar, så planens styrande verkan i byområdena försämras och faller på kommunernas ansvar.</p> <p>De utvecklingszoner som anvisas i landskapsplanen gagnar effektivare logistik och bättre transportförutsättningar.</p> <p>En effektivare markanvändning ger bättre möjligheter att utveckla kollektivtrafiken mellan olika centrum, vilket möjliggör bättre tillgänglighet till service och arbetsplatser samt tillgodoser invånarnas jämlikhet.</p> <p>De nya industri- och arbetsplatsområdena stöder sig på den nuvarande regionstrukturen.</p>
<p>Ett effektivt trafiksystem</p> <p>Det riksomfattande trafiksystemets funktionsduglighet och resurshushållning främjar man genom att i första hand utveckla befintliga trafikförbindelser och nätverk. Förutsättningarna för rese- och transportkedjor som grundar sig på sam användning av olika trafikformer och trafiktjänster</p>	<p>Planlösningen i landskapsplanen främjar det riksomfattande trafiksystemets funktionsduglighet och resurshushållning.</p> <p>Målen för kontinuiteten och utvecklingsmöjligheterna i fråga om internationellt och på landskapsnivå betydande trafik- och kommunikationsförbindelser har beaktats i planlösningen.</p>	<p>I landskapsplanen anvisas flera nya trafik- och spårförbindelser eller dito som ska förbättras, vilket gynnar funktionsdugligheten och resurshushållningen inom gods- och persontrafiken.</p> <p>Den i landskapsplanen anvisade fartygsfarleden mellan Vasa och Umeå är en del av trafikkorridoren för gods- och persontrafik över</p>

<p>samt fungerande knutpunkter inom gods- och persontrafiken säkerställs.</p> <p>Kontinuiteten och utvecklingsmöjligheterna i fråga om internationellt och nationellt betydande trafik- och kommunikationsförbindelser samt utvecklingsmöjligheterna i fråga om internationellt och nationellt betydande hamnar, flygplatser och gränsövergångsställen tryggas.</p>	<p>Utvecklingsmöjligheterna i fråga om betydande hamnar, flygplatser och gränsövergångsställen har beaktats.</p>	<p>riksgränsen. I planen anges också de övriga för handelssjöfarten viktiga hamnarna, som möjliggör internationell godstrafik.</p> <p>Lösningarna inom landsvägstrafiken och spårtrafiken ökar säkerheten och förbättrar tillgängligheten mellan landskapens centralorter.</p> <p>De nuvarande områdena för flygtrafik har anvisats i landskapsplanen.</p> <p>Datakommunikationsförbindelser har anvisats i landskapsplanen.</p>
<p>En sund och trygg livsmiljö</p> <p>Man bereder sig på extrema väderförhållanden och översvämningar samt på verkningarna från klimatförändringen. Nytt byggande placeras utanför områden med översvämningrisk eller också säkerställs hanteringen av översvämningriskerna på annat sätt.</p> <p>Olägenheter för miljön och hälsan som orsakas av buller, vibrationer och dålig luftkvalitet förebyggs.</p> <p>Ett tillräckligt stort avstånd lämnas mellan verksamheter som orsakar skadliga hälsoeffekter eller olycksrisker och verksamheter som är känsliga för effekterna eller också hanteras riskerna på annat sätt.</p> <p>Anläggningar som orsakar fara för storolyckor, transportrutter för farliga ämnen och de kemikaliebangårdar som betjänar dessa placeras på ett betryggande avstånd från bostadsområden, områden avsedda för allmänheten och områden med en känslig natur.</p> <p>De behov som gäller samhällets övergripande säkerhet beaktas, i synnerhet försvarets och gränsbevakningens behov och för dem sä-</p>	<p>I planlösningen i landskapsplanen har hänsyn tagits till beredskap för extrema väderförhållanden och översvämningar.</p> <p>Förutsättningarna för försvarets verksamhet har beaktats i planlösningen.</p> <p>Områdena för lagring och hantering av farliga ämnen har i landskapsplanen beteckningen T/kem och en konsulteringszon på minst 1 km. Vid mera detaljerad planläggning av konsulteringszonen ska den som utarbetar planen begära utlåtande av Tukes och de kommunala räddningsmyndigheterna.</p>	<p>I landskapsplanen har utfärdats en allmän planeringsbestämmelse om beaktande av översvämningriskerna, och den förutsätter att risker på grund av extrema väderförhållanden och översvämningar bör minimeras vid planering av markanvändning och åtgärder. Ny bebyggelse bör i princip inte placeras på områden med översvämningrisk.</p> <p>I planbestämmelsen för de i landskapsplanen anvisade områdena för kemisk industri och lagring förutsätts att de risker som transport och lagring av farliga ämnen medför beaktas.</p> <p>I landskapsplanen anvisas flygbullerområden, som ska beaktas vid byggande.</p> <p>Frågan om ett tillräckligt stort avstånd mellan verksamheter som orsakar skadliga hälsoeffekter eller olycksrisker och verksamheter som är känsliga för effekterna kan inte avgöras på ett heltäckande sätt på landskapsplannivå, utan den bör tas upp i samband med mera detaljerad planering.</p> <p>Vid mera detaljerad planering bör man se till att de olägenheter som en förtätning eventuellt orsakar i form av ökat buller, vibrationer och sämre luftkvalitet i områdena inte påverkar hälsan negativt.</p>

<p>kerställs tillräckliga regionala utvecklingsförutsättningar och verksamhetsmöjligheter.</p>		<p>Försvarsmaktens områden har anvisats i landskapsplanen. Vid planering av områden för vindkraftverk ska de begränsningar som försvarsmaktens verksamhet medför beaktas.</p>
<p>En livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar</p> <p>Det sörs för att den nationellt värdefulla kulturmiljön och naturarvets värden tryggas.</p> <p>Bevarandet av områden och ekologiska förbindelser som är värdefulla med tanke på naturens mångfald främjas.</p> <p>Det sörs för att det finns tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation samt för att nätverket av grönområden består.</p> <p>Förutsättningar för bioekonomin och den cirkulära ekonomin skapas samt ett hållbart nyttjande av naturtillgångarna främjas. Det sörs för att sammanhängande odlings- och skogsområden som är viktiga för jord- och skogsbruket samt områden som är viktiga för den samiska kulturen och de samiska näringarna bevaras.</p>	<p>Målen om att sörja för och trygga den nationellt värdefulla kulturmiljön och naturarvet uppnås när man i den mera detaljerade planeringen ser till att sammanjämka markanvändningsfunktioner och värden.</p> <p>Målet uppnås när man vid mera detaljerad planering ser till att samordna markanvändningsfunktioner och områden och ekologiska förbindelser som är värdefulla med tanke på naturens mångfald.</p> <p>Det har sörts för att det finns tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation samt för att nätverket av grönområden består.</p> <p>Förutsättningar för bioekonomin och den cirkulära ekonomin har skapats samt ett hållbart nyttjande av naturtillgångarna har främjats.</p> <p>Målet om att bevara sammanhängande odlings- och skogsområden uppnås.</p>	<p>Nationellt värdefulla landskapsområden och landskapsområden som är värdefulla på landskapsnivå samt kulturmiljöer av riksintresse och kulturmiljöer som är värdefulla på landskapsnivå har angetts på plankartan, och i planeringsbestämmelserna sägs att områdena och miljöerna ska beaktas den mera detaljerade planeringen.</p> <p>Nationellt värdefulla värden inom naturarvet och behov av ekologiska förbindelser har angetts på plankartan. I landskapsplanen har angetts naturskyddsområden och skyddsområden, Natura 2000-områden, områden som är särskilt viktiga med tanke på naturens mångfald, objekt som ingår i Unescos världsarvslista, värdefulla geologiska formationer, viktiga grund- och ytvattenområden samt Project aqua-vattendrag.</p> <p>I landskapsplanen anvisas rekreationsområden och rekreations- och turismobjekt samt riktgivande frilufts-, cykel- och paddlingsleder, vilket gynnar möjligheterna att bevara och utveckla områden som lämpar sig för rekreation.</p> <p>De anvisade rekreationsområdenas areal ökar jämfört med den föregående landskapsplanen och tillgängligheten till rekreationsområden förbättras.</p> <p>Även de anvisade båtlederna, båthamnarna och fiskestödjepunkterna samt skyddshamnarna bibehåller och utvecklar möjligheterna att använda havsområden för rekreation.</p>

		<p>Områden för turism och rekreation har anvisats annanstans än i enhetliga kärnområden i naturen, vilket skapar förutsättningar för att bevara områden som är värdefulla med tanke på naturens mångfald.</p> <p>Områden för cirkulär ekonomi har anvisats i landskapsplanen.</p> <p>Ingen ny betydande markanvändning har anvisats på vidsträckta och enhetliga skogsområden.</p> <p>Den i landskapsplanen anvisade förtätningen av tätortsområden och koncentrationen av bebyggelse till befintliga tätorter är ett bättre alternativ för att säkerställa att det finns odlingsområden än att samhällsstrukturen splittrar upp åkerdominerade områden.</p>
<p>En energiförsörjning med förmåga att vara förnybar</p> <p>Man bereder sig på de behov som produktionen av förnybar energi har och på de logistiska lösningar den förutsätter. Vindkraftverken placeras i första hand i enheter som består av flera kraftverk.</p> <p>De linjedragningar som behövs för kraftledning och för gasrör för fjärrtransport, vilka har betydelse för den nationella energiförsörjningen, och möjligheterna att realisera dem säkerställs. Vid linjedragningen för kraftledning utnyttjas i första hand redan befintliga ledningsgator.</p>	<p>De i landskapsplanen anvisade nya trafiklederna och trafiklederna som ska förbättras främjar även de logistiska lösningar som behövs för produktion av förnybar energi (till exempel transporter av biomassa).</p> <p>Målet om att koncentrera vindkraftverken i enheter som består av flera kraftverk uppnås.</p> <p>Linjedragningarna för kraftledning som har betydelse för den nationella energiförsörjningen och möjligheterna att bygga dem har beaktats.</p>	<p>I landskapsplanen anvisas potentiella områden som lämpar sig för vindkraftsproduktion, vilket gör det lättare att placera vindkraftverken i enheter som består av flera kraftverk.</p> <p>De befintliga kraftledningarna och förbindelsebehoven mellan dem har anvisats i landskapsplanen. Vid linjedragningar för kraftledning har i första hand redan befintliga ledningsgator utnyttjats.</p>

10. SAMMANFATTNING AV BEDÖMNINGEN

Konsekvensbedömningen av landskapsplanen gjordes i två steg. Under den första fasen hösten 2017 gjordes en preliminär bedömning, som baserade sig på material från arbetet med att göra planutkastet (denna rapport). I förslagsfasen kompletterades bedömningen till vissa delar.

I konsekvensbedömningen bedömdes alla beteckningar och bestämmelser som presenteras i planen. Särskild uppmärksamhet fästes vid sådan markanvändning som ändras eller preciseras i förhållande till de gällande landskapsplanerna. Även konsekvenserna av beteckningar som tas bort ur planen beaktades. Vad gäller sådana planlösningar som bevaras oförändrande till sina områdesreserveringar och bestämmelser förlitade bedömningen sig i hög grad på befintliga konsekvensbedömningar som gjorts i samband med tidigare landskapsplanprocesser. I konsekvensbedömningen fästes särskild uppmärksamhet vid hur landskapets strategiska mål uppfylls i planlösningen.

De ändringar som planbeteckningarna möjliggör identifierades under en gemensam workshop för konsulten och beställaren 31.8.2017. Som ett resultat av workshoppen gjordes ett ramverk för bedömningen, och utifrån det kunde bedömningen riktas in på de planbeteckningar som mest sannolikt kommer att orsaka konsekvenser för var och en av de sex olika ämnesområden som bedömdes.

Konsekvenser för människors levnadsförhållanden och miljön:

Kriterierna för bedömningen av konsekvenserna för människors levnadsförhållanden och miljön var rekreativitet, attraktivitet som bostadsområde och tillgång till service. Den bebyggelsestruktur som eftersträvas i Österbottens landskapsplan och utvecklingen av stadsregionerna som täta områden som stöder sig på kollektivtrafik har en gynnsam inverkan på samordningen av service, boende, arbetsplatser och trafik. Särskilt Vasa och Jakobstads stadsutvecklingszoner kan genom en mera detaljerad kommunal planläggning på ett betydande sätt förhindra en splittring av samhällsstrukturen, vilket omvänt innebär att tillgängligheten till service ökar. Rekreativitetsområdenas areal har mer än fördubblats i den nya landskapsplanen, så tillgängligheten till rekreativitetsområden är utmärkt. I landskapsplanen främjas landskapets attraktivitet som bostadsområde särskilt genom att utveckla stadsregionerna med hjälp av olika beteckningar för områdesreserveringar och utvecklingsprinciper. I landskapsplanen finns en för hela landskapet gällande allmän bestämmelse för tysta områden, vilket ökar boendetrivseln i landskapet. Planlösningen främjar landskapsstrategins mål om en god livsmiljö.

Konsekvenser för marken och berggrunden, vattnet, luften och klimatet:

Den tätare markanvändning som anvisas i planen orsakar lokalt lindriga negativa konsekvenser för marken och eventuellt på ytvatten i och med att arealen ogenomtränglig mark ökar, vilket i sin tur leder till ökat dagvatten. Sammantaget är miljökonsekvenserna av en tätare samhällsstruktur i landskapet positiva, eftersom konsekvenserna drabbar den befintliga bebyggda miljön och en mindre areal. Jämfört med nuläget möjliggör planlösningen ett trafiksystem som i högre grad är uppbyggt kring kollektivtrafik och främjar ambitionen att minska resande med personbil, vilket har positiva klimateffekter. Planlösningen möjliggör också en ökad kolfri energiproduktion.

Konsekvenser för naturens mångfald och naturresurserna:

De nya betydande områdesreserveringar som anvisas i landskapsplanen är i huvudsak placerade invid befintlig samhällsstruktur, och inga betydande nya områdesreserveringar har anvisats i vidsträckt enhetliga skogsområden, områden som är skyddade eller avsedda att skyddas med stöd av naturvårdslagen eller i områden som i övrigt är känsliga med tanke på naturvärden. För att säkerställa de ekologiska förbindelserna fokuserade bedömningen särskilt på den tätare markanvändningen i Vasa stadsregion. På plankartan anvisas runt Vasa stadsregion en ring för att visa den ekologiska förbindelse som behöver säkerställas. Planlösningen hjälper till att värna om naturens mångfald och bidrar till att vattnets status kan bevaras på god nivå eller förbättras. Med tanke på en hållbar användning av naturresurserna är planlösningen positiv och i enlighet med de österbottniska landskapets miljöstrategi, eftersom den siktar på koldioxidsnålhet. I planen anvisas heller inga områden för sådant utnyttjande av icke-förnybara naturresurser som vore av betydelse på

landskapsnivå. Även en mer sammanhållen och tätare bebyggelse- och samhällsstruktur främjar en hållbar användning av naturresurser.

I fråga om områden i nätverket Natura 2000 har det i närheten av 12 Natura-områden anvisats sådan ny markanvändning som föranledde en mer detaljerad behovsprövning av Natura-bedömning: Bötombergen, Kvarkens skärgård, Vedahugget, Fänäsabban, Kristinestads skärgård, Vassorfjärden, Sundomfjärden, Lappo åmyning-Bådaviken, Sandsunds-fjärden, Larsmo skärgård, Gubbträskberget och Esse å. Enligt behovsprövningen kommer planlösningen i landskapsplanen sannolikt inte att medföra någon betydande försämring av de naturvärden som utgör grunden för skyddet av Natura-områdena.

Konsekvenser för region- och samhällsstrukturen samt trafiken:

Konsekvenserna för regionstrukturen gäller främst landskapets tillgänglighet på en landskapsöverskridande, nationell och internationell nivå. De utvecklingskorridorer som anvisas i landskapsplanen gagnar de tätare banden i en nätverksliknande regionstruktur, vilket ökar samarbetet mellan områdena både inom pendling och allmän näringslivsutveckling till exempel genom effektivare logistik, bättre transportförutsättningar samt uppkomst av regionala branschkluster. En effektivare markanvändning ger bättre möjligheter att utveckla kollektivtrafiken mellan olika centrum, vilket möjliggör bättre tillgänglighet till service och arbetsplatser samt tillgodoser invånarnas jämlikhet. Österbottens landskapsplan stöder uppnåendet av målen i landskapsstrategin genom att utveckla Vasa stadsregion samt de övriga region- och kommuncentrumen i landskapet. De beteckningar för utvecklingszoner som finns anvisade i landskapsplanen stöder utvecklingen i Vasa och Jakobstads stadsregioner i fråga om boende, kommersiell service, företagsverksamhet och kompetens samt internationella förbindelser.

Inom utvecklingen av trafiksystemet är en grundlig reparation av Sydbottenbanan och Vasabanan samt förbättring av riksväg 3 och 8 viktiga med tanke på företagets konkurrenskraft, landskapets attraktivitet, industrietableringar, bättre trafiksäkerhet och tillgänglighet mellan landskapens centralorter. Åtgärderna för att förbättra trafiksystemet stöder även utvecklingen av energiklustret i Österbotten. Den nu bedömda landskapsplanlösningen stöder förutsättningarna för kollektivtrafiken och förbättrad konkurrenskraft i Österbotten, vilket bidrar till landskapsstrategins mål om en god livsmiljö. Planlösningen är även förenlig med målen i Österbottens trafiksystemplan.

Konsekvenser för stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön:

Landskapsplanen beaktar fullt ut Österbottens särdrag och värden, och strävan att bevara dem är ett led i utvecklingen av landskapet. Värdefulla objekt och objekt av intresse anges i landskapsplanen jämte planeringsbestämmelser. Inom utvecklingszonerna och utvecklingsområdena samt i övrig markanvändning ses områdenas värden också som en resurs, som man både vill utnyttja och värna om. Landskapsplanen skapar förutsättningar för att bibehålla och skapa en god stadsbild samt bevara och hantera förändringar i landskapets, kulturarvets och den byggda miljöns värden.

Konsekvenser för utvecklingen av en fungerande konkurrens inom näringslivet:

Landskapsplanen möjliggör betydande direkta och indirekta ändringar i näringslivet i Österbotten och indirekta multiplikatoreffekter i övriga Finland. Den årliga totala produktion som planbeteckningarna möjliggör i Österbotten i en situation där målbilden i landskapsstrategin har uppnåtts är cirka 3,4 miljarder euro mer än år 2014, vilket innebär en ökning på cirka 25 %. Den ökade totala produktionen skapar bl.a. nya arbetsplatser, och år 2040 kommer efterfrågan på arbetskraft i Österbotten att på årsnivå vara 26 000 fler årsverken än år 2014, som är det senaste året som det finns officiell statistik om. I en situation enligt landskapsstrategin betalar invånarna i Österbotten årligen 140 miljoner euro mer i kommunalskatt och det kommer 550 miljoner euro mer i investeringar till landskapet än år 2014. Vidare växer den årliga värdeökningen i landskapet med 1,7 miljarder euro eller 29 % från år 2014.